

Uchwała Nr XXV/183/2020
Rady Gminy Rybno
z dnia 25 listopada 2020 roku

**w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Rybno**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 i art. 27 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) oraz Uchwały Rady Gminy Rybno Nr XLVII/95/17 z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno, uchwała się, co następuje:

§1

Uchwała się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno, zwane dalej „studium”.

§2

Studium składa się z następujących dokumentów:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” - załącznik Nr 1, wraz z częścią graficzną:
 - a) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Rysunek Nr 1”,
 - b) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania przyrodnicze zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno. Rysunek Nr 2”.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rybno. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” - załącznik Nr 2, wraz z częścią graficzną:
 - a) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Rysunek Nr 3”.
3. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag dotyczących projektu zmiany studium - załącznik Nr 3

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Rybna.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

UZASADNIENIE

Kształtowanie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, należy do zadań gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym, wyrażającym politykę przestrzenną, w tym lokalne zasady zagospodarowania.

Prace nad nową edycją Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podjęto na podstawie Uchwały Rady Gminy Rybno Nr XLVII/95/17 z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno.

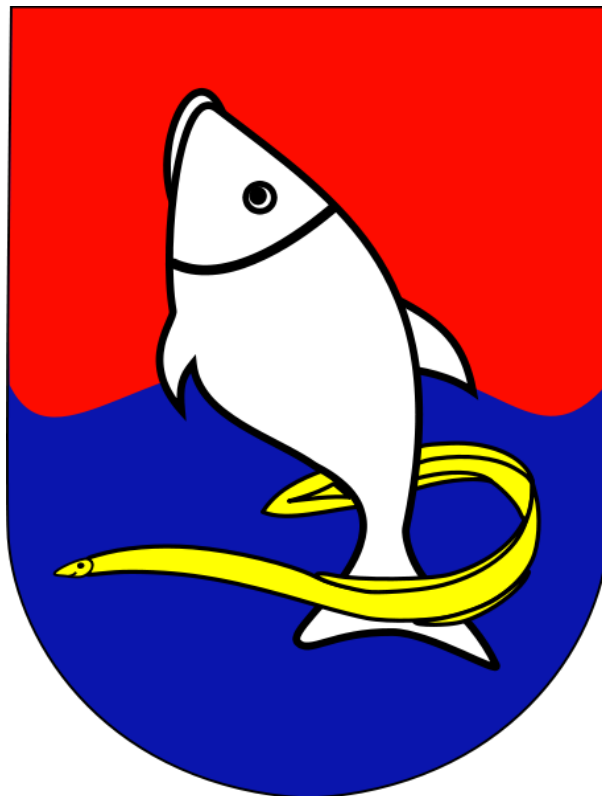
Studium wypełnienia ustawowy obowiązek w zakresie wprowadzenia do studium udokumentowanych złóż kopalin oraz dostosowania dokumentu do aktualnie obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego oraz innych przepisów prawa bezpośrednio powiązanych z planowaniem przestrzennym, m.in. dot. ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zabytków.

Przedłożony do uchwalenia projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę realizacji celów wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostałych przepisów odrębnych.

Uzasadnieniem uchwalenia studium jest ponadto potrzeba uaktualnienia dokumentu strategicznego umożliwiającego rozwój gminy oraz uwzględnienie wniosków mieszkańców oraz inwestorów strategicznych o zmianę sposobu zagospodarowania terenów w gminie Rybno.

Mając na uwadze powyższe względy podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno, uważa się za w pełni uzasadnione.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RYBNO

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXV/183/2020 Rady Gminy Rybno z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno wraz z rysunkami.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM:

Projektanci

mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki

mgr Marzena Belowska

mgr inż. Michał Sobieraj

mgr inż. Adam Syczewski

mgr inż. Karolina Pikulińska

Opracowanie wykonano w:

Biuro Architektoniczno-Urbanistyczne

"BDK" s.c.

ul. Wilczyńskiego 6G/3

10-686 Olsztyn

tel. 89 541 42 24

biuro@bdk.olsztyn.pl

www.bdk.olsztyn.pl

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	6
1. PODSTAWA OPRACOWANIA	6
2. CEL OPRACOWANIA	6
3. METODYKA I ZAKRES OPRACOWANIA.....	7
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	8
1.1 Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy	8
1.2 Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona	14
1.3 Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	20
1.4 Leśna przestrzeń produkcyjna	20
2 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN (W TYM WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH), UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	20
2.1 Kopaliny.....	20
2.2 Tereny górnicze.....	21
2.3 Wody podziemne	22
3 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.	23
4 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	24
5 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA.....	24
6 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	35

6.1	Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa	35
6.2	Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	35
6.3	Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków	36
6.4	Stanowiska archeologiczne	55
7	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	57
8	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	57
8.1	Zagrożenia naturalne	57
8.2	Zagrożenia antropogeniczne	58
9	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	58
9.1	Transport drogowy i kolejowy	58
9.1.1	Drogi wojewódzkie	58
9.1.2	Drogi powiatowe	59
9.1.3	Drogi gminne	59
9.2	Gospodarka odpadami	62
9.3	Infrastruktura techniczna	62
9.3.1	Sieć gazowa	62
9.3.2	Ciepłownictwo	62
9.3.3	Zaopatrzenie w wodę	62
9.3.4	Kanalizacja sanitarna i deszczowa	63
9.3.5	Elektroenergetyka	63
10	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	64
10.1	Bilans terenów – dotychczasowe przeznaczenie terenów	64
10.2	Sytuacja planistyczna	64
10.3	Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	64
11	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	65
11.1	Sieć osadnicza	65
11.2	Alokacja przestrzenna sieci osadniczej	68

11.3	Analiza chłonności terenów	68
12	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	77
13	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	77

Wstęp

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawę opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno stanowi:

- Uchwała Rady Gminy Rybno Nr XLVII/95/17 z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz.293 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);

2. CEL OPRACOWANIA

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W okresie ponad 5 lat od uchwalenia obowiązującego studium, wprowadzono zmiany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Nowe studium będzie dostosowane do aktualnie obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego oraz innych przepisów prawa bezpośrednio powiązanych z planowaniem przestrzennym, m.in. dot. ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zabytków.

Ponadto uchwalenie przez Radę Gminy Rybno nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na rozpoczęcie prac nad nowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które będą realizować, zawarte w ww. dokumencie, uaktualnione zasady kształtowania polityki przestrzennej na terenie gminy.

3. METODYKA I ZAKRES OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy, wykonanym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018, Poz. 1945 z późn. zm.).

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Opracowanie wykonane jest w formie tekstowej i graficznej. na część tekstową składają się:

- "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.
- "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno. Kierunki zagospodarowania przestrzennego" stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

Na część graficzną składają się:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Rysunek Nr 1”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania przyrodnicze zagospodarowania przestrzennego. Rysunek Nr 2”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Rysunek Nr 3”.

Tekst został ujęty redakcyjnie stosownie do wymagań określonych przepisami art. 10 ust.1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

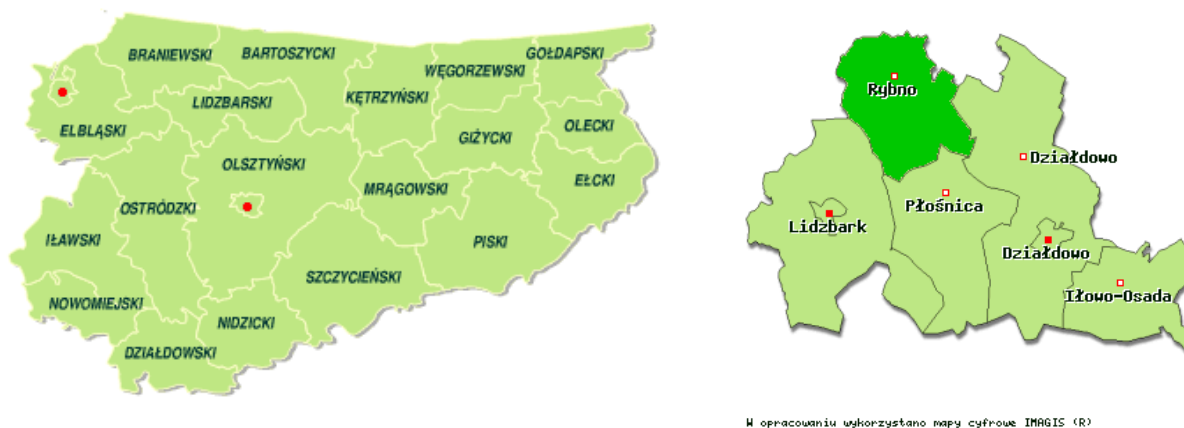
Ogólna charakterystyka gminy

Powierzchnia gminy liczy – 148 km² i obszar ten zamieszkuje 7209 mieszkańców (dane z 31.12.2019 r.), z czego 36 % (2599) przypada na miejscowość Rybno. Gmina

położona jest w powiecie Działdowskim, z siedzibą władz gminy w miejscowości Rybno. Gmina położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 538 pomiędzy Działdowem oraz Nowym Miastem Lubawskim. Jest to gmina o charakterze rolniczym i składa się na nią 26 miejscowości w 20 sołectwach. Grunty rolne obejmują 62% natomiast grunty leśne i zadrzewione 30% powierzchni gminy. Teren gminy posiada zróżnicowaną rzeźbę terenu, a w jej granicach znajduje się kilka zbiorników wodnych (Jeziora: Rumian, Grądy, Tarczyńskie, Hartowieckie, Zarybińskie, Rybno).

Rysunek 1. Położenie gminy Rybno na tle podziału administracyjnego województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu działdowskiego.

1. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

1.1 Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy

1.1.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Obszar gminy jest położony w obrębie Niecki Mazowieckiej, która wypełniona jest utworami kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Grubość osadów lodowcowych jest zróżnicowana i dochodzi do 200 m. n.p.m. Obszar gminy jest zbudowany z osadów lodowcowych, wypełniających rozległą nieckę trzeciorzędową. Ukształtowanie powierzchni jest wynikiem lodowca oraz wód powstałych z jego roztopienia. Lodowiec posuwając się od północy niósł ze sobą różnoraki materiał: głazy narzutowe, żwir i piasek,

którymi wypełniał napotymane nierówności terenu, tworząc tak zwane moreny denne. w okresie cieplejszym, kiedy czoło lodowca zatrzymało się, a następnie cofało na północ, zgromadzony materiał pozostawał na miejscu, tworząc wzgórza i wały charakterystyczne dla moren czołowych.

Mięszkość utworów czwartorzędowych jest zróżnicowana na terenie gminy, przez jej obszar z północnego – zachodu na południowy wschód) przechodzi depresja rozwinięta w utworach trzeciorzędowych. Utwory trzeciorzędowe występują w postaci utworów oligoceńskich, mioceńskich i plioceńskich: utwory oligoceńskie - piaski drobnoziarniste, mułki i ropy; utwory mioceńskie - ropy i mułki z wkładkami piasków i piaskowców; osady plioceńskie stanowią powierzchnię podczwartorzędową. Utwory czwartorzędowe występujące na terenie gminy przypowierzchniowo to:

- a) utwory plejstoceny: utwory lodowcowe zlodowacenia bałtyckiego wykształcone w postaci piasków, pospółek i żwirów z wkładkami gliny; utwory wodnolodowcowe zlodowacenia bałtyckiego wykształcone w postaci piasków grubych, średnich i żwirów o zmiennej miąższości.
- b) utwory holoceny: utwory rzeczne i bagienne, występujące w dnach dolin rzecznych i obniżeniach, reprezentowane przez torfy, namuły rzeczne, piaski drobne i średnie z domieszką części organicznych.

1.1.2 Gleby.

Podstawowymi materiałami, z których powstała większość gleb w gminie, utwory ostatniego zlodowacenia: gliny zwałowe, piaski zwałowe, żwiry i piaski polodowcowe, a także osady czwartorzędowe: torfy i aluwia rzeczne. Gleby są niskiej jakości, gdyż większość z nich należy do V i VI klasy. Na obszarze gminy dominują gleby zaliczane do kompleksów żytnego słabego i bardzo słabego - głównie V i VI klasy bonitacyjnej. Stanowią one ok. prawie 61 % powierzchni gruntów ornych. Skupiają się głównie w południowej, a także w środkowej części gminy. Mniejszy obszar (38% powierzchni gruntów ornych) zajmują nieco lepsze gleby, należące do kompleksu żytnego dobrego i bardzo dobrego, w tym kompleks żytni bardzo dobry zajmuje tylko 4,3 % powierzchni. Wśród tych kompleksów dominują gleby klasy IV. Występują one głównie w północnej części gminy. Kompleksy pszenne - dobry oraz wadliwy - zajmują znikomą powierzchnię (około 1 % gruntów ornych), również głównie w północnej części gminy. Występują wśród nich gleby IV i III klasy bonitacyjnej. Wśród użytków zielonych na terenie gminy wyróżniono użytki zielone średnie (około 62%) - głównie IV klasy bonitacyjnej oraz użytki zielone słabe i bardzo słabe (około 38 %) - w przewadze V i VI klasy bonitacyjnej. Wykształcone są one w większości na glebach pochodzenia organicznego, podlegających ochronie. Większe skupiska tych gleb występują w dolinie rzeki Wel - głównie na odcinku między jez. Rumian i Zarybinek, w rejonie rynny jez.

Tarczyńskiego i w obniżeniu Koszelewskim. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 50,1 pkt. Z powyższego wynika, że gmina Rybno charakteryzuje się mało korzystnymi warunkami dla produkcji rolnej. Wynika to głównie z przewagi gleb słabych i najsłabszych utworzonych z piasków luźnych, słabogliniastych i gliniastych lekkich. Charakteryzują się one ponadto okresowym lub stałym niedoborem wody. Pozostałe warunki środowiska (agroklimat i rzeźba terenu) także mają wskaźniki nieco niższe od średnich dla województwa ciechanowskiego i kraju.

1.1.3 Wody powierzchniowe.

Wody powierzchniowe zajmują około 7 % powierzchni gminy. w ich skład wchodzi:

- **sieć rzeczna** Rzeką główną jest Wel, który wpływa na teren gminy od strony wschodniej i przepływając przez kilka jezior wypływa w części południowo - zachodniej. Przepływając przez teren gminy rzeka dość silnie meandruje na kilku odcinkach, a w jej dolinie występują starorzecza i liczne mokradła. Wel jest rzeką III rzędu, największym lewostronnym dopływem Drwęcy. Za odcinek źródłowy rzeki Wel uznawany jest niewielki ciek o nazwie Wkra Wielka, który wypływa z południowych stoków Wzgórz Dylewskich na wysokości 210 m n p m, w rejonie miejscowości Bartki. Ciek ten wpływa do jeziora Dąbrowa Wielka i dopiero wypływając z niego nosi nazwę Wel. Całkowita długość rzeki Wel wynosi 95,8 km. Powierzchnia zlewni wynosi 799,1 km². Jej długość na terenie powiatu działdowskiego wynosi 57,1 km (od km 34 + 400 do km 91 + 500), a na terenie Gminy Rybno 22,926 km. Rzeką Wel ma generalnie przebieg południkowy. Przy czym od źródeł do Ciborza (koło Lidzbarka), płynie w kierunku południowo-zachodnim, po czym zmienia bieg na północno-zachodni i w okolicach miejscowości Bratian znajdującej się już poza obszarem powiatu działdowskiego wpada do Drwęcy. Wszystkie cieki charakteryzuje śnieżno – deszczowy system zasilania, z dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku oraz jednym minimum. Po osiągnięciu wiosennego maksimum (w okresie pomiędzy styczniem a kwietniem), stany wody i przepływy rzek zmniejszają się. Wezbrania letnie (lipiec, sierpień) są zdecydowanie mniejsze od wiosennych. Minimum przypada generalnie pomiędzy lipcem i październikiem. Przejścia od stanów najwyższych do najniższych są łagodne, a różnice pomiędzy średnimi miesięcznymi stanami maksymalnymi i średnimi miesięcznymi stanami minimalnymi wynoszą niewiele.
- **zbiorniki wodne** na terenie gminy Rybno występuje kilkanaście naturalnych zbiorników wodnych – jezior oraz mniejszych zbiorników retencyjnych (w wyrobiskach poeksploatacyjnych) zasilanych głównie wodami powierzchniowymi.
- **jeziora** na obszarze gminy znajduje się 9 jezior o łącznej powierzchni 776,6 ha, co

stanowi około 5,0 % ogólnej powierzchni gminy. Część z wymienionych jezior zlokalizowana jest w obrębie Welskiego Parku Krajobrazowego, są to między innymi jeziora: Rumian, Tarczyńskie, Grądy, Zarybinek. Zdecydowana większość jezior jest pochodzenia polodowcowego, głównie typu rynnowego. Najczęściej są one długie i wąskie o stromych brzegach, znacznych głębokościach i o niewyrównanym dnie. Istniejące jeziora należą przede wszystkim do typu eutroficznego, czyli bogatego w substancje odżywcze i obserwuje się na nich zakwit glonów. Są to między innymi jeziora: Rumian, Tarczyńskie, Grądy, Zarybinek. do jezior mezotroficznych, czyli raczej płytkich, na których nie obserwuje się zakwit glonów należą: Neliwa i Gronowskie. Najwyższymi walorami krajobrazowymi na omawianym terenie odznacza się przede wszystkim jezioro Rumian. Jest ono największym jeziorem na terenie powiatu działdowskiego (305,8 ha), a jego północne urwiste brzegi wznoszą się na ponad 30 m nad poziom jeziora i stanowią atrakcyjny punkt widokowy.

1.1.3 Wody podziemne.

Na terenie gminy Rybno wyróżniono dwie strefy obszarów o odmiennym charakterze występowania zwierciadła wód gruntowych, związanym ze zróżnicowaniem przepuszczalności utworów przypowierzchniowych. Warunki zaopatrzenia w wodę podziemną na terenie gminy można ocenić jako korzystne. Potencjalne wydajności pojedynczych studni zawierają się na ogół w granicach 30 - 70 m³/godz. w części południowo - wschodniej gminy sięgają one przeważnie 70 - 120 m³/godz. Lokalnie warunki te można określić jako przeciętne (rejon Hartowca i Naguszewa), gdzie wydajności pojedynczych studni wahają się z reguły w granicach 10 - 30 m³/godz. Wody użytkowego poziomu wodonośnego na terenach gminy zalegają generalnie na głębokościach rzędu 20 - 80 m pod powierzchnią terenu. Są to wody poziomu czwartorzędowego, występujące w przewodzie w piaskach i żwirach międzymorenowych.

Gmina Rybno należy do obszarów perspektywicznych, w obrębie których istnieje możliwość występowania wód mineralnych. Stwierdzono tu (Z. Płochniewski, Warszawa 1978r.), zaleganie solanek chlorkowo-sodowych z dodatkiem bromu i najprawdopodobniej jodu. Mają one znaczenie lecznicze, a ich mineralizacja ogólna jest rzędu 30-60 g/dm³. Ich występowanie jest prawdopodobne w piaskowcach jurajskich na głębokości 1 500 m. Temperatura tych wód wynosi 35°-45°C. Zgodnie z podziałem regionalnym wg B. Paczyńskiego (Atlas hydrologiczny Polski 1995r.), obszar Gminy Rybno znajduje się w i hydrogeologicznym regionie północnomazowieckim. na jej obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych i związane są z występowaniem zasobów wód podziemnych należących

do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 214 Działdowo. Zbiornik zajmuje jedynie południową część gminy. GZWP 214 występuje w utworach czwartorzędowych i reprezentuje typ zbiorników o charakterze ośrodka porowo – mieszanym (międzymorenowy i dolin kopalnych). Zbiornik GZWP Działdowo również posiada ustanowiony obszar ochrony zbiornika. na całkowitej powierzchni zbiornika objętego obszarem ochrony, wyróżniono obszar najwyższej ochrony (ONO), który obejmuje powierzchnię 1 650 km² oraz obszar wysokiej ochrony (OWO) obejmujący powierzchnię 140 km². Zróżnicowanie obszaru zbiornika warunkuje możliwości zagospodarowania terenu poszczególnych gmin położonych w zasięgu GZWP 214.

1.1.4 Warunki klimatyczne.

Klimat gminy Rybno, podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. z danych stacji meteorologicznej w Mławie wynika, że przeważają wiatry z kierunków: południowo - zachodniego (18,8%) i zachodniego (15,5%). Duży jest także udział wiatrów z kierunku południowo - wschodniego (14%). Najrzadziej wieją wiatry północno - wschodnie (5%) i północne (5,8%). Wiatry silne i porywiste występują najczęściej jesienią i zimą, a ciszsze zdarzają się najczęściej w sierpniu. Średnia roczna temperatura wynosi 6,9°C, a długość okresu wegetacyjnego osiąga 205 dni. Roczna suma opadów waha się od 640 mm w części zachodniej do 740 mm w części północno - wschodniej. Parowanie terenowe wyliczone metodą Konstantinowa wynosi na terenie gminy średnio 485 mm w skali roku, przy czym średnia wartość dla półrocza letniego (V-X) wynosi 385 mm. Średnia roczna suma parowania z powierzchni wody wynosi 565 mm. Najwięcej dni pochmurnych występuje w grudniu, a najmniej we wrześniu. Generalnie zachmurzenie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku. na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu. Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią. Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.

1.1.5 Szata roślinna.

Szata roślinna gminy Rybno wg geobotaniczno – regionalnego podziału na główne jednostki, należy przede wszystkim do Działu Mazowiecko – Poleskiego, jedynie niewielki fragment północnej części gminy znajduje się w granicach Działu Pomorskiego. Jest stosunkowo urozmaicona, wiąże się to z lokalnym zróżnicowaniem warunków

środowiska. Ze względu na pokrycie glebowe 26,2 % terenu gminy pokrywają obszary leśne, położone na wyniesieniach poza obszarami dolinnymi. Prócz lasów ważną funkcję przyrodniczą pełni roślinność nieleśna. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe i szuwarowe w dolinach rzek, przede wszystkim Wel. Ze względu na ich obecność między innymi, części obszaru gminy została objęta różnymi formami ochrony. Dotyczy to: Welskiego Parku Krajobrazowego, Hartowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień, Naguszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Grzybiny. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, wielosił błękitny, lilia złotogłów, orlik pospolity, naparstnica zwyczajna. Uzupełnieniem ww. zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność nielicznych parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz liczne zadrzewienia przywodne, śródpolne i przydrożne. w otwartym krajobrazie rolniczej części gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego. Ważną rolę w systemie ekologicznym gminy oprócz lasów, spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń parkowa oraz zieleń cmentarna. Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat. Najistotniejsze kompleksy zadrzewień śródpolnych zlokalizowane są wzdłuż większości dróg, a także w rejonie oczek wodnych, cieków, rowów i miedz. w zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak grusza, topole, wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa. Istniejące już zadrzewienia i zakrzaczenia winny podlegać systematycznym pracom pielęgnacyjnym i renowacji oraz w razie konieczności rozbudowie. Według klasyfikacji geobotanicznej W. Szafera, lasy w granicach administracyjnych Gminy Rybno należą do I Bałtyckiej Krainy Przyrodniczo Leśnej (północno – zachodnia część gminy) oraz IV Krainy Mazowiecko – Podlaskiej (pozostała część gminy). Lasy w obrębie granic gminy tworzą zwarty kompleks leśny w części południowo - zachodniej który wraz z innymi mniejszymi powierzchniami leśnymi położonymi w części północnej, rzekami oraz licznymi jeziorami tworzą tzw. korytarze ekologiczne, dające między innymi możliwość migracji zwierząt. Dominującym typem siedlisk w lasach występujących na terenie gminy Rybno są bory mieszane świeże (BMśw), lasy mieszane świeże (LMśw) i bory świeże (Bśw).

1.2 Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona

1.2.1 Obszary Natura 2000

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS), obszary o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust 1 pkt 1-4 i 6-9. Na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Na terenie gminy Rybno występuje obszar Natura 2000 Ostoja Welska PLH280014. Obejmuje odcinek rzeki Wel i jej doliny (włącznie z Torfowiskiem Kopaniarze), wraz z przyległymi do niej obszarami bagiennymi tzw. Ostoje Koszelewskie, Zompy Jeglijskie i jezioro Neliwa wraz z otoczeniem. w znacznej części są to tereny, na których zarzucono użytkowanie.

1.2.2 Obszary Chronionego Krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Obszary chronionego krajobrazu jako formę ochrony przyrody ustanawia się na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, tam gdzie procesy antropogeniczne nie zniszczyły tych wartości. Ochroną obejmuje się całe geokompleksy (geosystemy), stosując zasadę powiązania tych obszarów w system przestrzennie ciągły, powiązany wzajemnie. Powiązania te łącząc ze sobą poszczególne typy ekosystemów mają za zadanie zachować więzi przyrodnicze, które z kolei są podstawą przemieszczania się gatunków

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące obszary chronionego krajobrazu:

- Hartowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 395,02 ha. Granica OCHK biegnie od miejscowości Buchnowo granica Obszaru biegnie granicą powiatu do drogi Grodziczno – Hartowiec, dalej tą drogą w kierunku południowo-wschodnim na odcinku 300 m, następnie po przecięciu drogi biegnie wzdłuż linii kolejowej Działdowo – Iława do drogi Jeglia – Gronowo, dalej wschodnim skrajem tej drogi dochodzi do miejscowości Gronowo (ten fragment granicy pokrywa się z granicą OCHK Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień), z Gronowa granica biegnie drogą w kierunku zachodnim do miejscowości Buchnowo, a więc do punktu początkowego.

- Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień o powierzchni 1757,3 ha. Granica OCHK biegnie od miejscowości Gronowo wschodnim skrajem drogi do wsi Jeglia do miejsca przecięcia z linią kolejową Działdowo-Iława (ten fragment granicy pokrywa się z granicą Hartowieckiego OchK), dalej granica biegnie na północ wschodnim skrajem drogi asfaltowej do drogi Hartowiec-Dębień i dalej drogą polną do drogi asfaltowej Dębień-Truszczyń, tą drogą w kierunku północno-zachodnim do wsi Truszczyń, drogą przez wieś, a następnie drogą polną w kierunku wschodnim do szosy Rumian-Gutowo, tą szosą w kierunku południowo-wschodnim do miejscowości Rumian i dalej na południe do Rybna, do skrzyżowania z drogą Działdowo-Lubawa, stamtąd szosą w kierunku północno-zachodnim, tj. w kierunku Lubawy, do drogi w kierunku stacji kolejowej Rybno, tą drogą w kierunku południowo-zachodnim do linii kolejowej Działdowo-Iława i linią kolejową na północny zachód do przejazdu kolejowego drogi gruntowej prowadzącej z miejscowości Dębień w kierunku miejscowości Gronowo, tą drogą biegnie w kierunku południowo-zachodnim, a następnie południowo-wschodnim do skraju kompleksu leśnego „Kostkowo”, po czym skrajem lasu najpierw w kierunku zachodnim, potem południowym dochodzi do szosy Kostkowo-Gronowo i tą szosą w kierunku północno-zachodnim do wsi Gronowo, tj. do punktu początkowego opisu (wschodnia i południowa granica Obszaru pokrywa się z granicą Welskiego Parku Krajobrazowego).
- Naguszewski Obszar Chronionego Krajobrazu - o powierzchni 206,2 ha. Granica Obszaru biegnie od Kolonii Rumian drogą polną na północny-wschód do styku z granicą gminy Lubawa, a stąd na południowy-wschód do drogi i dalej w tym kierunku drogą polną do wsi Naguszewo – Groszki, dalej drogą na południe do drogi gruntowej Nowa Wieś Ostródzka – Rumian, tą drogą na północny zachód do szosy Rumian – Lewańd Wielki, następnie przecina szosę i drogą gruntową biegnie najpierw na północny-wschód, następnie północny-zachód i północ dochodzi do punktu początkowego.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Grzybiny - o powierzchni 2 084,8 ha. Granica Obszaru biegnie od miejscowości Szczupliny w kierunku południowo-wschodnim drogą przez „Szczupliniak”, a następnie w kierunku wschodnim i południowym obrzeżem uroczyska leśnego „Grzybiny”, dalej Strugą Żabińską i Strugą Koszelewską do miejscowości Koszelewy i dalej szosą Koszelewy - Dąbrówno do punktu początkowego opisu.

1.2.3 Park Krajobrazowy.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze,

historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. na obszarach graniczących z parkiem krajobrazowym może być wyznaczona otulina.

- Welski Park Krajobrazowy – został utworzony w 1995 r., obejmuje on powierzchnię 20,444 ha, a jego otulina 3895,1 ha. Pod względem administracyjnym obszar Parku znajduje się w obrębie 4 gmin, w tym 3 (Rybno, Lidzbark, Płońnica), położonych w powiecie działowskim. Przy czym 75 % powierzchni Parku skupia się na terenie gmin Lidzbark (wraz z miastem) i Rybno. Park powstał w celu ochrony walorów przyrodniczych, historycznych oraz kulturowych regionu, a przede wszystkim doliny rzeki Wel. Charakterystyczną cechą Parku jest różnorodność środowiska przyrodniczego, a mianowicie bogactwo flory i fauny oraz zróżnicowanie krajobrazu. Dominującym elementem rzeźby terenu są piaszczyste równiny sandrowe, zajmujące ponad połowę powierzchni Parku, występuje również wysoczyzna morenowa oraz rynny subglacjalne. Ważnym elementem przyrodniczym Parku są jeziora polodowcowe, można wyróżnić 13 większych jezior. na terenie Parku znajdują się również 4 rezerваты przyrody, w tym 2 zlokalizowane są na obszarze gminy Rybno

1.2.4 Rezerваты przyrody.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi na obszarze gminy Rybno występują rezerваты przyrody.

- Ostrów Tarczyński – Rezerwat leśno-krajobrazowy o pow. 106,83 ha, utworzony w 1993r. na terenie WPK w gminie Rybno, pomiędzy jeziorem Grądy i Tarczyńskim, od północy oddzielony od lądu tzw. krótką rzeką. Dojście do niego możliwe jest wyłącznie od strony południowej. Położenie i konfiguracja terenu sugerują, że w przeszłości uroczysko to było półwyspem lub wyspą, a jeziora łączyły się. Celem ochrony jest zachowanie urozmaiconego pod względem rzeźby terenu z mozaiką siedlisk i zespołów roślinnych oraz ostoi licznych gatunków ptaków. Rezerwat obejmuje bór mieszany z fragmentami lasów grądowych. Występują tu głównie: sosna - 70%, dąb - 11%, brzoza - 8,9% i olsza - 5,3%. Najwięcej (ok. 75%) jest drzewostanów ok. 100-letnich. Bogaty jest także podszyt i runo, zmieniające się w zależności od siedliska. w runie borów mieszanych występują konwalia majowa oraz chronione widłaki (jałowcowaty i goździsty). Urozmaicenie terenu stanowią zagłębienia z roślinnością bagienną. Największe i najciekawsze pod tym względem

jest torfowisko o cechach wysokiego w południowej części rezerwatu. Ostrów Tarczyński jest ostoją wielu gatunków ptaków, gnieźdzą się tu m.in. dzięcioł czarny, dzięcioł średni, muchołówka mała, puszczyk, bielik. Można tu spotkać świstuna i zimorodka a na okolicznych jeziorach również krakwę, głowienkę, świstuna, perkoza dwuczubego, gągoła, nurogęs i zimorodka.

- Jezioro Neliwa - został utworzony 29 grudnia 2006r. (Rozporządzenie Nr 57 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Jezioro Neliwa") na powierzchni 16,5 ha. Znajduje się na terenie gminy Rybno. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie i ochrona zanikającego eutroficznego jeziora oraz siedlisk chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Jezioro Neliwa należy do jezior płytkich. Prawie całe opalone jest przez roślinność wodną. w strefie przybrzeżnej widać pas szuwarów, które tworzą: trzcina, pałka szerokolistna, skrzyp bagienny i tatarak. Drugi pas roślinności wysunięty w głąb jeziora budują rośliny o liściach wynurzonych lub pływających po powierzchni wody. do nich należą: grążel żółty, rdestnica i osoka aleosowata, która opanowała dużą powierzchnię jeziora. Głębsze miejsca jeziora porastają ramienice tworzące przepiękne podwodne łąki.

1.2.5 Użytki ekologiczne.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płyty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

W gminie Rybno znajduje się użytek ekologiczny Koszelewki ustanowiony Rozporządzeniem Nr 93 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Koszelewki". Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie wzajemnie się przenikających zbiorowisk roślinnych o charakterze torfowiskowym, licznie zasiedlanych przez ptaki

1.2.6 Pomniki Przyrody.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie gminy Rybno znajdują się obiekty w randze pomnika przyrody:

Nr Rejestru	Miejscowość	Opis przedmiotu poddanego ochronie
17/79/77	Hartowiec	Klon jawor o obwodzie na wys.1,3 m 285 cm wys.20 m
18/80/77	Hartowiec	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 287 cm wys.22 m
19/81/77	Hartowiec	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 255 cm wys.24 m
56/117/78	Leśnictwo Kostkowo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 240 cm wys.30 m
57/118/78	Przy drodze Rybno - Gronowo	6 dębów szypułkowych
223/284/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 389 cm wys.21 m
224/285/85	Żabiny (park)	2 lipy drobnolistne oraz kolon pospolity
225/286/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 369 cm wys.24 m
322/383/89	Olszewo	Dąb bezszypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 284 cm wys.32 m
349/410/9 2	Tuczki (teren parku podworskiego)	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 330 cm wys.23 m
350/411/9 2	Tuczki (teren parku podworskiego)	Jodła pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 245 cm wys.27 m
351/412/92	Tuczki	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 340 cm wys.26 m
352/413/92	Koszelewki	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 400 cm wys.28 m
353/414/92	Leśnictwo Olszewo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 203 cm wys.26 m
374/435/94	Koszelewy	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 370 cm wys.17 m Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 230 cm wys.21 m

388/449/95	Leśnictwo Olszewo	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 339 cm wys.18 m
405/466/96	Rybno ul Lubawska 24	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25 m
406/467/96	Rybno ul Nowomiejska 1	Topola osika o obwodzie na wys.1,3 m 273 cm wys.20 m
407/468/96	Leśnictwo Kostkowo	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25
428/489/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 295 cm wys.27 m
429/490/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 423 cm wys.27 m
431/492/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 650 cm i wys. 145 cm
433/494/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 615 cm i wys. 130 cm
434/495/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 625 cm i wys. 113 cm
435/496/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 690 cm i wys. 75 cm
-	Rybno, ul. Sportowa 24	Głaz narzutowy
69/130	Uzdowo – Gralewo Stacja – wzdłuż drogi wojewódzkiej (część drzew na terenie gminy Działdowo)	lipa drobnolistna, aleja 718 szt. klon zwyczajny 31 szt
-	dz. nr 3139/13, obręb Koszelewy	„Koszelewskie Dęby” dąb szypułkowy 3szt. dąb bezszypułkowy 1 szt., o obwodzie na wys.1,3 m 306-350 cm wys.19-22,5 m

1.2.7 Lasy ochronne.

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych – zidentyfikowanych według kryteriów HCVF (High Conservation Value Forests) adaptowanych do warunków Polski przez Związek Stowarzyszeń „Grupa Robocza FSC – Polska”.

Na terenie gminy Rybno występują lasy HCVF tj. lasy wodochronne, stanowiące jedno z kategorii lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

1.3 Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Powierzchnia gruntów rolnych w gminie wynosi 58% ogólnej powierzchni gminy. Udział użytków rolnych w gminie jest niższy niż dla całego powiatu Działdowskiego, w którym udział użytków rolnych jest na poziomie 64%

1.4 Leśna przestrzeń produkcyjna

Według danych z 2018 r. powierzchnia gruntów leśnych ogółem na terenie gminy wynosiła 3836 ha, a lesistość wynosi 26% i jest to wartość o 3% mniejsza niż dla całego powiatu Działdowskiego.

2 Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin (w tym występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych), udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz zasobów wód podziemnych

2.1 Kopaliny

Na terenie gminy Rybno znajduje się 13 udokumentowanych złóż kopalin. Surowce naturalne na terenie gminy to w przeważającej większości kruszywa naturalne wykorzystywane w budownictwie i drogownictwie ale występują również złoża torfów i złoża kredy. Najmniejsze złożo posiada powierzchnię około 1ha, natomiast największe około 69ha. na części złóż eksploatacja została zaniechana.

W gminie brak jest udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Wykaz udokumentowanych złóż kopalin na terenie gminy Rybno.

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Miejscowość	Powierzchnia złoża [ha]	Stan prawny: K - złożo objęte koncesją eksploatacyjną	Kierunek rekultywacji
1	Gronowo KR 1079	kreda jeziorna	Gronowo	21,9	-	wodny

2	Jeglia KN16646	kruszywo naturalne	Jeglia	1,95	-	-
3	Prusy KN 129	kreda jeziorna	Prusy	54,23	koncesja wygasła	wodny
4	Prusy II KN 5812	kreda jeziorna	Prusy	0,67	koncesja wygasła	wodny
5	Rumian KN11464	kruszywo naturalne	Rumian	1,91	K	wodny
6	Rybno KN 4506	kruszywo naturalne	Dębień	37,89	-	leśny
7	Żabiny (pole A, pole B, pole C) KN 4505	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	83,59	koncesja wygasła	leśny
8	Żabiny 2 KN 15883	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	5,65	koncesja wygasła	-
9	Żabiny I KN 14510	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	28,49	-	leśno – wodny
10	Żabiny II KN 16142	kruszywo naturalne	Żabiny	34,48	K	leśno – wodny
11	Żabiny III KN 16143	kruszywo naturalne	Żabiny	26,5	-	leśny
12	Żabiny IV (pole N, pole S) KN 16671	kruszywo naturalne	Żabiny	19,92	K	-
13	Żabiny V (pole A, pole B) KN 18023	kruszywo naturalne	Żabiny	16,43	-	rolniczo - wodny

Rysunek studium przedstawia kontury udokumentowanych złóż kopalin wraz z nr odpowiadającym nr złoża z tabeli powyżej.

2.2 Tereny górnicze

Zgodnie z danymi z Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie na terenie gminy Rybno występują następujące tereny górnicze: RUMIAN, ŻABINY II, ŻABINY IV, ŻABINY IV – POLE N. Dla terenów eksploatacji kopalin konieczne jest:

- określenie warunków zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, spełnienie wymogów dotyczących ochrony elementów środowiska, w tym obiektów budowlanych, racjonalnej gospodarki złożem, określenie filarów ochronnych, dla obiektów lub obszarów wymagających ich ustanowienia;
- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy w obszarze górniczym z dopuszczeniem realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin;
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nie objętych koncesją;

- wykonanie rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji w oparciu o ustalony kierunek rekultywacji.

2.3 Wody podziemne

Na terenie gminy Rybno wyróżniono dwie strefy obszarów o odmiennym charakterze występowania zwierciadła wód gruntowych, związanym ze zróżnicowaniem przepuszczalności utworów przy powierzchniowych. Warunki zaopatrzenia w wodę podziemną na terenie gminy można ocenić jako korzystne. Potencjalne wydajności pojedynczych studni zawierają się na ogół w granicach 30-70 m³/godz. w części południowo - wschodniej gminy sięgają one przeważnie 70-120 m³/godz. Lokalnie warunki te można określić jako przeciętne (rejon Hartowca i Naguszewa), gdzie wydajności pojedynczych studni wahają się z reguły w granicach 10 - 30 m³/godz. Wody użytkowego poziomu wodonośnego na terenach gminy zalegają generalnie na głębokościach rzędu 20 - 80 m pod powierzchnią terenu. Są to wody poziomu czwartorzędowego, występujące w przewodzie w piaskach i żwirach międzymorenowych.

Gmina Rybno należy do obszarów perspektywicznych, w obrębie których istnieje możliwość występowania wód mineralnych. Stwierdzono tu (Z. Płochniewski, Warszawa 1978r.), zaleganie solanek chlorkowo-sodowych z dodatkiem bromu i najprawdopodobniej jodu. Mają one znaczenie lecznicze, a ich mineralizacja ogólna jest rzędu 30-60 g/dm³. Ich występowanie jest prawdopodobne w piaskowcach jurajskich na głębokości 1 500 m. Temperatura tych wód wynosi 35-45°C. Zgodnie z podziałem regionalnym wg B. Paczyńskiego (Atlas hydrologiczny Polski 1995r.), obszar Gminy Rybno znajduje się w i hydrogeologicznym regionie północnomazowieckim. na jej obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych i związane są z występowaniem zasobów wód podziemnych należących do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 214 Działdowo. Zbiornik zajmuje jedynie południową część gminy. GZWP 214 występuje w utworach czwartorzędowych i reprezentuje typ zbiorników o charakterze ośrodka porowo – mieszanym (międzymorenowy i dolin kopalnych). Zbiornik GZWP Działdowo również posiada ustanowiony obszar ochrony zbiornika. na całkowitej powierzchni zbiornika objętego obszarem ochrony, wyróżniono obszar najwyższej ochrony (ONO), który obejmuje powierzchnię 1 650 km² oraz obszar wysokiej ochrony (OWO) obejmujący powierzchnię 140 km². Zróżnicowanie obszaru zbiornika warunkuje możliwości zagospodarowania terenu poszczególnych gmin położonych w zasięgu GZWP 214.

3 Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie gminy Rybno, na podstawie niżej wymienionych przepisów odrębnych chronione są:

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017r. **Prawo Wodne:**

- ujęcia wody ze strefami ochrony zlokalizowane na terenie gminy Rybno;
- wody podziemne, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony GZWP nr 214 ;
- wody powierzchniowe w zakresie utrzymania i poprawy ich stanu ekologicznego i chemicznego,
- występowanie terenów narażonych na wystąpienie powodzi.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995r. **o ochronie gruntów rolnych i leśnych:**

- grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I – III, w przypadku przeznaczenia ich na cele nierolnicze, wymagają uzyskania zgody Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;
- grunty leśne, w przypadku przeznaczenia ich na cele nieleśne, wymagają uzyskania zgody właściwego organu na szczeblu wojewódzkim lub krajowym.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. **o ochronie przyrody:**

- Welski Park Krajobrazowy,
- Hartowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień,
- Naguszewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Grzybiny,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Welska,
- Rezerwat przyrody Ostrów Tarczyński,
- Rezerwat przyrody Jezioro Neliwa,
- pomniki przyrody zlokalizowane w granicach gminy.
- Użytek ekologiczny Koszelewki.

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. **o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami**:

- obiekty zabytkowe na terenie gminy Rybno wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego;
- obiekty zabytkowe na terenie gminy Rybno wpisane do ewidencji zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego;
- stanowiska archeologiczne.

4 Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy nie znajdują się udokumentowane osuwiska.

5 Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

W wyniku reformy administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1999 r. gmina Rybno znalazła się w granicach powiatu działdowskiego województwa warmińsko-mazurskiego. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie ciechanowskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Rybno.

Dla lepszego uchwycenia zmian oraz zilustrowania zjawisk społeczno – gospodarczych posłużono się wybranymi danymi statystycznymi dla gminy Rybno za lata 2006-2016 oraz za 2018 rok, porównując je do danych województwa i powiatu.

Rybno jest jedną z czterech gmin wiejskich powiatu działdowskiego o powierzchni 14 841 ha i pod koniec 2018 r. zamieszkiwało ją 7 223 osoby (według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie), co stanowiło 11% mieszkańców powiatu i 0,5% mieszkańców województwa.

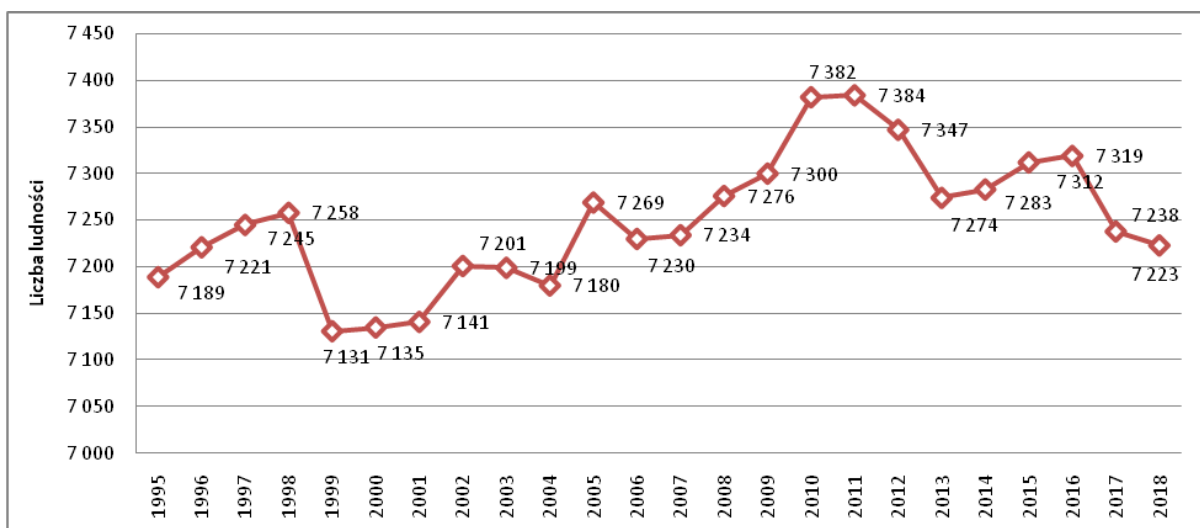
Wskaźnik gęstości zaludnienia w Rybnie w 2018 r. wynosił 49 osób/1km² i był znacznie niższy w porównaniu ze średnimi w powiecie, gdzie wynosił 69 osób/1km² oraz ze średnią województwa, która kształtowała się na poziomie 59 osób/1km².

W latach 2006-2018 liczba ludności gminy zmalała o 7 mieszkańców, a więc o 0,1%, podczas gdy w powiecie wzrosła o 0,6% a w województwie o 0,1%.

Zmiany stanu ludności faktycznie zamieszkałej w gminie Rybno w latach 1995-2018 ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Rybno w latach 1995-2018.

Według najnowszych prognoz** Głównego Urzędu Statystycznego od 2013 roku liczba ludności wiejskiej województwa warmińsko-mazurskiego będzie systematycznie maleć. Sytuacja w gminie Rybno pod względem liczby ludności jest bardzo dynamiczna, dobrym prognostykiem jest fakt, iż od 2013 r. do 2016 r. liczba ludności rosła średnio w roku o ok. 15 osób. W dwóch kolejnych latach nastąpił spadek liczby ludności, jednak w roku 2018 r. ponownie odnotowano dodatni przyrost naturalny. W związku z czym, przyjmując optymistyczne kryteria demograficzne w najbliższych latach należy założyć tendencje rosnącą, taką jaka miała miejsce w latach ubiegłych tj. 15 osób na rok.

W badanym okresie w Rybnie nastąpił spadek udziału roczników przedprodukcyjnych z 25,9% do 20,1%, wzrósł natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym z 60,9% do 63,5% oraz udział ludności w wieku poprodukcyjnym z 13,3% do 16,4%. Taka struktura wieku jest efektem większej liczby urodzeń w latach minionych.

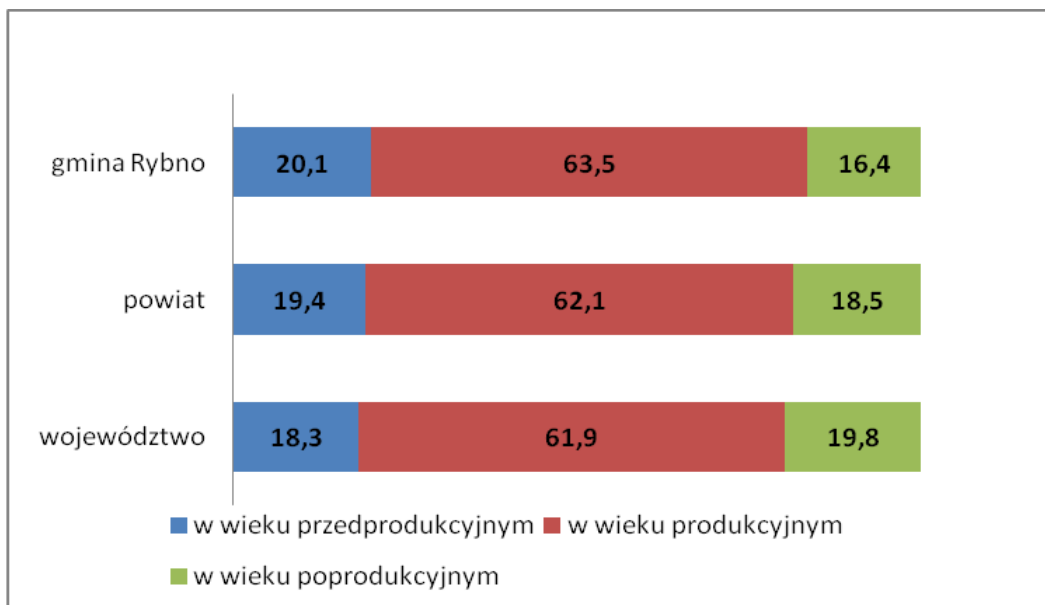
Wiąże się to ze zwiększonym popytem na miejsca pracy i zwiększoną potrzebą opieki nad ludźmi starszymi. Struktura wieku ludności w gminie jest jednak znacznie korzystniejsza w porównaniu zarówno z powiatem jak i z województwem.

Sytuację tę obrazuje wykres liczby ludności wg ekonomicznych grup wieku w 2018 r.

** Prognoza demograficzna na lata 2014-2050 dla województwa warmińsko-mazurskiego, Główny Urząd Statystyczny

Wykres 2. Ludność wg ekonomicznych grup wieku w 2018 r.

Zmiany w strukturze wiekowej, tj. malejący udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, przy rosnącym udziale ludności w wieku produkcyjny oraz w wieku poprodukcyjnym świadczą o powolnym starzeniu się mieszkańców gminy Rybno.

Biorąc pod uwagę współczynnik obciążenia demograficznego (ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) Rybno wypada nieco korzystniej zarówno w porównaniu do średnich powiatu jak i województwa. W 2018 r. wskaźnik ten wyniósł 57 osób (powiat-61; województwo-62) i w porównaniu z latami ubiegłymi sytuacja uległa znacznej poprawie (w 2006 r. – 64).

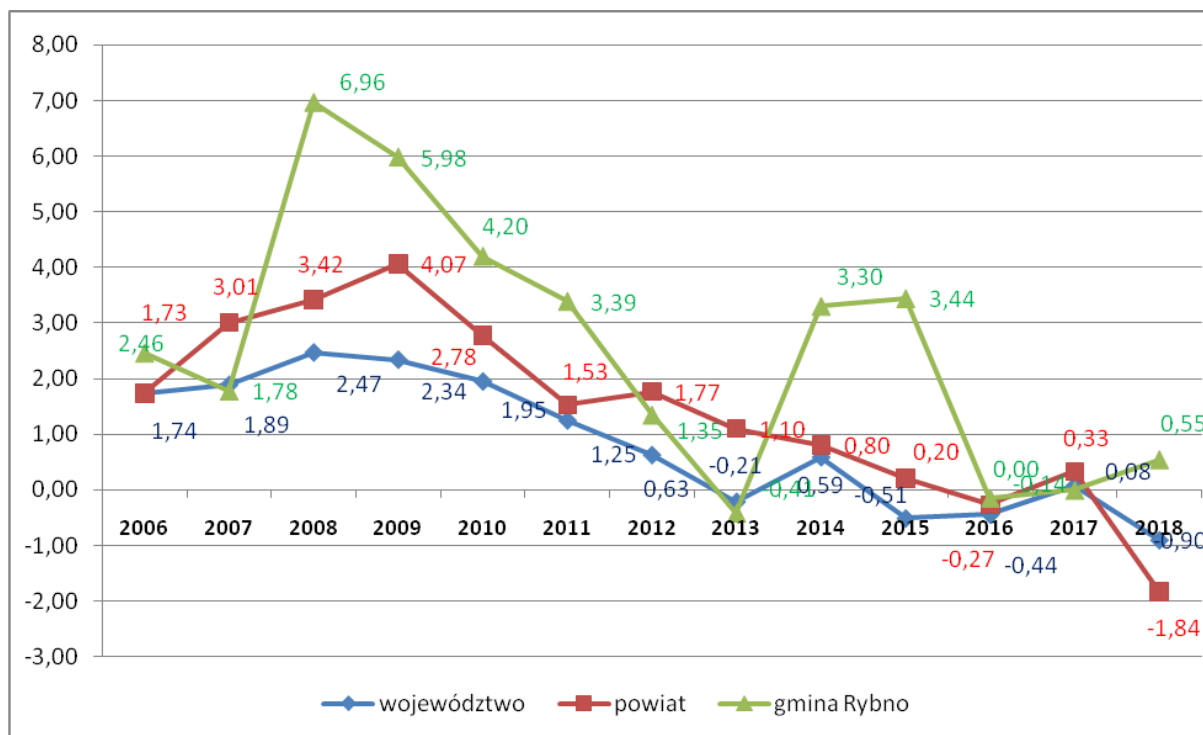
Ogółem na 100 mężczyzn w 2018 r. w gminie przypadało zaledwie 100 kobiet, co jest sytuacją odmienną zarówno w porównaniu z powiatem jak i z województwem, gdzie wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 103 i 104.

W analizowanym okresie poziom przyrostu naturalnego w Rybnie ulegał znacznym wahaniom i był nieznacznie wyższy zarówno w porównaniu do średnich w powiecie jak i w województwie. Na tę sytuację głównie miała wpływ rosnąca liczba urodzeń.

Sytuację w Rybnie na tle powiatu oraz województwa w latach 2006-2018 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności.

Wskaźnikiem obrazującym bieżące tendencje mieszkańców jest ilość zawieranych małżeństw. W roku 2018 na terenie gminy zawarto 38 małżeństw (5,3 na 1000 mieszkańców) i jest to wartość wyższa zarówno w porównaniu do średnich w województwa (4,7) jak i w powiecie (5,1).

Jednak w porównaniu do roku 2006 liczba zawartych małżeństw w Rybnie spadła o 36% i może mieć wpływ na poziom przyrostu naturalnego w latach następnych.

Jednym ze źródeł utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Jednak stan opłacalności produkcji rolnej sprawia, iż nie jest to jedyne źródło utrzymania dla części ludności posiadającej gospodarstwa rolne. Oprócz rolnictwa mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w pozarolniczych działach gospodarki.

Liczba pracujących (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) na terenie gminy w 2018 r. wynosiła 1055 osób i w porównaniu z 2006 r. wzrosła o 22%.

Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w 2018 r. wyniósł 39% i był niższy w porównaniu zarówno z powiatem (48%) jak i z województwem (47%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie w 2018 r. wynosiła 405 osób, z czego 291 osób stanowiły kobiety (72%). Dla porównania udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wynosił 67%, a w województwie 58%.

W ostatnich latach liczba bezrobotnych stopniowo ulegała zmniejszeniu. w porównaniu z 2006r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych aż o 55%.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym znacznie się obniżył i w 2018r. w Rybnie wynosił 8,8%. Nieco wyższy średni wskaźnik odnotowano w powiecie - 9%, a w województwie zaledwie 6%.

Dla porównania w 2006 r. wskaźnik ten w gminie wynosił 16,8%, w powiecie 13,3%, a w województwie 13,9%.

Zasoby mieszkaniowe gminy Rybno w 2018 r. wynosiły 1958 mieszkań. W porównaniu z 2006r. liczba mieszkań spadła o 106, tj. o 5%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie wynosiła 84,9m² (powiat-76,3m²; województwo-68,7m²), natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę to 23m² (powiat-25,6m²; województwo-25m²).

W 2017 roku w gminie oddano do użytku 16 mieszkań o średniej powierzchni użytkowej 115m².

W 2018 r. z instalacji wodociągowej korzystało 91,3% ogółu ludności gminy, natomiast z kanalizacji 55,2%. Dla porównania w powiecie działowskim korzystających z wodociągu było 93,2%, natomiast z kanalizacji 66,2%.

Na terenie gminy funkcjonuje liceum ogólnokształcące, branżowa szkoła I stopnia, pięć szkół podstawowych i jedno przedszkole:

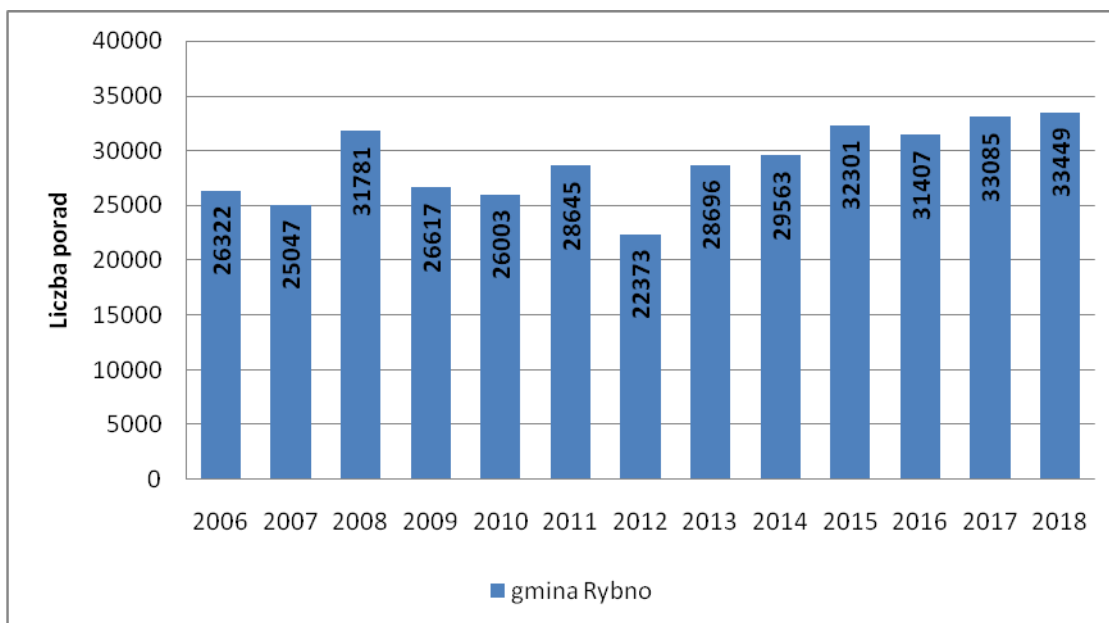
- Liceum Ogólnokształcące w Rybnie,
- Branżowa szkoła I stopnia w Rybnie,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Hartowcu,
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Koszelewach,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Twardowskiego w Rumianie,
- Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Rybnie,
- Szkoła Podstawowa im. Polskich Mistrzów Olimpijskich w Żabinach,
- Przedszkole w Rybnie.

Łączna liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła: 687 uczniów w szkołach podstawowych, 246 dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz 149 uczniów w szkołach ponadpodstawowych.

W zakresie opieki zdrowotnej Rybno obsługiwane jest przez Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rybnie oraz aptekę zlokalizowaną przy ul. Zajeziornej Rybnie.

Poniższy wykres ilustruje dostęp do świadczeń usług medycznych dla ludności gminy.

Wykres 4 Liczba porad udzielonych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej.

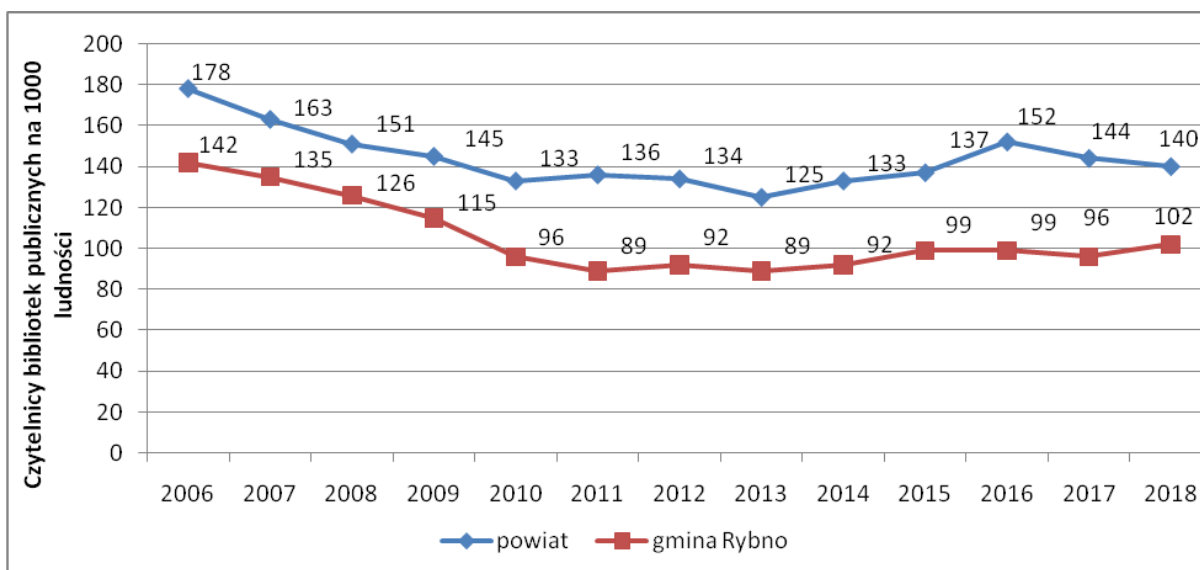

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Rybnie.

Wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika wynoszący w 2018 r. 23,9 woluminów był wyższy w porównaniu z powiatem, gdzie wynosił 21,9 woluminów (województwo – 18,6).

Poniżej przedstawiono wskaźnik liczby czytelników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na tle powiatu działdowskiego.

Wykres 5. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2006-2018.

W 2018 roku funkcjonowało na terenie gminy 441 podmiotów gospodarczych*, tj. o 44% więcej niż w 2006 roku. Wśród nich zdecydowaną większość, bo aż 96%, stanowiły podmioty sektora prywatnego.

Najwięcej zarejestrowanych jednostek zaobserwowano w sekcjach: budownictwo – 138 (wzrost o 16% od 2009 r.) oraz w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 79 (wzrost o 1% od 2009r.).

W porównaniu do 2006r. wielkość dochodów budżetowych na 1 mieszkańca w gminie Rybno wzrosła ponad dwukrotnie i kształtuje się korzystniej w porównaniu zarówno do powiatu jak do województwa.

Szczegółowe zestawienie danych dotyczących sytuacji społeczno – ekonomicznej gminy Rybno na tle powiatu oraz województwa w latach 2006-2018 przedstawia poniższa tabela:

* bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Sytuacja społeczno – ekonomiczna gminy Rybno

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Województwo W-M			Powiat działowski			Gmina Rybno		
		2006	2016	2018	2006	2016	2018	2006	2016	2018
LUDNOŚĆ (stan na 31 XII)										
Ludność faktycznie zamieszkała ogółem	osoba	1 426 883	1 436 367	1428983	65 025	66 011	65442	7 230	7 319	7223
mężczyźni	osoba	695 936	703 071	698982	31 822	32 502	32229	3 622	3 674	3609
kobiety	osoba	730 947	733 296	730001	33 203	33 509	33213	3 608	3 645	3614
Ludność na 1 km ²	osoba	59	59	59	68	69	69	49	49	49
W % ogółem ludność w wieku:										
przedprodukcyjnym	%	21,9	18,4	18,3	23,7	19,6	19,4	25,9	20,9	20,1
produkcyjnym	%	64,5	63,1	61,9	62,9	63,0	62,1	60,9	63,8	63,5
poprodukcyjnym	%	13,6	18,5	19,8	13,4	17,4	18,5	13,3	15,4	16,4
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	55,0	58,4	61,6	59,0	58,8	61,2	64,2	56,8	57,4
Kobiety na 100 mężczyzn	osoba	105	104	104	104	103	103	100	99	100
Na 1000 ludności:										
zgony	-	8,81	9,79	10,46	9,78	9,94	11,56	10,54	8,89	9,14
przyrost naturalny	-	1,74	-0,44	-0,90	1,73	-0,27	-1,84	2,46	-0,14	0,55
urodzenia żywe	-	10,55	9,35	9,56	11,51	9,67	9,71	13,01	8,75	9,69
małżeństwa	-	5,9	4,7	4,7	7,0	5,1	5,1	8,1	5,7	5,3
Saldo migracji na pobyt stały										
saldo migracji gminnych wewnętrznych	osoba	-3 128	-2 703	-3397	-168	-210	-242	-13	3	-33
saldo migracji zagranicznych	osoba	-1 927	-271	-107	-49	2	12	1	1	1
RYNEK PRACY (stan na 31 XII)										
Pracujący* ogółem, w tym:	osoba	406094	443287	457002	14977	15782	16171	866	1 017	1055
mężczyźni	osoba	217312	232140	240319	8363	8265	8416	568	647	646
kobiety	osoba	188782	211147	216683	6614	7517	7755	298	370	409
Bezrobotni zarejestrowani**										
ogółem	osoba	127 574	73 079	53141	5 436	4 629	3665	738	459	405
mężczyźni	osoba	54 992	33 452	22447	1 817	1 847	1221	232	158	114
kobiety	osoba	72 582	39 627	30694	3 619	2 782	2444	506	301	291
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym:										
ogółem	%	13,9	8,1	6,0	13,3	11,1	9,0	16,8	9,8	8,8
kobiety	%	16,3	9,4	7,5	18,3	14,4	12,9	24,5	13,9	13,6
mężczyźni	%	11,6	6,9	4,7	8,6	8,3	5,6	9,9	6,3	4,6
ZASOBY MIESZKANIOWE										
Mieszkania	mieszk.	461 871	509 568	519357	19 935	21 626	22007	2 064	1 934	1958

* W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RYBNO

Przeciętna powierzchnia użytkowa: 1 mieszkania	m2	65,1	68,3	68,7	71,4	76,1	76,3	77,6	84,7	84,9
na 1 osobę	m2	21,1	24,2	25,0	21,9	24,9	25,6	22,2	22,4	23,0
Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne:										
wodociąg	mieszk.	445 343	494 608	504427	19 096	20 997	21378	1 947	1 860	1884
ustęp splukiwany	mieszk.	413 414	481 395	491269	17 118	20 093	20485	1 704	1 752	1776
łazienka	mieszk.	406 174	468 355	478231	16 643	19 201	19593	1 673	1 672	1696
centralne ogrzewanie	mieszk.	361 853	423 686	433618	15 193	17 647	18028	1 398	1 423	1447
gaz z sieci	mieszk.	222 778	237 059	240518	9 562	10 724	10920	0	15	15
BUDOWNICTWO										
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania ¹	bud.	1788	2032	(2020-2017)	81	96	(86-2017)	13	19	(18-2017)
Mieszkania oddane do użytkowania:										
mieszkania	mieszk.	4 469	4 571	(4783-2017)	134	200	(151-2017)	14	13	(16-2017)
izby	izba	17896	17 880	(18019-2017)	609	737	(629-2017)	83	59	(86-2017)
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	397 038	414 028	(425891-2017)	15 581	17 275	(14565-2017)	1 874	1 280	(1841-2017)
GOSPODARKA KOMUNALNA										
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności:										
z wodociągu	%	88,0	94,8	94,9	81,9	93,0	93,2	72,7	91,2	91,3
z kanalizacji	%	64,6	74,3	74,4	50,7	66,7	66,2	35,6	55,1	55,2
z gazu	%	44,5	42,6	42,3	44,7	46,0	46,1	0	0,8	0,8
EDUKACJA i WYCHOWANIE										
Placówki wychowania przedszkolnego:										
przedszkola bez specjalnych	ob.	226	349	369	8	12	12	1	1	1
oddziały przedszkolne przy szkołach podst.	ob.	424	349	344	26	20	22	6	5	5
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego:										
przedszkola bez specjalnych	osoba	21 717	32 319	35178	947	1 273	1434	50	75	74
oddziały przedszkolne przy szkołach podst.	osoba	8 427	9 276	10148	407	570	617	102	170	170
Szkoły podstawowe ogółem	ob.	561	530	574	31	27	31	6	6	5
Uczniowie w szkołach podstawowych ogółem	osoba	101 778	86 097	112094	5 162	4 340	5610	671	547	707
Gimnazja ogółem	ob.	279	307	78	12	12	5	2	2	2
Uczniowie w gimnazjach ogółem	osoba	64 485	41 821	13503	3 161	2 071	611	391	263	89
OCHRONA ZDROWIA										
Przychodnie ogółem	ob.	464	870	856	24	37	40	1	1	1
Praktyki lekarskie w miastach	ob.	405	288	258	13	7	6	-	-	-
Praktyki lekarskie na wsi	ob.	56	48	42	2	2	1	0	0	0
Podstawowa opieka zdrowotna -porady****	jd	4 999 377	6 178 092	6450099	227 736	301 151	301479	26 322	31 407	33449
Apteki ogólnodostępne****	ob.	349	428	432	13	20	22	1	2	2
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną****	osoba	4 088	3 356	3308	5 002	3 301	2975	7 230	3 660	3612
TURYSTYKA										

¹ Z uwagi na brak porównywalnych danych za 2018 rok w tabeli przedstawiono dane za 2017 rok

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RYBNO

Wybrane turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) ogółem	ob.	365	512	507	8	16	16	0	5	4
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ogółem	msc	38 290	41 092	40813	1 152	777	989	0	86	83
Korzystający z noclegów	osoba	818 723	1 280 564	1308573	9 287	15 011	10695	0	-	-
Udzielone noclegi	--	2 279 662	3 239 160	3236269	41 829	40 302	35845	0	-	-
KULTURA i SZTUKA										
Biblioteki i filie	ob.	342	300	299	24	23	23	1	1	1
Czytelnicy w ciągu roku	osoba	256 908	205 435	195342	11 581	9 995	9187	1 034	721	740
Czytelnicy bibliotek publ. na 1000 ludności	osoba	180	143	136	178	152	140	142	99	102
Księgozbiór	wol.	5 475 351	4 304 288	4154826	256 074	205 362	178837	22 757	28 088	28782
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	wol.	18,1	19,8	18,6	21,8	20,7	21,9	18,8	25,8	23,9
Kina stałe	ob.	23	19	20	1	0	0	0	0	0
Muzea łącznie z oddziałami	ob.	23	33	31	0	1	1	0	0	0
Zwiedzający muzea i oddziały	osoba	421 330	725 060	632478	0	18 907	24493	0	0	0
GOSPODARKA										
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31 XII) ogółem	jed.gosp.	111 311	124 287	127120	3 586	4 145	4258	306	423	441
sektor publiczny	jed.gosp.	6 681	5 480	5033	213	203	193	16	18	17
sektor prywatny	jed.gosp.	104 630	118222	121683	3 373	3924	4064	290	400	424
Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 ²										
Sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	jed.gosp.	4 951	4 429	4102	164	167	142	23	24	22
Sekcja B - górnictwo i wydobywanie	jed.gosp.	97	165	143	2	5	4	0	0	0
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	jed.gosp.	9 277	10 202	10096	353	372	355	39	46	44
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę i powietrze do układów klimatyzowanych	jed.gosp.	161	288	346	4	8	9	1	2	2
Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	jed.gosp.	373	457	426	15	18	14	2	2	1
Sekcja F - Budownictwo	jed.gosp.	13 626	14 414	16233	692	646	753	119	129	138
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	jed.gosp.	28 848	26 137	24619	1 063	979	915	78	84	79
Sekcja H - Transport, gospodarka magazynowa	jed.gosp.	7 445	7 146	7355	195	234	246	17	23	26
Sekcja i - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	jed.gosp.	3 264	3 633	3829	75	76	71	4	3	5
Sekcja J - informacja i komunikacja	jed.gosp.	1 567	2 181	2505	48	61	77	3	4	7
Sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	jed.gosp.	3 863	3 494	3387	102	85	82	6	4	6
Sekcja L - działalność związana z obsługą	jed.gosp.	9 706	11 580	11965	216	263	274	3	2	2

² Z uwagi na brak porównywalnych danych za 2006 rok w tabeli przedstawiono dane za 2009 rok

rynku nieruchomości										
Sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	jed.gosp.	7 507	9 404	9969	195	240	258	10	17	16
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	jed.gosp.	2 376	3 371	3630	70	108	116	3	5	2
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	jed.gosp.	1 133	1 098	1070	69	67	62	11	11	11
Sekcja P - Edukacja	jed.gosp.	3 769	4 877	4788	163	175	177	14	17	15
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	jed.gosp.	6 984	8 737	9279	172	269	284	9	10	13
Sekcja R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	jed.gosp.	2 143	2 537	2576	81	96	106	7	7	8
Sekcja S i T – działalność organizacji członkowskich	jed.gosp.	7 730	9 939	10529	197	263	297	17	29	43
Sekcja U – organizacje i zespoły eksterytorialne	jed.gosp.	1	0	0	0	0	0	0	0	0
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE (bez miast na prawach powiatu)										
Dochody budżetu gminy ogółem na 1 mieszkańca	zł	2131,09	4026,53	4725,30	2 003,10	3 886,02	4434,30	2 111,50	4 275,25	5 117,58
Wydatki z budżetu gminy ogółem na 1 mieszkańca	zł	2168,41	3877,08	4971,99	1 965,12	3 766,89	4691,00	2 098,37	4 245,88	5 373,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

6 Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej

6.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa

Najcenniejsze zespoły i obiekty zabytkowe w obszarze gminy zostały wpisane do rejestru zabytków. Obiekty wpisane do rejestru przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
1.	Hartowiec	Park podworski	A-1335	8 października 1981 r.
2.	Koszelewy	Kościół p.w. podwyższenia krzyża świętego	A-4646	13 kwietnia 2017 r.
3.	Koszelewy	Pałac wraz z otaczającym parkiem	A-667	21 października 1967 r.
4.	Koszelewy	Kościół Ewangelicki	A-599	5 października 1967 r.
5.	Rapaty	Zespół dworski (park, dwór, spichlerz, stodoła, budynek inwentarski cmentarz)	A-3561	16 września 1993 r.
6.	Rumian	Kościół parafialny p.w. św. Barbary wraz z cmentarzem przykościelnym	A-670	21 października 1967 r.
7.	Szczupliny	Kościół ewangelicki p.w. św. Barbary ob. w ruinie wraz z cmentarzem przykościelnym	A-676	30 października 1967 r.
8.	Tuczki	Zespół dworsko-folwarczny wraz z parkiem	A-4624	19 stycznia 2016 r.

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie

6.2 Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt	adres	lokalizacja
1.	Dębień	cmentarz ewangelicki		za wsią, w polu. Przy szosie Lubawa-Nowe Miasto Lubawskie
2.	Gronowo	szkoła- ob. świetlica	1	
3.	Groszki	chałupa drewniana	12	Groszki-Naguszewo
4.	Jeglia	dom	13	
5.	Koszelewki	Zespół Dworsko-Folwarczny: park (pozostałości)	-	
6.	Koszelewki	Zespół Dworsko-Folwarczny: założenie dworsko-folwarczne wraz z gorzelnią	10	
7.	Koszelewki	Zespół Dworsko-Folwarczny: obora murowana budynek wielofunkcyjny	10	
8.	Koszelewy	cmentarz ewangelicki		przy ruinach kościoła
9.	Koszelewy	cmentarz przykościelny	-	
10.	Koszelewy	cmentarz ewangelicki- ob. rzymskokatolicki parafialny		pomiędzy szosą a ośrodkiem zdrowia
11.	Naguszewo	dom	6	
12.	Rumian	cmentarz parafialny		na wzniesieniu, obok

				drogi w kierunku Lubawy, sąsiaduje z drugim cmentarzem
13.	Rumian	cmentarz rzymskokatolicki parafialny II		na stromym zboczu wyniesienia, w polu, na północ od wsi, po wschodniej stronie szosy do Rumienicy i Prątnicy, Po półn-wsch. stronie sąsiaduje z drugim cmentarzem parafialnym
14.	Rumian	cmentarz rzymskokatolicki -parafialny		przy drodze w kierunku Lubawy, na wzniesieniu, ogrodzony płotem, z jednej strony zabudowa mieszkalna, z drugiej cmentarz
15.	Rumian	Aleja przydrożna mieszana		odcinek od wsi Rumian do granicy powiatu koło Lewatdu Wielkiego
16.	Rybno	kościół ewangelicki -ob. katolicki	Wyzwolenia 89	
17.	Rybno	cmentarz rzymskokatolicki -parafialny		na wzniesieniu, po prawej stronie drogi, w kierunku dworca kolejowego
18.	Szczupliny	Zespół Dworsko-Folwarczny: park	-	
19.	Szczupliny	Zespół Dworsko-Folwarczny: zespół dworsko-folwarczny	-	
20.	Szczupliny	Zespół Dworsko-Folwarczny: stajnia/wozownia	-	
21.	Szczupliny	cmentarz ewangelicki		w lesie, na wzniesieniu, po prawej stronie drogi do Tuczek
22.	Tuczki	młyn wodny w zagrodzie młyńskiej	35	
23.	Żabiny	cmentarz ewangelicki		
24.	Żabiny	cmentarz wojenny		

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie

6.3 Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Szczegółowy wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji stanowi załącznik do zarządzenia Wójta w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków gminy Rybno. Wykaz ten zawiera zabytki wpisane zarówno do rejestru zabytków nieruchomości, zweryfikowane obiekty znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz obiekty uznane za zabytkowe i warte ochrony na etapie sporządzania ów dokumentu.

Wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków aktualny na dzień sporządzania studium:

L.p.	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
1.	Dębień	kapliczka przydrożna	początek XX w.	---
2.	Dębień 3	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
3.	Dębień 3	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
4.	Dębień 4	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
5.	Dębień 10	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
6.	Dębień 15	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
7.	Dębień 24	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
8.	Dębień 24	budynek gospodarczy, drewniany	początek XX w.	---
9.	Dębień 27	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
10.	Dębień 31	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
11.	Dębień 34	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
12.	Dębień 35	budynek mieszkalny, murowany	1915 r.	---
13.	Dębień	cmentarz ewangelicki, dawny	2. połowa XIX w.	---
14.	Grabacz 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
15.	Grabacz 9	budynek gospodarczy, drewniany	początek XX w.	---
16.	Grabacz 11	budynek gospodarczy, drewniany	początek XX w.	---
17.	Grabacz 11	budynek gospodarczy,	początek XX w.	---

		murowany		
18.	Grabacz 12	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
19.	Grabacz 12	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
20.	Gralewo Stacja 8	dom dróżnika, murowany	koniec XIX w.	---
21.	Gralewo Stacja 8	budynek gospodarczy, murowany przy domu dróżnika	koniec XIX w.	---
22.	Gralewo Stacja 9	budynek dworca kolejowego, murowany	koniec XIX w.	---
23.	Gralewo Stacja 10	budynek mieszkalny, murowany w zespole stacji kolejowej	koniec XIX w.	---
24.	Gralewo Stacja	nastawnia kolejowa, murowana w zespole stacji kolejowej	koniec XIX w.	---
25.	Grądy 1	budynek mieszkalny, murowani-drewniany	początek XX w.	---
26.	Grądy 2	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	---
27.	Grądy 2	budynek gospodarczy, murowany I	początek XX w.	---
28.	Grądy 2	budynek gospodarczy, murowany II	początek XX w.	---
29.	Grądy 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
30.	Gronowo 1	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
31.	Gronowo 5	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
32.	Gronowo 7	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
33.	Gronowo 11	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
34.	Gronowo 15	budynek mieszkalny,	początek XX w.	---

		murowany		
35.	Gronowo 18	budynek mieszkalny z częścią gospodarczą, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
36.	Gronowo 19	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	początek XX w.	---
37.	Gronowo 21	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	początek XX w.	---
38.	Groszki 12	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	początek XX w.	---
39.	Hartowiec	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	XVIII w.	---
40.	Hartowiec	spichlerz z wozownią w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX w.	---
41.	Hartowiec 17	gorzelnia murowana w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX w.	---
42.	Hartowiec	park krajobrazowy w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	A-1335 z 8.10.1981 r.
43.	Hartowiec 3	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
44.	Hartowiec 9	budynek mieszkalny, murowany w zespole stacji kolejowej	koniec XIX w.	---
45.	Hartowiec 9	budynek gospodarczy, murowany w zespole stacji kolejowej	koniec XIX w.	---
46.	Hartowiec 18	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
47.	Hartowiec 35	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
48.	Hartowiec 51	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
49.	Hartowiec 53	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
50.	Hartowiec 62	budynek mieszkalny,	początek XX w.	---

		murowany		
51.	Hartowiec 113	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w. ---
52.	Jeglia 4	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w. ---
53.	Jeglia 10	budynek murowany	szkolny,	początek XX w. ---
54.	Jeglia 10	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w. ---
55.	Jeglia 13	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w. ---
56.	Jeglia 32	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
57.	Jeglia 46	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
58.	Jeglia 61	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
59.	Kopaniarze	kapliczka przydrożna		początek XX w. ---
60.	Kopaniarze 5	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
61.	Kopaniarze 5	budynek murowany	gospodarczy,	koniec XIX – początek XX w. ---
62.	Kopaniarze 6	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
63.	Kopaniarze 6	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w. ---
64.	Rybno, ul. Kostkowo 1, (Leśnictwo Kostkowo)	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
65.	Kopaniarze 10	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w. ---
66.	Kopaniarze 11	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w. ---
67.	Kopaniarze 12	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w. ---
68.	Kopaniarze 12	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w. ---

		murowany I		
69.	Kopaniarze 12	budynek gospodarczy, drewniany II	początek XX w.	---
70.	Kopaniarze 13	budynek mieszkalny, murowany	1922 r.	---
71.	Kopaniarze 17 (Leśnictwo Kostkowo)	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
72.	Koszelewki	pozostałości parku w zespole dworsko- folwarcznym	początek XX w.	---
73.	Koszelewki 3	budynek mieszkalny (dwojak), murowany w zespole dworsko- folwarcznym	początek XX w.	---
74.	Koszelewki 4	budynek mieszkalny (czworak), murowany w zespole dworsko- folwarcznym	początek XX w.	---
75.	Koszelewki 5	budynek szkolny?, murowany (zachowany częściowo)	koniec XIX – początek XX w.	---
76.	Koszelewki 10	obora murowana w zespole dworsko- folwarcznym	początek XX w.	---
77.	Koszelewki 10	budynek gorzelnia, murowany w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
78.	Koszelewki	kościół ewangelicki, drewniany, ob. rzymskokatolicki, parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	1926 r.	A-599 z 5.10.1967 r.
79.	Koszelewki	cmentarz ewangelicki, ob. rzymskokatolicki, parafialny	początek XX w.	---
80.	Koszelewki	cmentarz ewangelicki, dawny	połowa XIX w.	---
81.	Koszelewki	ruiny kościoła ewangelickiego	XVI w.?	---

82.	Koszelewy	cmentarz przykościelny	XVI w.	---
83.	Koszelewy	pałac murowany w zespole pałacowym	1795 r.	A-667 z 21.10.1967 r.
84.	Koszelewy	park w zespole pałacowym	koniec XIX w.	A-667 z 21.10.1967 r.
85.	Koszelewy 7	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
86.	Koszelewy 11	budynek mieszkalny (dwojak), murowany w zespole pałacowo- folwarcznym	początek XX w.	---
87.	Koszelewy 12	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
88.	Koszelewy 13	budynek mieszkalny (dwojak), murowany w zespole pałacowo- folwarcznym	początek XX w.	---
89.	Koszelewy 14	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	---
90.	Koszelewy 17	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
91.	Koszelewy 19	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
92.	Koszelewy 22	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
93.	Koszelewy 23	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
94.	Koszelewy 26/28	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
95.	Koszelewy 34	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
96.	Koszelewy 37	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
97.	Koszelewy 41	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
98.	Koszelewy 48	budynek mieszkalny,	początek XX w.	---

		murowany			
99.	Koszelewy 49	budynek drewniany	mieszkalny,	początek XX w.	---
100.	Koszelewy 53	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
101.	Koszelewy 55	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
102.	Koszelewy 58	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
103.	Koszelewy 61	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
104.	Koszelewy 65	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
105.	Koszelewy 65	budynek gospodarczy (2 bryły), murowano-drewniany		początek XX w.	---
106.	Koszelewy 71	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
107.	Koszelewy 80	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
108.	Koszelewy 80	budynek murowany	gospodarczy,	koniec XIX – początek XX w.	---
109.	Koszelewy 85	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
110.	Naguszewo 6	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
111.	Naguszewo 7	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
112.	Naguszewo 7	budynek murowano-drewniany	gospodarczy,	początek XX w.	---
113.	Naguszewo 14	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
114.	Naguszewo 14	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w.	---
115.	Naguszewo 15	budynek murowany	szkolny,	początek XX w.	---
116.	Naguszewo 15	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w.	---

		murowano-drewniany		
117.	Naguszewo 16	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
118.	Naguszewo 16	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
119.	Naguszewo 23	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
120.	Naguszewo 24	budynek mieszkalny z częścią gospodarczą, murowano-drewniany	początek XX w.	---
121.	Nowa Wieś 1	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
122.	Nowa Wieś 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
123.	Nowa Wieś 4	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
124.	Nowa Wieś 11	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
125.	Nowa Wieś 15	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
126.	Prusy 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
127.	Prusy 9	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
128.	Prusy 14	budynek gospodarczy, murowany I	koniec XIX – początek XX w.	---
129.	Prusy 14	budynek gospodarczy, murowany II	koniec XIX – początek XX w.	---
130.	Rapaty 1	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.
131.	Rapaty	spichlerz w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.
132.	Rapaty	stodoła w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.

133.	Rapaty	budynek inwentarski w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.
134.	Rapaty	park w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.
135.	Rapaty	cmentarz w zespole dworsko-folwarcznym	przełom XIX i XX w.	A-3561 z 16.09.1993 r.
136.	Rumian	kościół drewniany, parafialny p.w. św. Barbary	początek XVIII w. (1714 r.?)	A-670 z 21.10.1967 r.
137.	Rumian	cmentarz przykościelny w zespole kościoła parafialnego	XVII w.	A-670 z 21.10.1967 r.
138.	Rumian	cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	koniec XIX w.	---
139.	Rumian	cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	lata 80-te XIX w.	---
140.	Rumian	figura Chrystusa na kolumnie	koniec XIX w.	---
141.	Rumian	aleja przydrożna, mieszana – odcinek do wsi Rumian do granicy powiatu koło Lewańdu Wielkiego	początek XX w.	---
142.	Rumian 2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
143.	Rumian 3	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
144.	Rumian 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
145.	Rumian 11	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
146.	Rumian 12/14	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
147.	Rumian 16	budynek parafii, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---

148.	Rumian 19	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
149.	Rumian 26	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
150.	Rumian 27	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
151.	Rumian 28	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
152.	Rumian 29	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
153.	Rumian 30	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
154.	Rumian 41	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
155.	Rumian 41	budynek murowany	gospodarczy,	koniec XIX – początek XX w.	---
156.	Rumian 42	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
157.	Rumian 43	budynek wodnego, drewniany	młyna murowano-	początek XX w.	---
158.	Rumian 46	budynek murowano-drewniany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
159.	Rumian 48	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
160.	Rumian 48	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w.	---
161.	Rumian 49	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
162.	Rumian 52	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w.	---
163.	Rumian 53	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w.	---
164.	Rumian 53	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w.	---
165.	Rumian 63	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---

166.	Rybno	cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	koniec XIX w.	---
167.	Rybno, ul. Grunwaldzka 2 por. także kartę nr 64	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
168.	Rybno, ul. Grunwaldzka 10	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
169.	Rybno, ul. Grunwaldzka 12	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
170.	Rybno, ul. Kolejowa 11	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
171.	Rybno, ul. Kolejowa 14	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
172.	Rybno, ul. Krótka 3	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
173.	Rybno, ul. Krótka 4	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
174.	Rybno, ul. Leśna 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
175.	Rybno, ul. Lubawska 2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
176.	Rybno, ul. Lubawska 11	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
177.	Rybno, ul. Lubawska 11	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
178.	Rybno, ul. Lubawska 14	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
179.	Rybno, ul. Praska 4	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
180.	Rybno, ul. Praska 11	budynek mieszkalny, drewniany	koniec XIX – początek XX w.	---
181.	Rybno, ul. Praska 17	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
182.	Rybno, ul. Sportowa 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX w.	---

183.	Rybno, ul. Sportowa 5	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
184.	Rybno, ul. Stroma 1	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
185.	Rybno, ul. Wyzwolenia 4	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
186.	Rybno, ul. Wyzwolenia 5	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
187.	Rybno, ul. Wyzwolenia 12	budynek murowany	szkolny,	początek XX w.	---
188.	Rybno, ul. Wyzwolenia 24	budynek murowany	gospodarczy,	początek XX w.	---
189.	Rybno, ul. Wyzwolenia 26	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
190.	Rybno, ul. Wyzwolenia 30	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
191.	Rybno, ul. Wyzwolenia 31/33	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
192.	Rybno, ul. Wyzwolenia 40	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
193.	Rybno, ul. Wyzwolenia 46	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
194.	Rybno, ul. Wyzwolenia 48	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
195.	Rybno, ul. Wyzwolenia 57	budynek drewniany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
196.	Rybno, ul. Wyzwolenia 68	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
197.	Rybno, ul. Wyzwolenia 70/72	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
198.	Rybno, ul. Wyzwolenia 87	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
199.	Rybno, ul. Wyzwolenia 88	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX – początek XX w.	---
200.	Rybno, ul.	kościół murowany,		początek XX w.	---

	Wyzwolenia 89	ewangelicki, ob. rzymskokatolicki, parafialny p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa (wraz z budynkiem mieszkalnym)		
201.	Rybno, ul. Wyzwolenia 91	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
202.	Rybno, ul. Wyzwolenia 93	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
203.	Rybno, ul. Wyzwolenia 95	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
204.	Rybno, ul. Zajeziorna 2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
205.	Rybno, ul. Zajeziorna 12	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	---
206.	Rybno, ul. Zajeziorna 14	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
207.	Rybno, ul. Zajeziorna 16	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
208.	Rybno, ul. Zajeziorna 22	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
209.	Rybno, ul. Zajeziorna 31	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
210.	Rybno, ul. Zajeziorna 32	budynek mieszkalny, murowano-drewniany	początek XX w.	---
211.	Rybno, ul. Zajeziorna 38	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
212.	Rybno, ul. Zajeziorna 42	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
213.	Rybno, ul. Zajeziorna 43	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
214.	Rybno, ul. Zajeziorna 50	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	---
215.	Rybno, ul. Zarybińska 8	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
216.	Rybno, ul.	budynek gospodarczy,	początek XX w.	---

	Zarybińska 12	murowano-drewniany		
217.	Szczupliny	ruiny kościoła ewangelickiego	XV/XVI w., XVIII w.	A-676 z 30.10.1967 r.
218.	Szczupliny	cmentarz przykościelny w zespole kościoła ewangelickiego	XV w.	A-676 z 30.10.1967 r.
219.	Szczupliny	cmentarz ewangelicki, dawny	połowa XIX w.	---
220.	Szczupliny (po lewej stronie drogi do Tuczek)	cmentarz ewangelicki, dawny	połowa XIX w.	---
221.	Szczupliny	zespół dworsko-folwarczny	koniec XIX – początek XX w.	---
222.	Szczupliny	stajnia-wozownia murowana w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX - początek XX w.	---
223.	Szczupliny	pozostałości parku krajobrazowego w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX - początek XX w.	---
224.	Truszczyń 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
225.	Truszczyń 5	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
226.	Truszczyń 6	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
227.	Truszczyń 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
228.	Truszczyń 8	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
229.	Truszczyń 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
230.	Truszczyń 9	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
231.	Truszczyń 18	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---

232.	Truszczyń 33	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
233.	Truszczyń 34	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
234.	Truszczyń 37	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
235.	Truszczyń 38	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
236.	Tuczki	kapliczka murowana, przydrożna (18)	początek XX w.	---
237.	Tuczki	krzyż żeliwny na podstawie murowanej	koniec XIX w.	---
238.	Tuczki	pałac murowany w zespole dworsko-folwarcznym	1855-1856 r.	---
239.	Tuczki	zabudowania gospodarcze w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX – początek XX w.	---
240.	Tuczki	pozostałości parku krajobrazowego w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
241.	Tuczki	przepust wody pod torami kolejowymi	koniec XIX w.	---
242.	Tuczki 1	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
243.	Tuczki 2	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
244.	Tuczki 6	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
245.	Tuczki 7	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
246.	Tuczki 8	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
247.	Tuczki 8	budynek gospodarczy, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
248.	Tuczki 9	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---

249.	Tuczki 9	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
250.	Tuczki 10	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
251.	Tuczki 12	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
252.	Tuczki 12	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
253.	Tuczki 13	budynek mieszkalny, murowany (dwojak) w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
254.	Tuczki 16	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
255.	Tuczki 16	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
256.	Tuczki 17	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
257.	Tuczki 17	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
258.	Tuczki 18	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
259.	Tuczki 21	budynek mieszkalny, murowany (trojak) w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
260.	Tuczki 22	budynek mieszkalny, murowany (dwojak) w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
261.	Tuczki 23	budynek mieszkalny, murowany (trojak) w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
262.	Tuczki 24	budynek mieszkalny, murowany (czworak) w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
263.	Tuczki 25	budynek mieszkalny, murowany w zespole	początek XX w.	---

		dworsko-folwarcznym		
264.	Tuczki 35	młyn wodny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
265.	Tuczki 37	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
266.	Tuczki 38	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	---
267.	Tuczki 38	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
268.	Tuczki 43	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
269.	Tuczki 45	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
270.	Tuczki 48	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
271.	Tuczki 49	budynek mieszkalny, murowany	1914 r.	---
272.	Tuczki 49	budynek gospodarczy, drewniany	początek XX w.	---
273.	Tuczki 50	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
274.	Tuczki 51	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
275.	Tuczki 52	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	---
276.	Tuczki	gorzelnia murowana w zespole dworsko- folwarcznym	początek XX w.	---
277.	Wery 1	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
278.	Wery 1	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
279.	Wery 4	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
280.	Żabiny	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.	---
281.	Żabiny	cmentarz wojenny	1917-1918 r.	---

282.	Żabiny	pozostałości parku krajobrazowego	początek XX w.	---
283.	Żabiny 2	budynek gospodarczy, murowany I	początek XX w.	---
284.	Żabiny 2	budynek gospodarczy, murowany II	początek XX w.	---
285.	Żabiny 18	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
286.	Żabiny 18	budynek gospodarczy, murowany I	początek XX w.	---
287.	Żabiny 18	budynek gospodarczy, murowany II	początek XX w.	---
288.	Żabiny 23	budynek gospodarczy, murowany	początek XX w.	---
289.	Żabiny 25	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX – początek XX w.	---
290.	Żabiny 46	budynek gospodarczy, murowano-drewniany	początek XX w.	---
291.	Żabiny 47	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
292.	Żabiny 78	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	---
293.	Żabiny 80	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
294.	Żabiny 82	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
295.	Żabiny 87	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
296.	Żabiny 92	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
297.	Żabiny 97	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
298.	Żabiny 100	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---
299.	Żabiny 106	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	---

300.	Żabiny 110	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
301.	Żabiny 112	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
302.	Żabiny 113	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---
303.	Żabiny 114	budynek murowany	mieszkalny,	koniec XIX - początek XX w.	---
304.	Żabiny 115	budynek murowany	mieszkalny,	początek XX w.	---

Obiekty oznaczone jako przekreślone (np. budynek mieszkalny, murowany) odnoszą się do obiektów wykreślonych z gminnej ewidencji zabytków na etapie sporządzania studium.

źródło: Gminna ewidencja zabytków gminy Rybno

6.4 Stanowiska archeologiczne

Gmina została zinwentaryzowana archeologicznie na podstawie AZP (Archeologicznego Zdjęcia Polski). na terenie gminy znajdują się następujące stanowiska archeologiczne:

L.p.	Miejscowość	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze
1.	Koszelewy	33-56	I	1
2.	Koszelewki	33-56	I	2
3.	Żabiny	33-56	I	3
4.	Tuczki	33-56	I	4
5.	Tuczki	33-56	II	5
6.	Tuczki	33-56	III	6
7.	Kopaniarze	33-56	I	7
8.	Kostkowo nadl.	33-56	I	8
9.	Tuczki	33-56	IV	9
10.	Kopaniarze	33-56	II	10
11.	Tuczki	33-56	V	11
12.	Żabiny	33-56	II	12
13.	Malinkowo	33-56	I	13
14.	Koszelewki	33-56	II	14
15.	Koszelewy	33-56	II	15
16.	Koszelewy	33-56	III	16
17.	Koszelewki	33-55	I	16

18.	Koszelewki	33-55	II	17
19.	Truszczyń	31-55	I	1
20.	Truszczyń	31-55	II	2
21.	Truszczyń	31-56	IV	5
22.	Truszczyń	31-56	V	6
23.	Rumian	31-56	II	7
24.	Rumian	31-56	III	8
25.	Rumian	31-56	IV	9
26.	Rumian	31-56	V	10
27.	Rumian	31-56	VI	11
28.	Rumian	31-56	VII	12
29.	Rumian	31-56	VIII	13
30.	Rumian	31-56	IX	14
31.	Rumian	31-56	X	15
32.	Rumian	31-56	XI	16
33.	Rumian	31-56	I	17
34.	Rumian	31-56	XII	39
35.	Naguszewo	31-56	I	40
36.	Naguszewo	31-56	II	41
37.	Groszki	31-56	I	42
38.	Groszki	31-56	II	43
39.	Rybno Zajeziorek	32-56	I	9
40.	Rybno Kolonia	32-56	I	7
41.	Rybno	32-56	I	6
42.	Dębień	32-56	I	1
43.	Nowa Wieś	32-56	I	2
44.	Prusy	32-56	I	3
45.	Prusy	32-56	II	4
46.	Rumian	32-56	I	5
47.	Rybno Kolonia	32-56	II	8
48.	Rybno	32-56	IV	10
49.	Truszczyń	32-55	III	2
50.	Hartowiec	32-55	VII	1
51.	Truszczyń	31-55	VI	44
52.	Truszczyń	31-55	VII	45
53.	Truszczyń	31-55	VIII	46
54.	Truszczyń	31-55	IX	47
55.	Truszczyń	32-55	X	3

56.	Truszczyny	32-55	XI	4
57.	Hartowiec	32-55	VIII	5
58.	Hartowiec	32-55	IX	6
59.	Hartowiec	32-55	IV	7
60.	Hartowiec	32-55	V	8
61.	Hartowiec	32-55	VI	9
62.	Gronowo	32-55	I	10
63.	Gronowo	32-55	II	11
64.	Gronowo	32-55	III	12
65.	Gronowo	32-55	IV	13
66.	Gronowo	32-55	V	14
67.	Gronowo	32-55	VI	16
68.	Jeglia	32-55	III	21
69.	Dębień	32-55	II	22
70.	Dębień	32-55	III	23
71.	Jeglia	32-55	IV	24
72.	Jeglia	32-55	V	25
73.	Hartowiec	32-55	I	28
74.	Hartowiec	32-55	II	29
75.	Hartowiec	32-55	III	30
76.	Jeglia	32-55	I	31
77.	Jeglia	32-55	II	32

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie

7 Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Na etapie sporządzania niniejszego studium audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego nie został sporządzony.

8 Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

8.1 Zagrożenia naturalne

Na terenie gminy zagrożeniami naturalnymi dla środowiska, zdrowia ludności, ich mienia mogą być klęski żywiołowe - powodzie i pożary oraz lokalne osuwiska ziemi.

w wyniku obfitych, długotrwałych opadów deszczu, gradu lub wiosennych roztopów śniegu istnieje możliwość występowania okresowych podtopień.

8.2 Zagrożenia antropogeniczne

Na terenie gminy brak jest wielkich zakładów przemysłowych, a co za tym idzie, nie istnieją zagrożenie awariami przemysłowymi. Niebezpieczeństwo stanowią jednak wypadki drogowe oraz wypadki z udziałem samochodów transportowych na drodze wojewódzkiej.

Źródłem hałasu w gminie jest komunikacja drogowa i kolejowa. Najbardziej odczuwany jest przez mieszkańców terenów położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej, o całorocznym, wysokim natężeniu ruchu.

Jako zagrożenie należy potraktować także promieniowanie niejonizujące, którego źródłem jest występowanie napowietrznych linii elektroenergetycznych. Może one być wyeliminowane w wyniku zachowania odpowiednich odległości siedlisk ludności od sieci, wzdłuż których występuje pole elektromagnetyczne.

9 Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej

9.1 Transport drogowy i kolejowy

System komunikacji drogowej na terenie gminy tworzony jest przez, przebiegającą sieć dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych. Uzupełnieniem tego układu są drogi gminne.

Komunikacja kolejowa odbywa się magistralną linią kolejową Warszawa – Gdynia.

9.1.1 Drogi wojewódzkie

Główną osią komunikacyjną gminy Rybno jest droga wojewódzka nr 538 relacji: Radzyń Chełmiński – Łasin – Noe Miasto Lubawskie – Uzdowo – Rozdroże – DK7/Węzeł Nidzica Południe”. Droga ta przebiega przez całą gminę z północnego zachodu na południowy wschód. Długość drogi wojewódzkiej nr 538 na terenie gminy wynosi około 20 km.

9.1.2 Drogi powiatowe

Przez gminę Rybno przebiega 9 dróg powiatowych o łącznej długości 50km tworzących wraz z drogą wojewódzką nr 538 szkielet układu komunikacyjnego zapewniającego połączenie zarówno wewnątrz gminy jak również z zewnętrznym układem komunikacyjnym. Wszystkie drogi powiatowe na terenie gminy posiadają nawierzchnię bitumiczną.

Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Rybno

Lp.	Nr drogi powiatowej	Przebieg	Dł. drogi (całkowita)
1	1254 N	Tuszewo -gr. pow. -Truszczyń-Dębień	4,3
2	1255 N	Dąbrówno -Tuczki - Płońnica – Gródki	12,9
3	1256 N	Dębień - Rumian - Groszki- Lewańd Wielki	7,6
4	1267 N	Wierzbica - Gutowo - Rumian – Rybno	6,1
5	1274 N	Ostaszewo/gr.pow. - Gronowo - Rybno - dr.woj.538	7,6
6	1280 N	dr.woj.544 -Lidzbark-Koszelewy	5,6
7	1282 N	dr.1255 N - Gralewo - Gralewo Stacja	0,2
8	1349 N	dr. woj. 538 - Jeglia-Gronowo	2,8
9	1373 N	dr.1236 N - Gralewo - Turza Wielka - Filice / dr.woj.542	2,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zarządu Dróg w Działdowie

9.1.3 Drogi gminne

Na terenie gminy znajduje się 66 dróg gminnych o łącznej długości 83 km. Najwięcej dróg gminnych ma nawierzchnię asfaltową – 44 km, nawierzchnię żwirową posiada 6 km dróg, natomiast 33km stanowią drogi gruntowe. Ponad połowa dróg gminnych nie posiada nawierzchni asfaltowej.

Wykaz dróg gminnych w gminie Rybno

LP	Nr drogi	Przebieg drogi/ulicy	Długość [km]
1.	185001 N	gr. gm. - Hartowiec	2,093

2.	185002 N	Hartowiec	0,330
3.	185003 N	dr. gm. nr 185002 N - gr. gm.	1,349
4.	185004 N	dr. wojew. nr. 538 - dr. gm. nr 185003 N	0,280
5.	185005 N	Hartowiec od dr. gm. Nr 185001N - do dr. gm. Nr 185001N	1,950
6.	185006 N	Hartowiec - dr. pow.1254N	3,240
7.	185007 N	dr. gm. nr 185003 N - Jeglia	1,960
8.	185008 N	Jeglia - Dębień	2,320
9.	185009 N	dr. pow. nr 1349 N - do terenu Lasy Państwowe	0,860
10.	185010 N	dr. pow. nr 1274 N - Grądy - gr. gm.	3,691
11.	185011 N	dr. gm. nr 185010 N - Wery - Kopaniarze - dr. pow. nr 1274N	4,600
12.	185014 N	Rybno ul. Dworcowa	0,588
13.	185016 N	Rumian - Truszczyń - dr. pow. nr 1267 N	3,480
14.	185017 N	Rybno ul. Zajeziorna	1,150
15.	185018 N	Rybno ul. Obwodowa	0,430
16.	185019 N	Rybno ul. Łąkowa	0,315
17.	185020 N	Rybno ul. Górna	0,198
18.	185021 N	Rybno ul. Grunwaldzka	0,112
19.	185022 N	Rybno ul. Kolejowa	0,395
20.	185023 N	Rybno ul. Nowa	0,205
21.	185024 N	Rybno ul. Poprzeczna	0,199
22.	185025 N	Rybno ul. Rzemieślnicza	0,216
23.	185026 N	Rybno ul. Słoneczna	0,178
24.	185027 N	Rybno ul. 1 Maja	0,175
25.	185028 N	Rybno ul. 22 Lipca (cała)	0,585
26.	185029 N	Rybno ul. Piaskowa	0,200
27.	185030 N	Rybno ul. Polna	0,183
28.	185032 N	Rybno ul. Krótka	0,044
29.	185034 N	gr. gm. - Naguszewo	1,600
30.	185035 N	gr. gm. - Groszki	1,250
31.	185036 N	Groszki - gr. gm.	2,600

32.	185037 N	Naguszewo - dr. gm. nr 185039 N	1,328
33.	185038 N	Rumian (wieś)	0,658
34.	185039 N	dr. pow. nr 1256 N - gr. gm.	3,400
35.	185040N	dr. gm. nr 185039 N - do końca dz. Nr 155	1,020
36.	185041 N	dr. pow. nr 1267 N - do końca dz. Nr 78/1 na dz. Nr: 78/1, 78/2, 75/2 obręb 15 Rybno	1,065
37.	185042 N	Rybno ul. Ogrodowa	1,755
38.	185043 N	od zjazdu na dr. wew. Dz. Nr 103 - do dr. pow. nr 1255 N	1,050
39.	185044 N	Rybno ul. Kolonia - dr. pow. nr 1255 N	4,156
40.	185045 N	Rybno ul. Zarybińska	1,427
41.	185046 N	Tuczki - Grabacz	2,120
42.	185047 N	Tuczki - dr. gm. nr 185048 N	1,700
43.	185048 N	Prusy - dr. wojew. nr 538 (Żabiny)	2,900
44.	185049 N	Żabiny (wieś)	0,770
45.	185050 N	Żabiny - Koszelewy	2,350
46.	185052 N	Prusy - gr. gm.	5,666
47.	185053 N	dr. gm. nr 185054 N - gr. gm.	2,607
48.	185054 N	Żabiny - dr. gm. nr 185052 N	2,500
49.	185055 N	dr. wojew. nr 538 - do dr. nr 185050N	0,525
50.	185056 N	dr. pow. nr 1274 N - dr. pow. nr 1274 N	0,910
51.	185057 N	Rybno ul. Piękna	0,170
52.	185058 N	Rybno ul. Sportowa	0,620
53.	185059 N	Rybno ul. Sosnowa	0,470
54.	185060 N	Rybno ul. Spacerowa	0,315
55.	185061 N	Rybno ul. Strumykowa	0,522
56.	185062 N	Rybno ul. Topolowa (część w osiedlu)	0,700
57.	185063 N	Rybno ul. Wrzosowa	0,098
58.	185064N	Rybno droga od ul. Sportowej do plaży nad j. Zarybinek	0,300
59.	185065N	Hartowiec - nowe osiedle	0,345
60.	185066N	Hartowiec	0,082

61.	185067N	Koszelewy	0,740
62.	185069N	Rybno ul. Jaśminowa	0,310
63.	185070N	Rybno ul. Świerkowa	0,128
64.	-	Rybno od ul. Sportowej w kierunku stadionu	0,550
65.	-	Truszczyń od dr gm. nr 185016N do dz. nr 62	1,900
66.	-	Koszelewy dr. pow. 1255N do granicy gminy Płońsk dr. nr 186002N	1,065

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rybno

9.2 Gospodarka odpadami

Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminie Rybno prowadzone jest na zasadach określonych w ustawie o odpadach. Dokumentem ramowym kształtującym gospodarkę odpadami komunalnymi jest Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2016-2022 przyjęty Uchwałą Nr XXIII/523/16 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r. Zgodnie z tym dokumentem gmina Rybno przynależy do regionu Zachodniego.

Obecnie na terenie gminy Rybno nie znajdują się czynne składowiska odpadów, a odpady wywożone są poza teren gminy (składowiska w Zakrzewie, Ciechanówku i Rudnie). Jedyne zamknięte składowisko odpadów znajdowało się w miejscowości Dębień.

Na terenie gminy od 2004 r. prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

9.3 Infrastruktura techniczna

9.3.1 Sieć gazowa

W gminie Rybno nie ma obecnie sieci gazowej, a zaopatrzenie w gaz realizowane jest w sposób indywidualny za pomocą butli gazowych.

9.3.2 Ciepłownictwo

Gospodarka cieplna w gminie opiera się o kotłownie i indywidualne źródła ciepła.

9.3.3 Zaopatrzenie w wodę

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2017 r., z wodociągu korzystało 91,2% mieszkańców i jest to mniej 1,9% od średniej dla powiatu Działdowskiego.

Gminny system wodociągowy opiera się na trzech hydroforniach (w miejscowościach: Hartowiec, Gralewo Stacja i Koszelewy) oraz stacji uzdatniania wody w Rybnie.

9.3.4 Kanalizacja sanitarna i deszczowa

1) Kanalizacja sanitarna

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2017 r., z kanalizacji sanitarnej korzystało 55,3% mieszkańców jest to wartość zdecydowanie mniejsza niż dla całego powiatu (średnia dla powiatu Działdowskiego - 66,7%).

Na obszarach wiejskich o dogodnych warunkach gruntowych, zamieszkałych przez małą liczbą mieszkańców stosuje się przydomowe oczyszczalnie ścieków. dla tych obszarów zastosowanie małych przydomowych oczyszczalni jest najbardziej dogodnym rozwiązaniem pod względem ekonomicznym. Dodatkowo w miejscowościach gdzie sieć kanalizacyjna nie jest rozwinięta w znacznym stopniu, ścieki komunalne z gospodarstw domowych odprowadza się do zbiorników bezodpływowych, skąd wywożone zostają taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków.

Gmina Rybno objęta jest aglomeracją Rybno, o równoważnej liczbie mieszkańców 4778 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rybno, obejmującą swym zasięgiem miejscowości (części): Rybno, Szczulpiny, Tuczki, Koszelewy, Nowa Wieś, Żabiny

2) Kanalizacja deszczowa

Na terenie gminy nie ma zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Fragmenty sieci realizowane są punktowo do obsługi poszczególnych inwestycji w miarę występowania potrzeb.

9.3.5 Elektroenergetyka

Przesył energii elektrycznej realizowany jest poprzez zasilany dwoma liniami WN-110kV, Główny Punkt Zasilania GPZ 110/15 kV, zlokalizowany w miejscowości Tuczki, dalej poprzez sieć napowietrzno-kablową SN-15kV oraz stacje transformatorowo-rozdzielcze SN/nn i sieć napowietrzno-kablową niskiego napięcia nn-0,4kV do odbiorców.

Przez północną część gminy przebiega linia najwyższego napięcia NN 220 kV relacji Olsztyn I – Włocławek Azoty.

Istniejąca sieć energetyczna oraz jej układ i stan zapewniają odbiorcom wystarczające dostawy energii elektrycznej. Ogólny stan techniczny urządzeń zasilających teren gminy można określić jako dobry. Na bieżąco prowadzone są prace polegające na wymianie wyeksploatowanych urządzeń na nowe, zmniejszające możliwość wystąpienia awarii.

Na obszarze gminy Rybno w rejonie miejscowości Koszelewy oraz Koloni Groszki (na północ od j. Rumian) funkcjonują dwie farmy fotowoltaiczne produkujące energię elektryczną z energii słonecznej.

10 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu oraz ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

10.1 Bilans terenów – dotychczasowe przeznaczenie terenów

W gminie Rybno dominują tereny rolne i leśne, które w sumie zajmują 84% powierzchni gminy. Dużą część stanowią grunty orne oraz pastwiska trwałe i łąki.

Pozostałe tereny gminy stanowią grunty pod wodami i nieużytki – łącznie prawie oraz grunty zabudowane i zurbanizowane skupione wokół jednostek osadniczych.

10.2 Sytuacja planistyczna

Na terenie gminy brak jest spójnego systemu pokrycia planami miejscowymi. Plany realizowane są punktowo i obejmują tereny o powierzchni od kilku do kilkudziesięciu ha. Plany miejscowe związane są głównie z doraźnymi potrzebami (np. lokalizacja zakładu produkcyjnego, zalesienie terenu, realizacja wydobycia kopalin surowców mineralnych czy realizacja zabudowy mieszkaniowej). Część planów nie przystaje do obecnych standardów i norm prawnych.

10.3 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Przez ład przestrzenny zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Na tle wyżej wymienionej definicji analiza stanu ładu przestrzennego na terenie gminy Rybno uwzględnia następujące czynniki:

- strukturę przestrzenną,

- strukturę zainwestowania.

Strukturę przestrzenną obszaru gminy kształtuje w głównej mierze jej położenie na osi drogi wojewódzkiej biegnącej w kierunkach północny zachód - południowy wschód z dominującą rolą miejscowości Rybno w centralnej części gminy, a także uwarunkowania przyrodnicze, w tym jeziora i występowanie licznych form ochrony przyrody.

W przypadku struktury zainwestowania w gminie, do najbardziej zainwestowanych terenów należą miejscowości zlokalizowane przy drodze wojewódzkiej. Zlokalizowane jest tu większość usług publicznych oraz komercyjnych do obsługi mieszkańców. w pobliżu jezior rozwija się natomiast funkcja rekreacyjna.

Prawie wszystkie wsie na terenie gminy posiadają podobną konstrukcję przestrzenną. To typowe przykłady ulicówek oraz nieliczne wielodrożnice (np. Rybno, Hartowiec). Założenia te w niektórych wypadkach zostały już zdeformowane nową zabudową jednak nadal jest widoczny pierwotny rysunek urbanistyczny miejscowości.

11 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

11.1 Sieć osadnicza

Gmina Rybno liczy ogółem 22 miejscowości z czego najmniejsza (Wery) w 2019 r. liczyła 35 mieszkańców, a największa (Rybno) 2599 mieszkańców. Drugą największą po Rybnie jest Żabiny z 678 mieszkańcami. Rozkład ludności na terenie gminy świadczy o dominującej roli miejscowości Rybno.

Strukturę sieci osadniczej przedstawia poniższa tabela

Sieć osadnicza z wyróżnieniem liczby mieszkańców

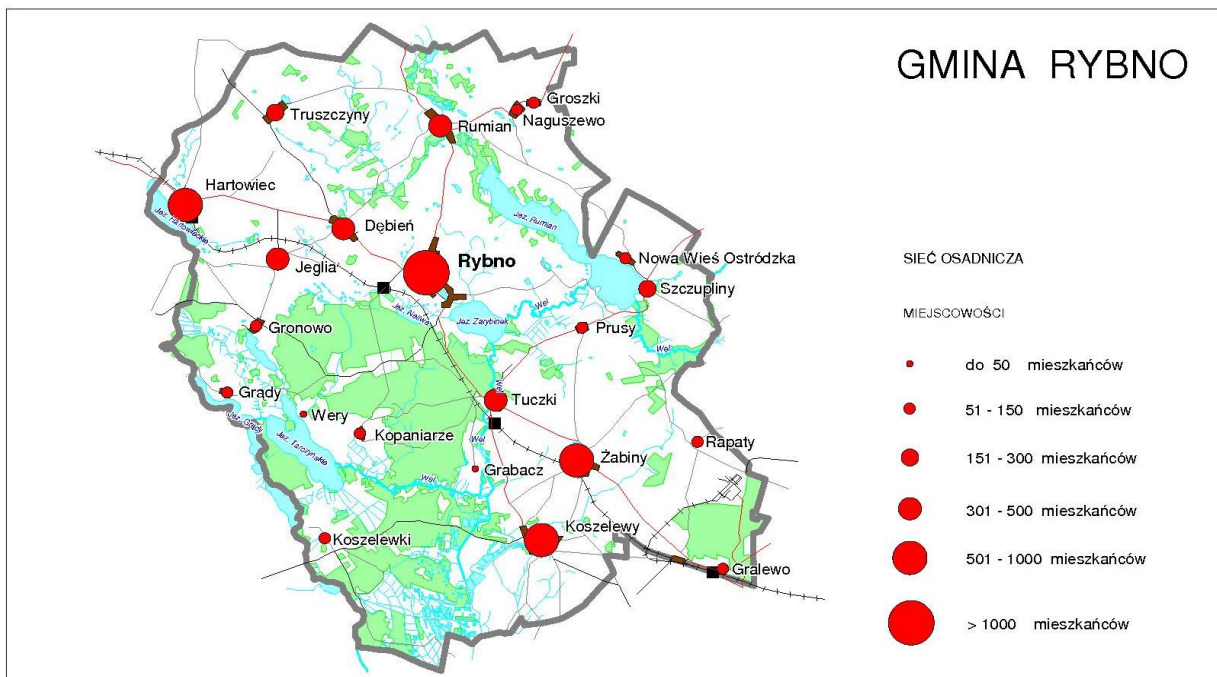
	Sołectwo	Liczba ludności (stan na 2019 r.)
1	Dębień	338
2	Grabacz	44
3	Grądy	103
4	Gralewo Stacja	112
5	Gronowo	108
6	Groszki	114
7	Hartowiec	675

8	Jeglia	283
9	Koszelewki	113
10	Koszelewy	564
11	Kopaniarze - Wery	48
12	Naguszewo	94
13	Nowa Wieś	60
14	Prusy	66
15	Rapaty	52
16	Rumian	307
17	Rybno	2599
18	Szczupliny	161
19	Truszczyń	278
20	Tuczki	393
21	Wery	35
22	Żabiny	678
	Gmina Rybno	7209

Źródło: Dane z ewidencji ludności z urzędu gminy

Rys. Rozmieszczenie sieci osadniczej

Źródło: Opracowanie własne

Powyższe zestawienia ujawniają charakterystyczne cechy alokacji przestrzennej aktywności gospodarczej w gminie, z których najistotniejsze są: układ koncentracji tej aktywności i jej proporcje przestrzenne.

Podział miejscowości ze względu na ilość mieszkańców

Wielkość miejscowości [ilość mieszkańców]	Miejscowości	Udział (%) w liczbie mieszkańców	Udział (%) w liczbie zakładów osób fiz.
> 2000	Rybno	35,3%	54,4 %
550 - 2000	Hartowiec Koszelewy Zabiny	26,3 %	19,2 %
300 - 550	Dębień Jeglia Rumian Tuczki	18,6 %	14,7 %
> 300	pozostałe miejscowości w gminie	19,8 %	11,7 %

Źródło: Opracowanie własne

Dominującym w gminie ośrodkiem koncentracji aktywności gospodarczej jest Rybno, które skupia 1/3 ludności gminy i ok. 55 % ilości zakładów osób fizycznych. Grupa trzech największych (poza ośrodkiem gminy) miejscowości skupia ok. 1/4 ludności gminy i ok. 1/5 ilości zakładów osób fizycznych. Kolejna grupa czterech miejscowości skupia ok. 1/5 ludności gminy i ok. 1/7 ilości zakładów osób fizycznych. Analogiczne proporcje dotyczą

również grupy miejscowości w/g ich liczby mieszkańców. Reasumując powyższe cechy można stwierdzić, że w gminie Rybno osiem miejscowości (stanowiących 36% ich ilości) koncentruje ok. 80% ludności gminy i ok. 90% ilości zakładów osób fizycznych. Dodając do powyższych wielkości alokację przestrzenną podmiotów gospodarki narodowej, za główne ogniw koncentracji aktywności gospodarczej pozarolniczej w gminie należy uważać miejscowości: Rybno, Żabiny i Hartowiec.

11.2 Alokacja przestrzenna sieci osadniczej

Sieć osadnicza gminy Rybno należy do grupy sieci o nierównomiernym rozmieszczeniu przestrzennym. Tereny osadnicze są ulokowane głównie przy drodze wojewódzkiej ora na północ od tej drogi. na taką alokację wpływ miały następujące determinanty:

- niejednorodne warunki agroprzyrodnicze w obszarze gminy,
- system powiązań komunikacyjnych.
- większa gęstość powiązań komunikacyjnych w południowej części gminy.
- historyczne ukształtowanie sieci osadniczej.

11.3 Analiza chłonności terenów

11.3.1 Prognoza sytuacji demograficznej dla gminy Rybno

Najnowsza prognoza ludności GUS na lata 2014 – 2050* zakłada systematyczny spadek liczby ludności powiatu działowskiego. Populacja powiatu zmniejszy się z 66 011 w 2016 r. do 56 813 w 2050 r.

Głównymi przyczynami ubytku ludności powiatu będzie malejąca liczba urodzeń i wzrost liczby zgonów. w następstwie przewidywanych zmian w intensywności urodzeń i zgonów, od 2024 roku, utrzymywał się będzie ujemny przyrost naturalny. na zmniejszenie się liczby ludności będą miały wpływ także migracje. w całym okresie prognozy zakłada się ujemne saldo migracji tzn., że odpływ migracyjny ludności będzie wyższy niż napływ.

W konsekwencji tych zmian nastąpią znaczące zmiany nie tylko w liczbie ludności, również w strukturze wieku ludności. Systematycznie zmniejszał się będzie odsetek dzieci w wieku 0–14 lat i osób dorosłych w wieku 15–64 lata, natomiast wzrastał udział osób starszych w wieku 65 lat i więcej.

* Prognoza ludności na lata 2014-2015, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014

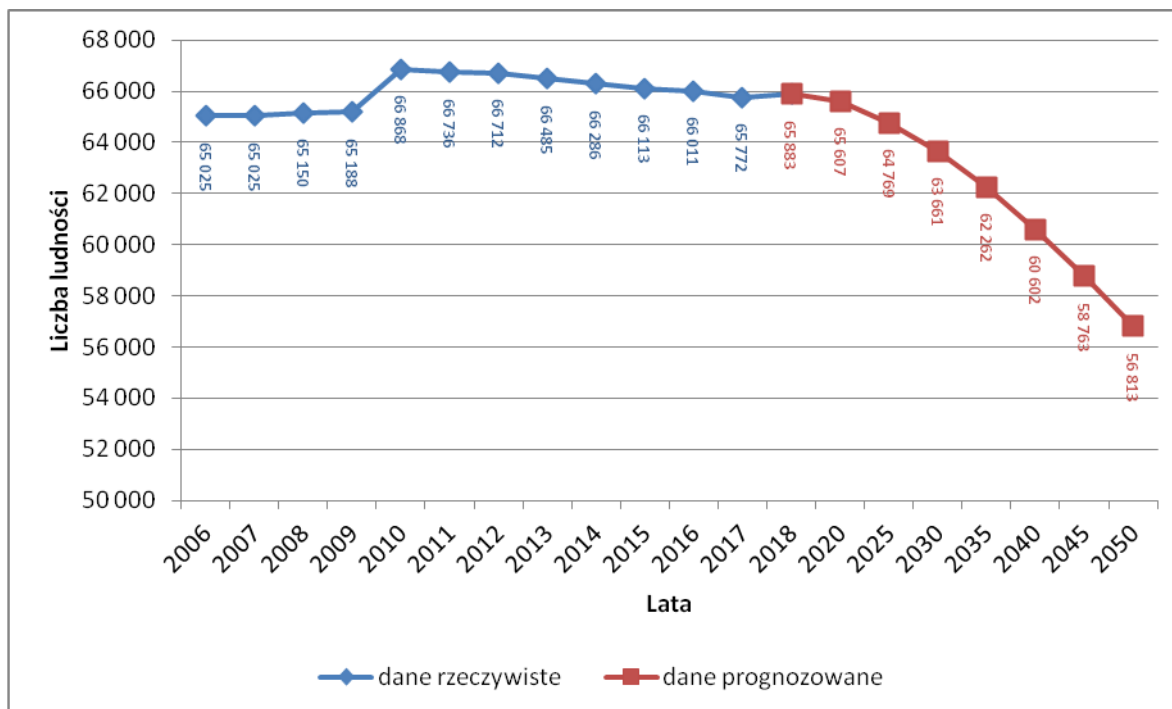

Przewidywane są niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności praktycznie w całym prognozowanym okresie, a będą one dotyczyły głównie:

- starzenia się całego społeczeństwa,
- starzenia się zasobów siły roboczej,
- zmniejszania się liczby i udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej populacji ludności,
- wzrostu współczynnika obciążenia demograficznego, zwłaszcza grupą wieku poprodukcyjnego.

Wykres – Prognoza liczby ludności dla powiatu działdowskiego na lata 2018-2050

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba osób w wieku:

- 0-14 - z poziomu 1210 w 2018 r. zmaleje do 7 493 w 2050 r.;
- 15-64 - z poziomu 4828 w 2018 r. zmaleje do 31 598 w 2050 r.;
- +65 - z poziomu 1185 w 2018 r. wzrośnie do 17 722 w 2050 r.;

Starzenie się społeczeństwa spowoduje znaczące ubytki ludności w wieku mobilnym, a także jej przesunięcia w kierunku niemobilnych grup wieku.

Biorąc pod uwagę korzystną sytuację demograficzną w gminie Rybno na tle powiatu działdowskiego w ostatnich latach należy przyjąć optymistyczny scenariusz i założyć dotychczasowy poziom wzrostu liczby ludności w gminie przynajmniej na kolejne 25 – 30 lat wynoszący ok. 15 osób na rok. w związku z powyższym prognozuje się że populacja gminy Rybno w roku 2046 wyniesie min. 7769 mieszkańców.

11.3.2 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

11.3.3 Możliwości finansowe gminy wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej i społecznej

Urząd gminy sukcesywnie przeznaczają środki z budżetu na infrastrukturę techniczną oraz społeczną, dzięki czemu gmina charakteryzuje się wysokimi wskaźnikami wyposażenia

zarówno w sieć wodociągową (91,3% ludności korzystało w 2018 r. z instalacji wodociągowej) jak i kanalizacyjnej (55,2% ludności korzystało w 2018 r. z instalacji kanalizacyjnej). Wydatki na gospodarkę komunalną wyniosły w 2018 r. 2,4% budżetu gminy.

Obecny stan finansów gminy pozwala na zaplanowanie w długookresowej perspektywie wyposażenia w infrastrukturę ewentualnych nowych terenów przeznaczonych pod rozwój.

Istniejąca na terenie gminy infrastruktura społeczna (oświata, edukacja, kultura) zapewnia zaspokojenie podstawowych potrzeb społecznych, jednak wymaga sukcesywnego uzupełniania i rozbudowy w zakresie obiektów sportowych, placówek dla osób starszych i przede wszystkim szerokiego i łatwego dostępu do nowych technologii (telefonii i Internet).

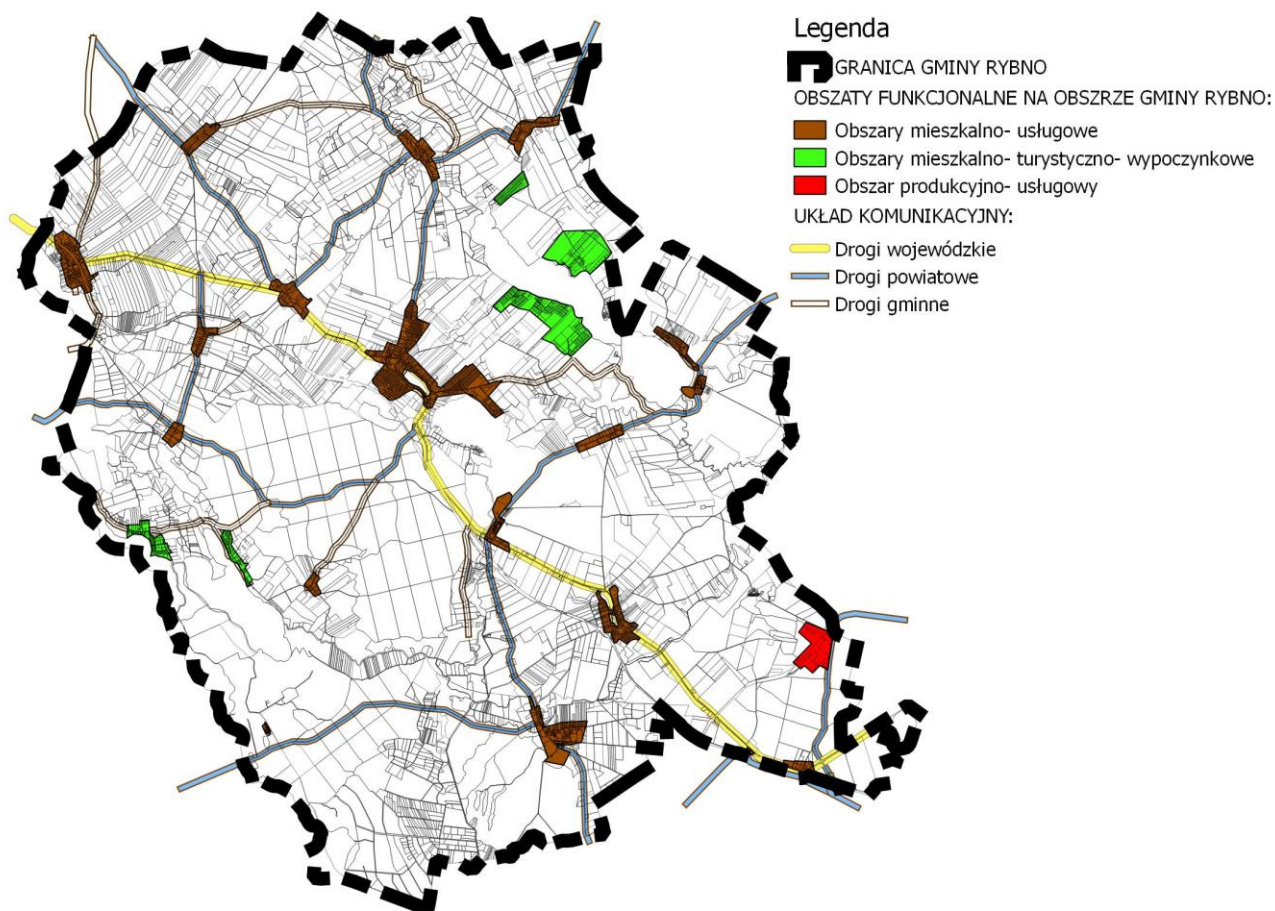
11.3.4 Analiza chłonności terenów.

Gmina Rybno obejmuje obszar około 14746 ha, z czego 25,8% stanowią lasy, zadrzewienia i zakrzewienia, a 60% stanowią użytki rolne. Grunty zabudowane (w tym również wliczono zabudowę zagrodową) stanowią ca 6,6 % powierzchni gminy.

W celu obliczenia chłonności terenu, czyli innymi słowy zapotrzebowania na nowe tereny inwestycyjne, wydzielono obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w ramach jednostki osadniczych, w dalszej części zwane Obszarami Funkcjonalnymi. Powstało w ten sposób 18 Obszarów Funkcjonalnych o charakterze mieszkalno-usługowym, 5 Obszarów Funkcjonalnych o charakterze mieszkalno-turystyczno-wypoczynkowym i 1 Obszar Funkcjonalny o charakterze produkcyjno-usługowym. Łącznie wyodrębniono 24 Obszary funkcjonalne o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na które składają się tereny mieszkalne uzupełnione o obiekty publiczne, usługi towarzyszące, tereny rekreacyjne, usług turystyki i wypoczynku, budynki sakralne oraz obiekty przemysłowe i usługowe.

Rozmieszczenie Obszarów Funkcjonalnych na terenie gminy Rybno

Źródło: Opracowanie własne

- 1) Na potrzeby analizy przyjmuje się następujące założenia:
 - a) Zgodnie z danymi GUS średnia powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego w gminie Rybno wynosi 84,7 m².
 - b) Średnia powierzchnia użytkowa lokalu usługowego w gminie Rybno wynosi 100 m².
 - c) Średnia powierzchnia użytkowa lokalu rekreacyjno-turystycznego w gminie Rybno wynosi 70 m².

- 2) Obszary Funkcjonalna o charakterze mieszkalno-usługowym:
Powierzchnia całkowita obszarów funkcjonalnych o charakterze mieszkalno-usługowym na terenie gminy Rybno wynosi
ca 438 ha

Powierzchnia terenów wolnych (Ptw) w OF o charakterze mieszkalno-usługowym, możliwych do uzupełnienia istniejących kompleksów zabudowy:

Ca 129 ha

oraz wolne tereny wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego będących poza wyznaczonymi OF:

Ca 12 ha

Łącznie tereny wolne stanowią ca 141 ha

Typowa średnia powierzchnia działki budowlanej (Tpdb) pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (w tym również w zabudowie zagrodowej):

0,4500 ha,

Typowa średnia powierzchnia działki budowlanej pod zabudowę usługową (Tpdb):

Ca 0,2500 ha

Chłonność terenów (Cht) określająca potencjalną liczbę działek budowlanych, liczona jako powierzchnia terenów wolnych (Ptw) podzielona na typową powierzchnię działki budowlanej (Tpdb).

$Cht = Ptw / Tpdb$

313 działek budowlanych (nowych budynków mieszkalnych),

W przeliczeniu na powierzchnię użytkową, chłonność terenów wynosi:

$Cht \times 84,7 \text{ m}^2 = 26511,1 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej

Można przyjąć, że z ww. ilości działek budowlanych średnio 20% mogą stanowić działki o charakterze usługowym. Przełoży się to na 6260 m² powierzchni użytkowej usług.

3) Obszary Funkcjonalna o charakterze mieszkalno- turystyczno- wypoczynkowym:

Powierzchnia całkowita obszarów funkcjonalnych o charakterze mieszkalno- turystyczno- wypoczynkowym na terenie gminy Rybno wynosi:

ca 190 ha

Powierzchnia terenów wolnych (P_{tw}) pod zabudowę mieszkalno- turystyczno-wypoczynkową (również rekreację indywidualną), możliwych do uzupełnienia istniejących kompleksów zabudowy:

Ca 103 ha.

oraz wolne tereny wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego będących poza wyznaczonymi OF:

Ca 24 ha

Łącznie tereny wolne stanowią ca 127 ha

Typowa średnia powierzchnia działki budowlanej pod zabudowę rekreacyjną (T_{pdb}):

Ca 0,2500 ha

Chłonność terenów (C_{ht}) określająca potencjalną liczbę działek budowlanych, liczona jako powierzchnia terenów wolnych (P_{tw}) podzielona na typową powierzchnię działki budowlanej (T_{pdb}).

$C_{ht} = P_{tw} / T_{pdb}$

508 działek budowlanych (nowych budynków rekreacji indywidualnej)

W przeliczeniu na powierzchnię użytkową chłonność terenów wynosi:

$C_{ht} \times 70m^2 = 35560 m^2$ powierzchni użytkowej

4) Obszary Funkcjonalna o charakterze produkcyjno-usługowym:

Powierzchnia całkowita obszarów funkcjonalnych o charakterze produkcyjno-usługowym wynosi:

Ca 5 ha

Powierzchnia terenów wolnych (P_{tw}) pod zabudowę produkcyjno-usługową, w tym uzupełnienie istniejących kompleksów zabudowy:

Ca 0,7300 ha.

Ze względu na specyfikę zabudowy produkcyjno-usługowej, w której w zależności od rodzaju zakładu, zapotrzebowanie na teren inwestycyjny jak i wielkość obiektów kubaturowych może być bardzo zróżnicowana, na potrzeby wyliczeń przyjęto, że typowa średnia powierzchnia działki budowlanej (T_{pdb}) wynosi 4000 m²

Chłonność terenów (Cht) określająca potencjalną liczbę działek budowlanych, liczona jako powierzchnia terenów wolnych (Ptw) podzielona na typową powierzchnię działki budowlanej (Tpdb).

$$\text{Cht} = \text{Ptw} / \text{Tpdb}$$

Ok. 2 działek budowlanych (nowych terenów produkcyjnych lub usługowych związanych z wykorzystaniem głównie obiektów kubaturowych)

Ze względu na charakter zabudowy, chłonność terenu wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, wyliczono tylko dla terenów produkcyjnych lub usługowych związanych z wykorzystaniem głównie obiektów kubaturowych. na potrzeby wyliczeń przyjęto średnią powierzchnię użytkową zabudowy na poziomie 2000 m² dla zabudowy usługowej i produkcyjnej. w przeliczeniu na powierzchnię użytkową chłonność terenów wynosi 4000 m² powierzchni użytkowej dla budynków produkcyjno- usługowych (Cht x 2000 m²)

11.3.5 Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę do chłonności jednostek osadniczych.

1) W związku z prognozami demograficznymi oraz biorąc pod uwagę fakt, bardzo dużego zainteresowania mieszkańców gminy nowymi terenami inwestycyjnymi, mający odzwierciedlenie w składanych wnioskach o warunki zabudowy, zapotrzebowanie na nową zabudowę dla gminy Rybno, w perspektywie 30 lat kształtuje się na poziomie 38115 m² powierzchni użytkowej zabudowy (wzrost liczby mieszkańców (450) x średnia powierzchnia użytkowa mieszkania (84,7)). Przekłada się to na potrzebę wyznaczenia ca 202 ha terenów pod rozwój zabudowy (38115 m² / 84,7 m² * 4500 m²).

Na terenie gminy Rybno rezerwa terenów pod nową zabudowę mieszkaniową w obszarach funkcjonalnych i obowiązujących planach miejscowych wynosi ok. 127 ha a w terenach przewidzianych do rozwoju zabudowy w obowiązującej edycji studium dodatkowe 296 ha.

W związku z powyższym założone w niniejszym studium rezerwy terenu pod zabudowę odpowiadają prognozowanemu zapotrzebowaniu.

2) W przypadku terenów wyznaczonych pod rozwój zabudowy turystycznej i wypoczynkowej oraz produkcyjnej i usługowej należy wziąć pod uwagę, że podstawowym czynnikiem dającym impuls do rozwoju takich terenów jest czynnik inwestycyjny, a nie demograficzny.

a) Obecnie na terenie gminy Rybno ilość budynków rekreacyjnych kształtuje się na poziomie 30% ilości budynków mieszkalnych. W połączeniu rozwijającą się infrastrukturą techniczną oraz sprzyjającymi warunkami przyrodniczymi należy przewidzieć i zabezpieczyć nowe tereny inwestycyjne związane z szeroko pojętą rekreacją na poziomie min. 40% planowanego przyrostu liczby ludności przez kolejne 30 lat. W związku z tym zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacyjną dla gminy Rybno, w perspektywie 30 lat kształtuje się na poziomie 12600 m² powierzchni użytkowej ($40\% * 450 * 70 \text{ m}^2$). Przekłada się to na potrzebę zabezpieczenia terenu o pow. 450000 m² ($12600 / 70 * 2500 \text{ m}^2$).

b) Na obszarze gminy Rybno funkcjonuje obecnie 400 prywatnych podmiotów gospodarczych, których funkcjonowanie można zaliczyć do zabudowy mieszkano-usługowej, usługowej i produkcyjnej. Zakładany wzrost ludności w perspektywie 30 lat może przełożyć się na wzrost ilości podmiotów gospodarczych. w związku z czym ilość podmiotów gospodarczych w przeciągu 30 lat powinna wzrosnąć min. o 6% (tak jak liczba ludności), to jest o 24 nowe zakłady usługowe (w tym produkcyjne). Przy założeniu że większość (czyli 20 z 24) będzie stanowiła obiekty usługowe o powierzchni lokalu użytkowego na poziomie 100 m², daje to zapotrzebowanie na dodatkowe 2000 m² powierzchni użytkowej. Przekłada się to na potrzebę zabezpieczenia terenu o pow. 50000 m² ($20 * 2500 \text{ m}^2$). w ramach wyznaczonych wolnych terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych (o łącznej pow. ca 423 ha), można założyć, że 20% (84 ha) będzie stanowiła zabudowa usługowa. w związku z tym w obecnych dokumentach planistycznych jest rezerwa terenu na 336 nieruchomości usługowych.

W związku z powyższym założone w niniejszym studium rezerwy terenu pod zabudowę odpowiadają prognozowanemu zapotrzebowaniu.

c) Istniejące tereny produkcyjne są prawie w całości zainwestowane. Średnia powierzchnia działki produkcyjnej to 4000 m². Przy wyznaczonych w studium terenach pod rozwój funkcji produkcyjnej jest możliwość powstania ok 2 nowych średniej wielkości zakładów produkcyjnych. Co daje możliwość realizacji nowej zabudowy o powierzchni użytkowej budynków na poziomie 4000 m² (przy założeniu, że powierzchnia użytkowa zabudowy w zabudowie produkcyjnej wynosi 2000 m² oraz że powstaną średniej wielkości zakłady produkcyjne).

W związku z tezami wyrażonymi w pkt. b) i c) w przeciągu 30 lata nastąpi zapotrzebowanie na wyznaczenie 8000 m² powierzchni użytkowej dla nowych obiektów produkcyjno-usługowych ($2000 \text{ m}^2 * (24-20)$). w związku z czym w kolejnych edycjach zmiany studium należy wyznaczyć nowe tereny produkcyjno- usługowe.

12 Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowywanych programów wojewódzkich oraz innych opracowań w tym także wynikające z przyjętych w planie województwa kierunkach rozwoju należą:

- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową obejścia wsi Rybno i przebudową obiektów inżynierskich;
- Modernizacja i poprawa stanu technicznego dróg powiatowych na terenie gminy;
- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Działdowo;
- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego
 - Rozbudowa systemu zdalnej diagnostyki dla automatyki kolejowej i rozjazdów na liniach kolejowych E 65/C-E65 oraz nr 8 i 64
- Modernizacja linii kolejowej Gdańsk – Warszawa do prędkości przewozowych 161–200 km/h;
- Budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej dwutorowej 2x400 kV relacji Płock – Mątki Olsztyn;
 - Modernizacja linii 110 kV Działdowo –Tuczki
 - Modernizacja linii 110 kV Tuczki – Lidzbark
 - Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej
 - Odtworzenie kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta strugi Rumian w km 1+680 - 4+180, gm. Rybno
- Budowa ronda w miejscowości Tuczki na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 538 z drogą powiatową nr 1255N (WM) Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
 - modernizacja dróg powiatowych do wymaganych klas technicznych,
 - organizacja regionalnego systemu gospodarki odpadami,
 - działania na rzecz budowy ścieżek rowerowych w tym głównego korytarza zachodniego północ - południe.

13 Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Na terenie gminy Rybno występują obszary szczególnie zagrożone powodzią od rzeki Wel, wyznaczone w opracowaniu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział

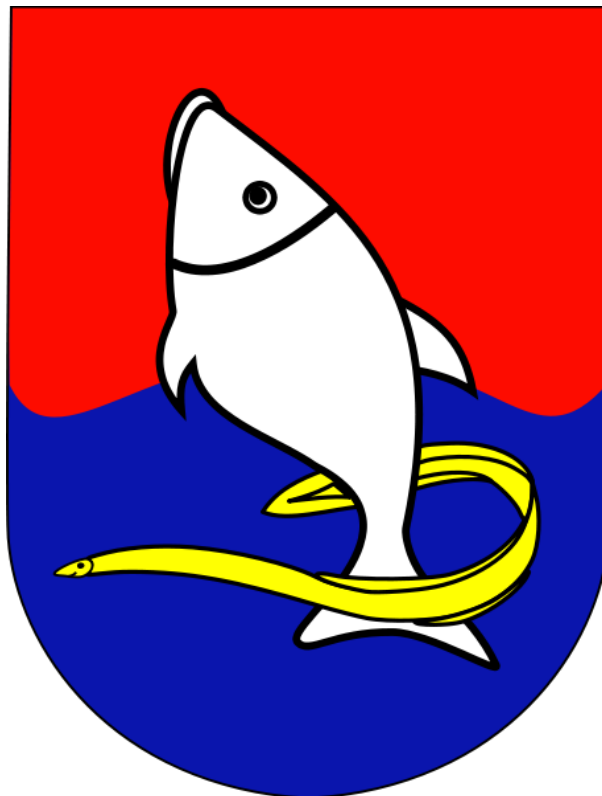

Morski w Gdyni, i wskazane na załączniku Nr 2 do studium. W/w tereny przedstawiają maksymalny obszar zagrożony prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi raz na 100 lat.

W stosunku do terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, podstawowe działania związane z ochroną przeciwpowodziową obejmują przede wszystkim zapewnienie pełnej sprawności technicznej istniejących urządzeń przeciwpowodziowych poprzez prowadzenie remontów, konserwacji oraz bieżących napraw wynikających z dokonywanych okresowo przeglądów.

Na obszarach bezpośrednio zagrożonych powodzią obowiązują przepisy ustawy Prawo wodne.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RYBNO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik nr 2 do Uchwały nr XXV/183/2020 Rady Gminy Rybno z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno wraz z rysunkami.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM:

Projektanci

mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki

mgr Marzena Belowska

mgr inż. Michał Sobieraj

mgr inż. Adam Syczewski

Opracowanie wykonano w:

Biuro Architektoniczno-Urbanistyczne

"BDK" s.c.

ul. Wilczyńskiego 6G/3

10-686 Olsztyn

tel. 89 541 42 24

biuro@bdk.olsztyn.pl

www.bdk.olsztyn.pl

SPIS TREŚCI:

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	5
1.1 Cele i zadania polityki przestrzennej gminy	5
1.2 Kierunki i zasady rozwoju przestrzennego gminy	6
2 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW; W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	7
2.1 Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów:	8
2.2 Tereny wyłączone z zabudowy lub z ograniczoną możliwością zabudowy:.....	16
3 OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.....	18
3.1 Podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego	18
3.2 Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody:	19
3.3 Obszary wskazane do objęcia ochroną środowiska przyrodniczego	21
3.4 Wody podziemne	22
3.5 Kopaliny i tereny górnicze.....	22
4 OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	24
4.1 Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.....	24
4.2 Stanowiska archeologiczne	25
4.3 Strefy ochrony konserwatorskiej	25
4.4 Pozostałe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej.	26
5 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	26
5.1 Układ drogowy.....	26
5.2 Komunikacja kolejowa	28
5.3 Szlaki turystyczne	28
5.3.1 Komunikacja rowerowa	28
5.3.2 Komunikacja wodna.....	29
5.4 Gospodarka odpadami	29
5.5 Sieć gazowa.....	29
5.6 System ciepłowniczy.....	30
5.7 System zaopatrzenia w wodę.....	30
5.8 System kanalizacji sanitarnej	30
5.9 Elektroenergetyka i odnawialne źródła energii.....	31
5.10 Telekomunikacja	32
6 OBSZARY, DLA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	32

7	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	34
8	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000M ² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	35
9	OBSZARY, DLA KTÓRYCH ZAMIERZA SIĘ SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	36
10	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	36
10.1	Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	36
10.2	Leśna przestrzeń produkcyjna.....	38
11	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	39
12	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	39
13	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH.....	39
14	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI ORAZ OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	39
15	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.....	40
16	OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....	40

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Głównym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno – gospodarczych oraz potrzeb rozwojowych mieszkańców gminy. Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy pozwoliła na określenie kierunków jej rozwoju. Na etapie sporządzania niniejszego studium audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego nie został sporządzony.

1.1 Cele i zadania polityki przestrzennej gminy

Diagnoza stanu gminy obejmowała uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, a na ich podstawie określone zostały kierunki rozwoju gminy. Istniejący stan zidentyfikowany został w oparciu o dokumenty strategiczne, które przedstawiają możliwości rozwoju gminy nie tylko w aspekcie lokalnym, lecz także w odniesieniu do możliwości rozwojowych gminy w aspekcie wojewódzkim i krajowym.

Cele i kierunki rozwoju gminy Rybno uwzględniają uwarunkowania ponadlokalne określone w:

- Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 (przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025), która wizję rozwoju województwa, przedstawia jako „*Warmia i Mazury regionem, w którym warto żyć...*”;
- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjętego Uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, którego celem jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony;
- Strategii Rozwoju Turystyki dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020;
- Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Działdowskiego.

1.2 Kierunki i zasady rozwoju przestrzennego gminy

Główną zasadą kształtowania zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy będzie rozwój poszczególnych funkcji w oparciu o istniejące zainwestowanie, a w szczególności o ośrodek gminny - wieś Rybno. Dodatkowo rozwój pozostałych ogniw sieci osadniczych będzie opierał się o główne ciągi komunikacyjne oraz wyróżniające się walory przyrodnicze gminy. Główne zasady kształtowania polityki przestrzennej gminy można sformułować następująco:

- przeciwdziałanie rozproszeniu zabudowy poprzez wskazywanie nowych terenów inwestycyjnych w obrębie istniejących jednostek osadniczych;
- inwestycje w infrastrukturę techniczną głównie w zakresie rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji sieci drogowej z uwzględnieniem historycznych alei przydrożnych.
- wykreowanie wizerunku gminy jako terenu atrakcyjnego dla rozwoju turystyki i rekreacji;
- wyrównanie różnic w poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego gminy w porównaniu do innych regionów województwa;
- wspieranie lokalnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a przy lokalizacji nowych inwestycji uwzględnianie lokalnych zasobów środowiska naturalnego oraz ochrony krajobrazu kulturowego;
- promocja gminnych terenów inwestycyjnych;
- ochrona najcenniejszych walorów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego;
- bezwzględne zachowanie historycznego charakteru zabudowy oraz historycznych układów przestrzennych;
- stworzenie najbardziej optymalnego zagospodarowania przestrzeni gminy, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i wizji rozwoju gminy przedstawionej przez lokalne władze.

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno – gospodarczych, zamierzeń i działań inwestycyjnych gminy oraz zamierzeń powiatu działdowskiego i województwa warmińsko-mazurskiego, stwarzają przesłanki do wyróżnienia na jej terenie czterech zasadniczych stref zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowanych, co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania:

- obszar gminnego ośrodka - wsi Rybno wraz z otoczeniem, który będzie głównym ośrodkiem rozwoju podlegający procesom urbanizacyjnym, w tym lokalizacji głównych funkcji publicznych, rozwoju funkcji węzłowych rozrządu ruchu turystyczno – wypoczynkowego oraz rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych pozarolniczych.
- obszary zabudowy w pasie oddziaływania drogi wojewódzkiej i linii kolejowej, które będą ulegały rozwojowi i przekształceniom przestrzennym - miejscowości: Hartowiec, Dębień, Jeglia, Tuczki, Żabiny
- obszary zabudowy turystyczno-wypoczynkowej, które będą ulegały rozwojowi i przekształceniom przestrzennym - tereny zlokalizowane nad jeziorem: Rumian, Grądy, Tarczyńskie oraz miejscowość Gronowo
- obszary zabudowy pozostałych jednostek osadniczych, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym

Do obszarów zabudowy gminy zaliczyć należy wszystkie obecnie zainwestowane (zabudowane), tereny przeznaczone pod zabudowę w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wszystkie obszary wyznaczone i przeznaczone w studium pod zorganizowane zainwestowanie (zabudowę).

Tereny niezabudowane zliczyć należy do obszarów otwartych w skład, których wchodzi tereny rolne (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej), leśne i wód powierzchniowych.

2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów; w tym tereny wyłączone spod zabudowy

Działania kierunkowe mające na celu wypracowanie spójnej, perspektywicznej wizji rozwoju gminy koncentrować się będą w głównej mierze na rozwoju zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych oraz na obszarach wskazanych w studium pod rozwój zabudowy na cele funkcji turystyczno-wypoczynkowych.

Na terenie gminy zdecydowana większość terenów pozostaje w istniejącym sposobie użytkowania, z czego największe arealy powierzchni stanowią grunty rolne i leśne. W użytkowaniu rolniczym pozostają wszystkie tereny dotychczas wykorzystywane w ten sposób, a ponadto przy kreowaniu wizji rozwoju przestrzennego gminy uwzględnione zostały walory przyrodnicze. Przy kształtowaniu wizji perspektywicznego zagospodarowania przestrzennego gminy kierowano się chęcią poprawy jakości ładu przestrzennego, nie

wyznaczając nowych obszarów zabudowy rozproszonej. W pierwszej kolejności przeznaczeniu pod nowe zainwestowanie podlegają tereny w wykształconych jednostkach funkcjonalno-przestrzennych.

Kształtowanie się nowej zabudowy odbywać się będzie poprzez uzupełnienia istniejących struktur osadniczych i rozwoju zabudowy na nowych terenach, które koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych. Wskazanie nowych terenów pod zabudowę, a tym samym jej perspektywny rozwój na obszarze gminy podyktowany był przede wszystkim zamierzeniami inwestycyjnymi gminy oraz ekonomiczną zasadnością (związaną z wyposażeniem nowych terenów w niezbędną infrastrukturę) wskazania nowych terenów pod inwestycje. Tereny rozwojowe na obszarze wiejskim związane są głównie z zabudową mieszkaniową, usługową i turystyczno-wypoczynkową.

Wpływ na kształt struktury przestrzennej gminy ma droga wojewódzka (nr 538), stanowiąca szkielet układu komunikacyjnego w gminie. Kolejnym czynnikiem kształtującym rozwój gminy są istniejące ośrodki przestrzenno-funkcjonalne, takie jak: miejscowość Rybno oraz tereny nad jeziorami: Rumian, Tarczyńskie i Hartowieckie. Nie bez znaczenia jest również południowa część gminy w okolicy miejscowości Żabiny i Gralewo gdzie występuje intensywna eksploatacja kruszywa naturalnego.

2.1 Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- 1) Na obszarach **zwartej zabudowy wiejskich jednostek osadniczych** oraz na obszarach **wskazanych do rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej**, ustala się:
 - zagospodarowanie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa;
 - zagospodarowanie uzupełniające: zabudowa usługowa, zabudowa obsługi turystyki i rekreacji, drobna działalność rzemieślnicza i wytwórcza, budynki gospodarcze, garaże, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
 - zagospodarowanie dopuszczalne: tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska, kąpieliska), tereny zieleni urządzonej (w ramach uatrakcyjnienia terenów zabudowy i zapewnienia wymaganej powierzchni biologicznie czynnej oraz tworzenia przestrzeni publicznych) i zieleni izolacyjnej (w przypadku zaistnienia konieczności wprowadzenia tego typu zieleni);
 - zagospodarowanie dopuszczalne w miejscowości Rybno, na terenach rozwoju zabudowy, na północ od ul. Kolonia: dopuszcza się zabudowę mieszkaniową

wielorodzinną o wysokości do 15 m, powierzchni zabudowy do 50% i udziału powierzchni biologicznie czynnej min. 35%.

- rewitalizację struktury zabudowy oraz modernizację i poprawę estetyki ciągów jezdnych i pieszych,
- w miarę dostępności terenu wprowadzenie zieleni urządzonej ogólnodostępnej,
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna może być realizowana jako zabudowa bliźniacza, szeregową lub wolnostojącą;
- dla budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowie zagrodowej wysokość do 10m;
- zabudowa usługowa może być realizowana jako wbudowana w budynki mieszkaniowe oraz jako wolnostojąca;
- dla realizowanych, w obrębie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obiektów gospodarczych wysokość zabudowy do 6m;
- minimalna powierzchnia działki budowlanej nowoprojektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej: 800 m² dla zabudowy bliźniaczej, 1500 m² dla zabudowy wolnostojącej; W miejscowości Rybno i Hartowiec dopuszcza się minimalną powierzchnię działki budowlanej nowoprojektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w wysokości 1200 m².
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: pod zabudowę usługową i wytwórczą nie mniej niż 35%, dla pozostałej zabudowy nie mniej niż 50%;
- architektura obiektów budowlanych (w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej), winna skalą i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. budynki o wysokości dwóch kondygnacji z dachami wysokimi, symetrycznymi o nachyleniu 30°-40°, pokryte dachówką lub materiałem dachówkopodobnym;

2) Na obszarach **zwartej zabudowy wielofunkcyjnej w tym: usługowej, mieszkaniowo-usługowej, mieszkaniowej i rekreacyjnej**, ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa usługowa w tym usługi użyteczności publicznej, usługowo-mieszkaniowa;
- zagospodarowanie uzupełniające: budynki gospodarcze, garaże, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;

- zagospodarowanie dopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa, zabudowa rekreacyjna, tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska, kąpieliska), tereny zieleni urządzonej i izolacyjnej;
- zabudowa może być realizowana jako zabudowa bliźniacza, szeregową lub wolnostojąca lub jako zespół budynków;
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- wysokość zabudowy do 10 m;
- minimalna powierzchnia działki budowlanej pod nowoprojektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej: 1000 m² dla zabudowy wolnostojącej;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 40% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30% dla zabudowy usługowej;
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 50%.

3) Na obszarach wskazanych pod rozwój zabudowy **wielofunkcyjnej w tym produkcyjno-usługowej, usługowej i mieszkalno-usługowej**, ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa produkcyjno-usługowa i usługowa;
- zagospodarowanie uzupełniające: zabudowa usługi użyteczności publicznej, budynki gospodarcze, garaże, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
- zagospodarowanie dopuszczalne: zabudowa usługowo-mieszkaniowa, tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska, kąpieliska), tereny zieleni urządzonej i izolacyjnej;
- zabudowa może być realizowana jako zabudowa wolnostojąca lub jako zespół budynków;
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- wysokość zabudowy do 12 m;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 40% dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30% dla zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej;
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 50%.

- 4) Na obszarach wskazanych pod rozwój zabudowy na cele **funkcji turystyczno-wypoczynkowych i mieszkaniowych**, ustala się:
- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa rekreacji indywidualnej i zbiorowej, obiekty obsługi turystyki i ruchu turystycznego, zabudowa agroturystyczna, zabudowa pensjonatowa i nieuciążliwa zabudowa usługowa;
 - zagospodarowanie uzupełniające: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, budynki gospodarcze, garaże, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
 - zagospodarowanie dopuszczalne: tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska, kąpieliska), tereny zieleni urządzonej (w ramach uatrakcyjnienia terenów zabudowy i zapewnienia wymaganej powierzchni biologicznie czynnej) i zieleni izolacyjnej (w przypadku zaistnienia konieczności wprowadzenia tego typu zieleni);
 - możliwość realizacji pól namiotowych, kempingów, zabudowy sportu i rekreacji (przystani, stanic wodnych) z niezbędną infrastrukturą i zapleczem służącym tym obiektom;
 - bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu;
 - zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną;
 - maksymalna wysokość budynków - 2 kondygnacje nadziemne z drugą kondygnacją w poddaszu użytkowym;
 - minimalna powierzchnia nowoprojektowanych działek - 1200m²;
 - wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę rekreacji indywidualnej: min. 60%, dla pozostałej zabudowy min. 40%;
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę rekreacji indywidualnej: nie więcej niż 30%, dla pozostałej zabudowy nie więcej niż 45%; ;
 - architektura obiektów budowlanych (w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej), winna skalą i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. budynki o wysokości dwóch kondygnacji z dachami wysokimi, symetrycznymi o nachyleniu 30°-40°, pokryte dachówką lub materiałem dachówkopodobnym;
- 5) Na obszarach wskazanych pod rozwój zabudowy **usług sportu i rekreacji** ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa usługowa związana z obsługą terenów sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych,
- zagospodarowanie uzupełniające: tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska), tereny zieleni urządzonej i zieleni izolacyjnej (w przypadku zaistnienia konieczności wprowadzenia tego typu zieleni);
- zabudowa powinna być realizowana jako zabudowa wolnostojąca lub jako zespół budynków;
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 40%;
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 40%.

6) Na obszarach **zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej** oraz na obszarach wskazanych pod **rozwój zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej** ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa produkcyjna, usługowa, magazynowa, składowa;
- zagospodarowanie uzupełniające: budynki gospodarcze, garaże, zieleń izolacyjna, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- maksymalna wysokości budynków: do 15 m;
- nie ustala minimalnej powierzchni nowoprojektowanych działek;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 20%;
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 60%.

7) Na obszarze **specjalnej strefy ekonomicznej** ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa przemysłowa, produkcyjna, usługowa, magazynowa, składowa;
- zagospodarowanie uzupełniające: budynki gospodarcze, garaże, zieleń izolacyjna, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
- zagospodarowanie terenu zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem w obszarze udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego może nastąpić po spełnieniu

odpowiednich warunków przewidzianych w odrębnych przepisach geologicznych i górniczych oraz ochrony środowiska.

- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- nie ustala minimalnej powierzchni nowoprojektowanych działek;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 15%;
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 70%.

8) Na obszarach wskazanych pod rozwój **eksploatacji kopalin** oraz w granicach wyznaczonych terenów górniczych oraz udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego dopuszcza się wydobycie surowców mineralnych na zasadach określonych właściwymi przepisami geologicznymi i górniczymi oraz pod warunkiem nie naruszania przepisów dot. ochrony przyrody oraz ochrony środowiska.

9) Na obszarach **rozproszonej zabudowy zagrodowej**, wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych, ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: zabudowa zagrodowa, zabudowa produkcyjna w gospodarstwach rolnych, agroturystyka;
- zagospodarowanie uzupełniające: zabudowa obsługi turystyki i rekreacji, zabudowa usługowa (drobna działalność rzemieślnicza i wytwórcza), budynki gospodarcze i inwentarskie, garaże, infrastruktura techniczna i infrastruktura drogowa;
- zagospodarowanie dopuszczalne: tereny sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska), tereny zieleni urządzonej i zieleni izolacyjnej (w przypadku zaistnienia konieczności wprowadzenia tego typu zieleni);
- rewitalizację struktury zabudowy oraz modernizację i poprawę estetyki ciągów jezdnych i pieszych,
- bilansowanie ilości miejsc parkingowych w zależności od potrzeb i dostępności terenu,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- dla budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej wysokość do 9m;
- zabudowa usługowa i rekreacyjna może być realizowana jako wbudowana w budynki mieszkaniowe oraz jako wolnostojąca;

- w zabudowie zagrodowej wysokość budynków gospodarczych i inwentarskich do 15m, dla obiektów związanych z produkcją rolną (np. silosy) wysokości zgodnie z wymogami technologicznymi;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: pod zabudowę usługową i wytwórczą nie mniej niż 35%, dla pozostałej zabudowy nie mniej niż 90%;
- architektura obiektów budowlanych (w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz agroturystyki i rekreacji), winna skalą i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. budynki o wysokości dwóch kondygnacji z dachami wysokimi, symetrycznymi o nachyleniu 40°, pokryte dachówką lub materiałem dachówkopodobnym;
- ograniczenie realizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym z uwagi na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- obiekty związane z hodowlą zwierząt w ilości powyżej 60 DJP powinny być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- maksymalna obsada obiektu inwentarskiego związane z hodowlą zwierząt w przeliczeniu do 210 DJP a na obszarach objętych formami ochrony przyrody 60 DJP,
- budynki inwentarskie należy realizować jako jednokondygnacyjne i wolnostojące;
- maksymalna powierzchnia zabudowy jednego budynku inwentarskiego, gospodarczego lub garażowego do 500 m²;
- zakaz tworzenia dominant w krajobrazie w postaci zgrupowań budynków inwentarskich, gdzie za zgrupowanie budynków należy rozumieć co najmniej trzy budynki inwentarskie, oddalone wzajemnie od siebie na odległość mniejszą niż 50 m w ramach jednej działki budowlanej;

10) Na terenach **rolniczej przestrzeni produkcyjnej** ustala się:

- zagospodarowanie podstawowe: tereny produkcji rolnej;
- zagospodarowanie uzupełniające: zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych wraz z towarzyszącą infrastrukturą oraz obiektami związanymi z prowadzoną działalnością;
- wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych dopuszcza się zabudowę usługową służącą obsłudze podróźnych;
- na terenach atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie dopuszcza się rozwój gospodarstw rolnych w formie agroturystyki;
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej i niezbędnego wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,

- nie ustala minimalnej powierzchni nowoprojektowanych działek;
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 90%;
- maksymalna wysokości budynków - 2 kondygnacje nadziemne z drugą kondygnacją w poddaszu użytkowym.
- architektura obiektów budowlanych w szczególności budynków mieszkalnych, winna skalą i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. budynki o wysokości dwóch kondygnacji z dachami wysokimi, symetrycznymi o nachyleniu 40°, pokryte dachówką lub materiałem dachówkopodobnym;
- ograniczenie realizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym z uwagi na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- obiekty związane z hodowlą zwierząt w ilości powyżej 60 DJP powinny być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- maksymalna obsada obiektu inwentarskiego związane z hodowlą zwierząt w przeliczeniu do 210 DJP a na obszarach objętych formami ochrony przyrody 60 DJP,
- budynki inwentarskie należy realizować jako jednokondygnacyjne i wolnostojące;
- maksymalna powierzchnia zabudowy jednego budynku inwentarskiego, gospodarczego lub garażowego do 500 m²;
- zakaz tworzenia dominant w krajobrazie w postaci zgrupowań budynków inwentarskich, gdzie za zgrupowanie budynków należy rozumieć co najmniej trzy budynki inwentarskie, oddalone wzajemnie od siebie na odległość mniejszą niż 50 m w ramach jednej działki budowlanej;

11) W stosunku do wskaźników wymienionych powyżej studium umożliwia:

- niewielkie odstępstwa, które umożliwią zachowanie uśrednionych wskaźników zgodnych z ustalonymi;
- miejscowe przekroczenie ustalonych gabarytów w przypadkach konieczności nawiązania do zabudowy istniejącej;
- tolerancję $\pm 15\%$ w zakresie nachylenia dachów, powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej i powierzchni działki – w przypadkach uzasadnionych i zgodnych z przepisami odrębnymi – na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- przekroczenie gabarytów ustalonych dla zabudowy, w stosunku do budowli, m.in. związanych z infrastrukturą techniczną.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obliguje sporządzającego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego do zachowania zgodności z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Dla uniknięcia niejednoznaczności w interpretacji ustaleń studium na etapie opracowywania mpzp, w niniejszym dokumencie studium określa się poniższe zasady.

Z uwagi na opracowanie studium na kopii map topograficznych w skali 1:20000 na terenie gminy, czyli znacząco różnej od skali i rodzaju mapy, w jakiej sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (skala 1:1000, kopia mapy zasadniczej) dopuszcza się na etapie tworzenia mpzp na korektę zasięgu poszczególnych wyznaczonych w studium obszarów zabudowy z zachowaniem: kontynuacji zagospodarowania podstawowego wyznaczonego na rysunku studium, integralności zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej i drogowej, konieczności realizacji inwestycji celu publicznego, nie rozpraszania obiektów i tworzenia zwartych zespołów zabudowy;

Wskazane na rysunku studium przebiegi sieci infrastruktury technicznej i drogowej (ze względu na skalę mapy, na której opracowano studium) są orientacyjne, nie mniej wskazujące zasadę obsługi terenów zabudowy. Zasadą na etapie opracowania mpzp jest zachowanie ich generalnego przebiegu i urządzeń z nimi związanych. Na etapie mpzp możliwa jest realizacja dróg publicznych bądź zaniechanie realizacji drogi wyznaczonej na rysunku studium. Szczegółowy przebieg dróg i ich szerokości ustalone powinny zostać na etapie mpzp, z zachowaniem ustalonej dostępności komunikacyjnej danego terenu zabudowy.

2.2 Tereny wyłączone z zabudowy lub z ograniczoną możliwością zabudowy:

- 1) względem linii elektroenergetycznych występują ograniczenia w zagospodarowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi oraz normami branżowymi:
 - a) dla napowietrznych linii 400kV w pasie szerokości min. 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
 - b) dla napowietrznych linii 220kV w pasie szerokości min. 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
 - c) dla napowietrznych linii 110 kV w pasie szerokości min. 22 m (po 11 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
 - d) dla napowietrznych linii 15 kV – w pasie szerokości min. 14 m (po 7 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym);
- 2) dla projektowanych sieci gazowych wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia należy zachować normatywne strefy kontrolowane, w których nie wolno wznosić obiektów budowlanych, urządzać składów i magazynów oraz podejmować działań mogących

- spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego użytkowania. Ponadto w strefach tych nie mogą rosnąć drzewa. Szczegółowe wielkości stref kontrowanych i odległości obiektów budowlanych od stacji redukcyjno-pomiarowych określają przepisy odrębne.
- 3) grunty stanowiące użytki klas I – III w związku z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nieprzeznaczone w studium pod zabudowę, z wyjątkiem lokalizacji zabudowy zagrodowej;
 - 4) grunty leśne, w związku z przepisami o lasach;
 - 5) tereny położone w granicach obowiązujących form ochrony przyrody, w związku z właściwymi przepisami o ochronie przyrody;
 - 6) z tytułu przepisów drogowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w stosownych odległościach od krawędzi jezdni, określonych w tych przepisach;
 - 7) z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny sanitarnej o stosownej szerokości, w którym występują ograniczenia lokalizacji zabudowy, ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją, przechowywaniem żywności zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 8) z tytułu przepisów geologicznych i górniczych na terenach górniczych występuje zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni;
 - 9) obiekty związane z hodowlą zwierzęcą o obsadzie w ilości równej lub większej niż 210 DJP mogą być realizowane w odległości min 1 km od wyznaczonych:
 - a) obszarów zwartej zabudowy wiejskich jednostek osadniczych,
 - b) obszarów zwartej zabudowy wielofunkcyjnej,
 - c) obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
 - d) obszarów rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej,
 - e) obszarów rozwoju zabudowy turystyczno-wypoczynkowej i mieszkaniowej;
 - 10) obiekty związane z hodowlą zwierzęcą o obsadzie w ilości równej lub większej niż 210 DJP mogą być realizowane w odległości min 210 m od granicy gminy.
 - 11) obiekty związane z hodowlą zwierząt w ilości powyżej 60 DJP powinny być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - 12) obiekty związane z hodowlą zwierząt na obszarach zwartej zabudowy wiejskich jednostek osadniczych oraz w obszarach zwartej zabudowy wielofunkcyjnej nie mogą osiągać obsady w przeliczeniu 40 DJP.
 - 13) działalność usługowa, produkcyjna, składowa oraz magazynowa nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkiwania i użytkowania budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi znajdujących się w sąsiedztwie.

- 14) lokalizowania i funkcjonowanie obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (lub innych obiektów uciążliwych) powinno odbywać się przy zapewnieniu takiego ich usytuowania oraz z zastosowaniem takich rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych, które zapewniają nierozprzestrzenianie się czynników uciążliwych na okoliczne tereny zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi.
- 15) w obrębie zwartej zabudowy nie należy lokalizować zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii.

W wyżej wymienionych terenach i strefach lokalizacja obiektów budowlanych jest możliwa po uzyskaniu uzgodnienia lub pozytywnej opinii właściwych organów administracji publicznej lub gestorów sieci.

3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.1 Podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego

1) Kompleksy leśne

Użytkowanie wg ustaleń planów urządzeniowo-leśnych z preferowaniem naturalnego kierunku hodowli lasu. Za wyjątkiem lasów ochronnych na ogół korzystne dla celów turystycznych.

2) Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej - gleby gruntów ornych

Użytkowanie rolnicze preferowane dla gleb III i IV klasy bonitacyjnej. Ograniczenia przeznaczania tych gleb (szczególnie gleb klasy III) na cele nierolnicze.

Gleby klasy V i VI w pierwszej kolejności przeznaczać na cele nierolnicze, głównie pod zalesienie.

3) Użytki zielone

Preferowane dotychczasowe użytkowanie – jako użytki zielone. Dotyczy to szczególnie użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego. Unikać melioracji polegających tylko na odwodnieniu, zwłaszcza na glebach pochodzenia organicznego.

4) Wody płynące: rzeki, cieki i rowy

Chronić przed zrzutami ścieków nieoczyszczonych.

Stosować obudowę biologiczną.

5) Wody stojące

Chronić przed dopływem ścieków i substancji biogenych. Wokół jezior tworzyć pasy trwałej zieleni.

3.2 Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

- 1) Rezerwat Przyrody Ostrów Tarczyński,
- 2) Rezerwat Przyrody Jezioro Neliwa,
- 3) Welski Park Krajobrazowy,
- 4) Hartowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 5) Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień,
- 6) Naguszewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 7) Obszar Chronionego Krajobrazu Grzybiny,
- 8) Obszar Natura 2000 Ostoja Welska PLH280014
- 9) Użytek ekologiczny „Koszelewki”,
- 10) Lasy ochronne,
- 11) Pomniki przyrody.

Na wspomnianych terenach obowiązuje zachowanie wartości środowiska przyrodniczego na zasadach określonych przez ustawę o ochronie przyrody wraz z właściwymi aktami wykonawczymi do w/w ustawy.

Rezerваты przyrody stanowią obszary o najwyższym stopniu ochrony na terenie gminy Rybno. Powinny być wyłączone z jakiegokolwiek działalności mogącej doprowadzić do zmiany naturalnych warunków panujących na terenie objętym ochroną.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Powiązania te łącząc ze sobą poszczególne typy ekosystemów mają za zadanie zachować więzi przyrodnicze, które z kolei są podstawą przemieszczania się gatunków.

Jednym z ograniczeń wprowadzonym przez ww. przepisy jest ograniczenie możliwości zabudowy w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Na rysunku nr 2 studium wprowadzono strefę ograniczonego zagospodarowania w obszarach chronionego krajobrazu oraz na terenie parku krajobrazowego, która w przybliżeniu obrazuje zasięg wspomnianego pasa. Biorąc pod uwagę, skalę w jakiej jest

sporządzony niniejszy dokument, wprowadzona strefa jest jedynie poglądowym materiałem pomocniczym i nie przesądza o możliwości bądź braku możliwości lokalizacji zabudowy. Dodatkowo w ww. obszarach chronionych, mogą występować zbiorniki wodne niezinventaryzowane na etapie sporządzenia niniejszego studium, od których niezależnie od powyższego również obowiązują ograniczenia określone w przepisach odrębnych. Ponadto linia brzegowa jezior i rzek jest ustanawiana decyzją właściwego starosty powiatowego i może się różnić od linii pokazanej na mapach topograficznych wykorzystanych do niniejszego studium. Szczegółowe badanie możliwości realizacji obiektów budowlanych na tych terenach, z uwzględnieniem przepisów o ochronie przyrody, nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego gminy powinno odbywać się poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszenia równowagi środowiska;
- zachowanie i ochronę w krajobrazie tych elementów, które są jego największymi walorami;
- wskazanie możliwości uniknięcia kolizji między zagospodarowaniem przestrzennym, a warunkami przyrodniczymi i ochroną środowiska;
- zapewnienie ciągłości ekologicznego systemu obszarów chronionych.

Ponadto w stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunków na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016r., poz.2183), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.

o ochronie przyrody (Dz.U. 2020 poz. 55 z późn. zm.) katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie przewidzianych w niniejszym dokumencie inwestycji będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstąpienia od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa.

3.3 Obszary wskazane do objęcia ochroną środowiska przyrodniczego

Na obszarze gminy Rybno projektuje się utworzenie czterech rezerwatów przyrody, położonych na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego:

- 1) Rezerwat Kopaniarze o powierzchni 156,58 ha - Projektuje się objęcie ochroną kilku oddziałów leśnych (m. in. z grądem, borem mieszanym, borem sosnowym świeżym i brzezina bagienną).
- 2) Rezerwat Ostoje Koszelewskie o powierzchni 139,61 ha - Projektuje się jego powołanie w celu ochrony stanowisk reliktowych i rzadkich gatunków roślin, jak i miejsca bytowania i lęgów wielu ptaków (między innymi żurawi).
- 3) Rezerwat Olszyny Grzybińskie - Obejmuje ciąg naturalnych olsów i lęgów olszowych wzdłuż rzeki Wel.
- 4) Rezerwat Dolina Strugi Rumiańskiej o powierzchni 56,9 ha - Rezerwat tworzy się głównie dla ochrony reliktowych i rzadkich roślin.

Na obszarze gminy Rybno planuje się utworzenie sześciu użytków ekologicznych. Z jednym wyjątkiem, położone są one na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego, w południowo - zachodniej części gminy:

- 1) ponad 3-kilometrowy odcinek doliny rzeki Wel od miejscowości Grabacz do jez. Tarczyńskiego. Powierzchnia proj. użytku wynosi około 150 ha. Celem ochrony są głównie fitocenozy o dużej różnorodności i naturalności, a także bogata fauna ptaków;
- 2) zmeliorowane i częściowo wyeksploatowane torfowiska niskie, przyległe do kompleksu grądów leśnictwa Kostkowo, ciągnące się od jez. Neliwa (proj. rezerwat) w stronę Jeglii i Gronowa. Dominują tu zarastające potorfia, zarośla łożowe i różnego typu wilgotne łąki. Część fitocenz ma charakter naturalny i półnaturalny. Obiekt ten o powierzchni około 66 ha ma duże znaczenie w retencji wody;
- 3) torfowiska niskie o cechach naturalnych przy jez. Zarybinek, po jego zachodniej stronie. Wartość przyrodniczą mają głównie naturalne fitocenozy olsów. Powierzchnia obiektu wynosi około 13 ha;
- 4) lęg olszowy ze starym drzewostanem o powierzchni ok. 7 ha, położony po zachodniej stronie Welu na północ od wsi Grabacz;

- 5) kompleks wilgotnych zarośli, szuwarów i łąk wraz z jeziorem Gronówko, między wsią Gronowo i Grądy. Cechą szczególną jest mozaikowy układ roślinności. Żeruje tu między innymi kania i żuraw;
- 6) malownicza rynna na wschód od jez. Hartowieckiego z kompleksem torfowisk w dnie i półnaturalnymi murawami na północnych zboczach, które należałoby zachować.

Ponadto w celu ochrony krajobrazu przed negatywnym oddziaływaniem, nowo projektowane stacje nadawcze radiowo-telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej i inne obiekty radiokomunikacyjne, w przypadku realizacji w bliskim sąsiedztwie kilku takich obiektów, należy lokalizować na jednej konstrukcji wsporczej.

3.4 Wody podziemne

Z tytułu przepisów prawa wodnego ochronie podlega Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 214 "Działdowo" obejmujący południową i wschodnią część gminy Rybno.

Ze względu na słabą izolację poziomu wodonośnego w celu ochrony wód głębinowych na wskazanym terenie zakazuje się organizacji wysypisk odpadów, odprowadzania ścieków w grunt i gnojowicowania.

3.5 Kopaliny i tereny górnicze

Wykaz złóż surowców mineralnych z terenu gminy Rybno; stan na lipiec 2018 r.

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Miejscowość	Powierzchnia złoża [ha]	Stan prawny: K - złoża objęte koncesją eksploatacyjną	Kierunek rekultywacji
1	Prusy	kreda jeziorna	Prusy	54,23	koncesja wygasła	wodny
2	Prusy II	kreda jeziorna	Prusy	0,67	koncesja wygasła	wodny
3	Gronowo	kreda jeziorna	Gronowo	21,9	-	wodny
4	Rumian	kruszywo naturalne	Rumian	1,91	K	wodny
5	Rybno	kruszywo naturalne	Dębień	37,2	-	leśny
6	Żabiny	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	68,4	K	leśny
7	Żabiny 2	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	6,44	-	-
8	Żabiny I	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	28,49	-	leśno – wodny
9	Żabiny II	kruszywo naturalne	Żabiny	36,6	-	leśno – wodny
10	Żabiny III	kruszywo naturalne	Żabiny	26,5	-	leśny
11	Żabiny IV	kruszywo naturalne	Żabiny	19,92	K	-
12	Żabiny V	kruszywo	Żabiny	16,43	K	rolniczo -

		naturalne				wodny
13	Jaglia	kruszywo naturalne	Jeglia	1,95	-	-

Wymienione złoża kruszywa z powyższej tabeli zostały oznaczone na rysunku studium zgodnie z ich numeracją.

Dla terenów eksploatacji kopalin konieczne jest:

- określenie warunków zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, spełnienie wymogów dotyczących ochrony elementów środowiska, w tym obiektów budowlanych, racjonalnej gospodarki złożem, określenie filarów ochronnych dla obiektów lub obszarów wymagających ich ustanowienia;
- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy w obszarze górniczym z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin;
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nie objętych eksploatacją,
- wykonanie rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

Zgodnie z danymi z Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie tereny górnicze posiadają następujące złoża: RUMIAN, ŻABINY II i ŻABINY IV. Wymienione tereny górnicze zostały oznaczone na rysunku studium.

W stosunku do wyznaczonych, na podstawie koncesji, obszarów i terenów górniczych ustala się:

- zakaz zabudowy obiektami budowlanymi, za wyjątkiem: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, obsługi komunikacji oraz obiektów budowlanych związanych z prowadzeniem działalności górniczej (nie dotyczy obszarów i terenów zrehabilitowanych);
- w razie przeprowadzania eksploatacji złoża należy brać pod uwagę wymogi ochrony środowiska, w tym ochronę złoża i obiektów budowlanych z nim sąsiadujących, wraz z określeniem warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe, przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu itp.);
- wydobywanie kruszywa naturalne należy prowadzić przy zachowaniu naturalnego poziomu wody gruntowej, nie dopuszcza się sztucznego obniżania poziomu wody gruntowej;
- wyznaczenie pasów ochronnych zgodnie z normami polskimi;

- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek rolny, wodny lub leśny oraz o warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Do wskazanych w studium kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy należy aktywizacja działalności nierolniczych w obszarach wiejskich. Mieści się w tym też eksploatacja surowców mineralnych. Na tej podstawie Wójt Gminy Rybno jako organ wskazany właściwymi przepisami geologicznymi i górnictwem do opiniowania i uzgodnień w przedmiocie postępowania koncesyjnego na poszukiwanie, rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych jest uprawniony do pozytywnych opinii i uzgodnień poza terenami wskazanymi w studium, o ile wnioskowane tereny w postępowaniu koncesyjnym nie są wykluczone z eksploatacji surowców mineralnych przepisami odrębnymi, w szczególności przepisami o ochronie przyrody. Powyższy sposób działania w sprawie należy uważać jako wypełnienie normy zgodności ze studium, ponieważ jest on instrumentem realizacji jednego z kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy.

4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1 Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

Obiekty, o których mowa w rozdziale 6 Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów odrębnych dot. ochrony zabytków i opiece nad zabytkami oraz właściwe przepisy prawa budowlanego. Prace konserwatorskie, roboty budowlane przy zabytkach i w otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru muszą być prowadzone zgodnie z ww. przepisami.

W przypadku obiektów ujętych w ewidencji ochronie podlega bryła i wygląd zewnętrzny budynku oraz jego historyczne wnętrze. Dla ochrony obiektów ujętych w obydwu ewidencjach zabytków, oprócz wytycznych ustawowych zawartych w prawie budowlanym i ustawie o ochronie i opiece nad zabytkami, studium wskazuje poniższe wytyczne do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- w przypadku remontu polegającego na wymianie stolarki okiennej lub drzwiowej należy zachować tą samą wielkość, kształt, kolor i podziały stolarki jak oryginalna;
- wszelka działalność inwestycyjna powinna być prowadzona z uwzględnieniem istniejących już związków przestrzennych i planistycznych;

- należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy bryły zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej;
- należy stosować tradycyjne techniki i materiały przy remontach obiektów zabytkowych, przy zachowaniu bryły, formy i elewacji budynków zgodnie z wynikami badań lub opinii konserwatorskich;
- utrzymanie i wyeksponowanie obiektów ewidencyjnych, takich jak: pomniki, kapliczki i krzyże oraz zabytkowych urządzeń.

Główną zasadą konserwatorską podczas planowania remontu obiektu zabytkowego jest wykonanie go przy użyciu materiałów historycznie uzasadnionych, z maksymalnym zachowaniem substancji zabytkowej i minimalną w nią ingerencją.

4.2 Stanowiska archeologiczne

Teren gminy został szczegółowo rozpoznany archeologicznie. Wykaz stanowisk archeologicznych przedstawiony został w części „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, ponadto ww. stanowiska zostały przedstawione na załącznikach graficznych do studium.

Dla ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych dokument niniejszego studium ustala zakaz zalesień. Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji celu publicznego / o warunkach zabudowy, należy zweryfikować granice stanowisk archeologicznych. Dopuszcza się zabudowę, pod warunkiem spełnienia wymagań zawartych w przepisach odrębnych dot. ochrony zabytków.

4.3 Strefy ochrony konserwatorskiej

Na terenie gminy Rybno znajdują się miejscowości z dobrze zachowaną, wartościową historyczną zabudową i czytelnymi układami ruralistycznymi, które powinny być objęte ochroną konserwatorską. Jedną z form ochrony zabytków jest ustalenie stref ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ochroną powinny zatem zostać objęte następujące obszary i miejscowości znajdujące się na terenie gminy Rybno:

- 1) **Wieś Rumian** ze względu na wyjątkowo wartościową zabudowę historyczną oraz na nie przekształcony układ ruralistyczny tworzący tak zwaną wieś na planie wrzeciona.

- 2) **Wieś Koszelewy** ze względu na wyjątkowo wartościową zabudowę historyczną na którą składa się m.in. założenie pałacowo-parkowe, kościół i liczne budynki mieszkalne o walorach zabytkowych.
- 3) **Wieś Tuczeki** ze względu na wyjątkowo wartościową zabudowę historyczną oraz na nie przekształcony układ ruralistyczny tworzący tak zwaną rzędówkę.

Szczegółowe zapisy dotyczące ochrony ww. miejscowości i zabytkowej tkanki ruralistycznej oraz delimitacji strefy ochronnej powinna nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego.

4.4 Pozostałe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej

Ponadto w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej, wskazuje się na poniższe zasady, które uwzględniać należy w ogólnie pojętym zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności przy konstruowaniu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- chronić i utrzymać w dotychczasowej formie i gabarytach liczne figurki, kapliczki, krzyże przydrożne i inne obiekty małej architektury sakralnej – obiekty o cechach zabytkowych;
- zachować dbałość o utrzymanie form regionalnych, w tym charakterystycznych podziałów, tradycyjnych układów przestrzennych zagród i cech stylowych budownictwa.

5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1 Układ drogowy

Podstawowym celem polityki rozwoju systemu komunikacji, opartym na strategii zrównoważonego rozwoju, jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczeniem konfliktów przestrzennych oraz uciążliwości dla środowiska. Dlatego ważnym staje się:

- zwiększenie płynności ruchu drogowego przy rosnącej liczbie pojazdów,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- zapewnienie lepszych połączeń z drogami krajowymi, powiatowymi oraz pomiędzy poszczególnymi miejscowościami.
- zapewnienie ciągłości powiązań komunikacyjnych z gminami sąsiednimi,

Szkielet układu drogowego na terenie gminy Rybno stanowią: droga wojewódzka nr 538 oraz drogi powiatowe nr 1255N i 1267N, przecinające gminę południkowo i równoleżnikowo. Ww. drogi stanowią nadrzędny układ komunikacyjny łączący obszar gminy z systemem drogowym kraju i województwa oraz z ośrodkiem powiatowym - m. Działdowo. Układ podstawowy w gminie tworzą pozostałe drogi powiatowe, natomiast układ uzupełniający tworzą drogi gminne, pełniące funkcje dojazdowe do jednostek osadniczych i nieruchomości.

1. Zakładane parametry techniczne układu komunikacji:

1) Układ nadrzędny:

- a) droga wojewódzka nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Noe Miasto Lubawskie – Uzdowo – Rozdroże – DK7/Węzeł Nidzica Południe”, klasa techniczna G,
- b) drogi powiatowe – klasa techniczna Z,
 - 1255 N Dąbrówno - Tuczki - Płońnica – Gródki
 - 1267 N Wierzbica - Gutowo - Rumian – Rybno

2) Układ podstawowy:

- a) drogi powiatowe – klasa techniczna L,
 - 1274 N (Ostaszewo)gr. pow. - Gronowo - Rybno - dr. woj. nr 538
 - 1349 N dr. woj. 538 - Jeglia – Gronowo
 - 1282 N dr. nr 1255 N - Gralewo - Gralewo Stacja
 - 1373 N dr. nr 1263 N - Gralewo - Turza Wlk. - Filice (dr.woj.542)
 - 1256 N Dębień - Rumian - Groszki - Lewałd Wlk.
 - 1254 N Tuszewo - gr. pow. - Truszczyzny – Dębień
 - 1280 N dr. woj. nr 544 - Lidzbark - Koszelwy

3) Układ uzupełniający:

- a) drogi gminne, o szerokość:
 - min. 12 m w terenie zabudowanym dla ulic klasy technicznej L,
 - min. 10 m w terenie zabudowanym dla ulic klasy technicznej D.

4) Dla dróg należących do układu nadrzędnego i podstawowego oraz uzupełniającego należy zabezpieczyć rezerwę terenu o szerokość zapewniającej bezpieczeństwo i właściwą realizację wszystkich niezbędnych elementów drogi, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Koncepcja przebudowy układu nadrzędnego obejmuje utrzymanie rezerwy terenu pod objęciem miejscowości Rybno.

2. W ramach działań kierunkowych dotyczących układu drogowego studium przewiduje:

- 1) budowę drogi łączącej ul. Lubawską z ul. Jaśminową w celu uruchomienia nowych terenów mieszkaniowych i usługowych oraz zapewnienia im obsługi komunikacyjnej;
- 2) bieżące naprawy i modernizacje dróg;
- 3) wyposażenie nowych terenów wskazanych pod zabudowę w niezbędną infrastrukturę drogową;

- 4) w przypadku lokalizowania nowej zabudowy zachować minimalne odległości wynikające z przepisów odrębnych;
- 5) przebudowa dróg do właściwych parametrów technicznych;

5.2 Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiega magistralna linia kolejowa Warszawa – Gdynia. Posiada w stanie istniejącym pas terenu pozwalający na modernizację oraz korektę przebiegu istn. dwóch torów. Planowane jest dostosowanie możliwości eksploatacyjnych linii do podniesienia prędkości: pociągów pasażerskich dla taboru klasycznego – 160 km/h, taboru z wychyleniem nadwozia – 200 km/h, pociągów towarowych – 120. km/h. Celem jest skrócenie czasu jazdy i zwiększenie przepustowości.

Zgodnie z przepisami od transporcie kolejowym budowle i budynki mogą być sytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.

5.3 Szlaki turystyczne

Na terenie gminy postuluje się rozwój szlaków turystyki krajoznawczej, zarówno pieszej, rowerowej, wodnej i innej. Należy sukcesywnie rozwijać i modernizować ww. szlaki i infrastrukturę z nimi związaną.

5.3.1 Komunikacja rowerowa

Na terenie gminy Rybno w planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko – Mazurskiego przewidziany jest ciąg ścieżki rowerowej o randze międzyregionalnej Elbląg - Działdowo. W granicach gminy przebiegać będzie on wzdłuż drogi powiatowej 1255 N od północnej granicy gminy do wsi Koszelewy i dalej wzdłuż drogi powiatowej 1280N w kierunku granicy z gminą Lidzbark.

Ponadto na terenie gminy postuluje się rozwój ścieżek rowerowych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych łącząc terytoria rekreacyjno-wypoczynkowe, w celu podniesienia atrakcyjności oferty turystycznej. Wymagają one wytrasowania na wskazanych kierunkach oraz właściwego ich urządzenia. Zależać to jednak będzie od możliwości finansowania tego rodzaju inwestycji ze środków publicznych.

Planowane główne szlaki rowerowe o randze gminnej:

- a) Rybno - Tuczek;
- b) Rybno - Dębien;
- c) Tuczek - Żabiny;
- d) Rybno - Kopniarze - Wery - Grądy - Gronowo - Kostkowo - Rybno;

- e) ścieżka rowerowa dookoła jeziora Rumian.

5.3.2 Komunikacja wodna.

Na terenie gminy postuluje się rozwój szlaku turystyki wodnej na rzece Wel łącząc jezioro Tarczyńskie z jeziorem Rumian. Wzdłuż opisanego szlaku oraz nad ww. jeziorami możliwa jest budowa infrastruktury towarzyszącej, w tym m.in. przystanie kajakowe, pomosty, przeprawy, punkty obsługi podróżnych.

5.4 Gospodarka odpadami

Głównymi, działaniami, mającymi przyczynić się do zminimalizowania ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenia nowoczesnego systemu ich zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania są:

- dalsza organizacja i doskonalenie ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- utrzymanie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
- kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej,
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych,
- stopniową wymianę elementów azbestowych w obiektach budowlanych,
- monitoring i modernizacja zrehabilitowanego składowiska odpadów.

5.5 Sieć gazowa

W „Koncepcji Programowej Gazyfikacji Gmin Północnego Mazowsza” źródłem zasilania gminy Rybno w gaz ma być gazociąg wysokiego ciśnienia dn 100 pn 6,4 MPa, prowadzony z Lidzbarka Welskiego. Inwestycja ta wymagać będzie rezerwacji terenu pod trasę gazociągu, stację redukcyjno – pompową oraz trasy pod sieci przesyłowe średniego ciśnienia pn do 0,4 MPa. Z uwagi na brak tej inwestycji jako zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz nieudostępnienie przez PGNiG S.A.w Warszawie wiążących dla określenia polityki przestrzennej gminy ustaleń prawnych, ekonomicznych i technicznych z przywołanej we wstępie koncepcji organy samorządowe gminy Rybno przyjęły w niniejszym studium gazyfikację w obszarze gminy jako własne

zadania inwestycyjne PGNiG S.A. w Warszawie. W tym stanie rzeczy realizacja programu gazyfikacyjnego w obszarze gminy będzie odbywać się w trybie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i stosownych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z ustaleniem w drodze cywilno – prawnych umów między organami samorządowymi gminy Rybno a PGNiG S.A. w Warszawie zasad finansowania inwestycji.

5.6 System ciepłowniczy

Zaopatrzenie w ciepło w obszarach zabudowanych i rozwoju zabudowy powinno mieć charakter multimedialny (gaz płynny, olej opałowy, energia elektryczna), z eliminowaniem w ogrzewaniu paliw węglowych i węglopochodnych. W przyszłości, o ile nastąpią będzie realizacja gazyfikacji w obszarze gminy, gaz przewodowy powinien stać się jednym z głównych źródeł zaopatrzenia w ciepło.

W ramach perspektywicznego zaopatrzenia w ciepło do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych należy wykorzystywać również odnawialne źródła energii.

Ponadto realizację zaopatrzenia gminy w paliwa gazowe i ciepło należy prowadzić zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy Rybno „Projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Rybno na lata 2019-2034”.

5.7 System zaopatrzenia w wodę

W zakresie gospodarki wodnej ustala się rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej na terenie gminy. W pierwszej kolejności należy zająć się doprowadzeniem wody do miejscowości: Wery, Grądy, Kopaniarze.

5.8 System kanalizacji sanitarnej

Odprowadzenie ścieków z obszaru gminy nastąpić powinno poprzez realizację gminnego systemu kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Rybnie.

W ramach sieci kanalizacyjnej głównymi kierunkami rozwoju są:

- sukcesywna rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej;
- zaopatrzenie gospodarstw nie objętych siecią kanalizacyjną w oczyszczalnie przydomowe i szamba spełniające wymogi ochrony środowiska;
- bieżąca kontrola sprawności systemu odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego szamb;

- wyeliminowanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych,
- wymóg okresowej kontroli szczelności zbiorników przeznaczonych do gromadzenia ścieków,
- egzekwowanie umów o wywóz ścieków do punktów zlewnych,
- wymóg szczelnych zbiorników na gnojowicę.

Na obszarach o słabej izolacji wód wglębnych od terenu wyklucza się stosowanie lokalnych systemów oczyszczania ścieków z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do gruntu.

W granicy obszaru aglomeracji Rybno, powołanej uchwałą Nr XX/475/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 października 2016 r., wszystkie budynki muszą być podłączone, w nieprzekraczalnym terminie zgodnym z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych, do sieci zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Do ww. terminu dopuszcza się rozwiązania czasowe oparte o zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

5.9 Elektroenergetyka i odnawialne źródła energii

1. W ramach sieci elektroenergetycznych głównymi kierunkami rozwoju są:
 - budowa dwutorowej linii napowietrznej 2x400kV relacji Płock – Olsztyn Mątki po trasie zbliżonej do trasy istniejącej linii 220kV”
 - rozbudowa GPZ Rybno,
 - modernizacja linii 110 kV Działdowo –Tuczki,
 - modernizacja linii 110 kV Tuczki – Lidzbark,
 - rozbudowę i modernizację sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia,
 - wymiana starych i budowę nowych stacji transformatorowych,
 - sukcesywna wymiana napowietrznych linii niskiego napięcia na linie kablowe na terenach zwartej zabudowy wsi,
 - rozbudowa indywidualnych urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii takich jak mikroinstalacje oraz małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW.

Wszelkie obiekty przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają właściwym przepisom odrębnym.

Umożliwia się budowę nowej oraz rozbudowę, przebudowę i remont istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej.

2. Na obszarze gminy Rybno w rejonie miejscowości Koszelewy oraz Koloni Groszki (na północ od j. Rumian) funkcjonują dwie farmy fotowoltaiczne produkujące energię elektryczną z energii słonecznej. Ponadto w rejonie miejscowości Tuczki i Koszelewy wyznacza się obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z promieni słonecznych o mocy powyżej 100 kW. Granice wyznaczonych obszarów wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, zostały pokazane na rysunku studium.

Przed wyznaczeniem konkretnych lokalizacji obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, należy przeprowadzić analizę oddziaływań, która powinna uwzględniać wpływ planowanych inwestycji na:

- lokalne zasoby przyrodnicze w miejscu lokalizacji oraz w jego otoczeniu,
- walory krajobrazowe terenów i obiektów objętych ochroną konserwatorską,
- zasoby przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem ornitofauny i chiropterofauny,
- szlaki migracyjne zwierząt oraz miejsca ich odpoczynku w trakcie sezonowych wędrówek, ze szczególnym uwzględnieniem ornitofauny,
- obszary objęte ochroną prawną.

5.10 Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystujące nowe technologie. Postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej powinien docelowo zapewnić pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, sieci teleinformatycznych, szerokopasmowego Internetu oraz sieci bezprzewodowych

6 Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą do zadań własnych gminy i finansowane są z jej budżetu (z możliwością współfinansowania z innych źródeł).

Ustalone zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych obejmują:

- budowa drogi łączącej ul. Lubawską i ul. Jaśminową,
- budowa, modernizacja i utwardzenie bitumiczne dróg gminnych,
- budowa i modernizacja gminnych sieci wodociągowych,
- budowa i modernizacja gminnych sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- doprowadzenie sieci gazowej i gazyfikacja gminy,
- budowa szlaku turystyki wodnej na rzece Wel wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie gminy,
- budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- Powiększenie istniejącego zasobu gruntów gminnych dla realizacji:
 - funkcji publicznych i potrzeb mieszkaniowych;
 - inwestycji kapitału prywatnego w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej pozarolniczej (w głównych miejscowościach gminy i otoczenia ciągu komunikacyjnego) oraz przedsiębiorstwa rolno – spożywczego i obsługi rynku rolnego (w północnej części gminy).
- Zmiany ustaleń planistycznych w obszarze gminy w zakresie struktury zagospodarowania turystyczno – wypoczynkowego w celu:
 - ograniczenia dominacji funkcji letniskowych;
 - ukształtowania oferty inwestycyjnej dla bazy turystyczno – wypoczynkowej o wysokim standardzie i zagospodarowaniu szlaku turystycznego rzeki Wel;
 - korelacji działań administracji rządowej i samorządowej (z tytułu działań ochronnych i promocyjnych Welskiego Parku Krajobrazowego

Zadania w zakresie sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i gazu trzeba ujmować jako swoiste zainwestowanie kapitałowe środków budżetowych gminy w celu tworzenia warunków rozwoju gminy, określonych w przyjętych zasadach strukturalnych i kierunkach polityki przestrzennej w jej obszarze.

Ponadto w celu wzbogacenia i polepszenia usług publicznych, planowane jest przejęcie:

- parku dworskiego w Szczuplinach;
- zespołu dworskiego w Tuczkach;
- sztucznie utworzonej góry w miejscowości Rapaty;
- cypla w miejscowości Koszelewiki na zagospodarowanie w kierunku plaży i kąpieliska;

- cypla w miejscowości Nowa Wieś na zagospodarowanie w kierunku plaży i kąpieliska.
- działki nr 427/1 w Koszelewach na zagospodarowanie w kierunku ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji.
- działki nr 554 w Rapatach na zagospodarowanie w kierunku ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji.
- działki nr 160/3 i 311/1 w Koszelewach na zagospodarowanie w kierunku ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji.
- działki nr 167/8 w Szczuplinach na zagospodarowanie w kierunku ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji.
- działki nr 346 w Hartowcu na zagospodarowanie w kierunku ogólnodostępnego terenu sportu i rekreacji.
- działki nr 175 w Naguszewie na zagospodarowanie w kierunku plaży i kąpieliska.

7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowywanych programów wojewódzkich oraz innych opracowań w tym także wynikające z przyjętych w planie województwa kierunkach rozwoju należą:

- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową obejścia wsi Rybno i przebudową obiektów inżynierskich;
- Modernizacja i poprawa stanu technicznego dróg powiatowych na terenie gminy;
- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Działdowo;
- Modernizacja linii kolejowej E65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego
- Rozbudowa systemu zdalnej diagnostyki dla automatyki kolejowej i rozjazdów na liniach kolejowych E 65/C-E65 oraz nr 8 i 64
- Modernizacja linii kolejowej Gdańsk – Warszawa do prędkości przewozowych 161–200 km/h;
- Budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej dwutorowej 2x400 kV relacji Płock – Mątki Olsztyn;
- Modernizacja linii 110 kV Działdowo –Tuczki
- Modernizacja linii 110 kV Tuczki – Lidzbark

- Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej
- Odtworzenie kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta strugi Rumian w km 1+680 - 4+180, gm. Rybno
- Budowa ronda w miejscowości Tuczki na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 538 z drogą powiatową nr 1255N (WM) Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- modernizacja dróg powiatowych do wymaganych klas technicznych,
- organizacja regionalnego systemu gospodarki odpadami,
- działania na rzecz budowy ścieżek rowerowych, w tym głównego korytarza zachodniego północ - południe.

8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej

- 1) W granicach gminy obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych to tereny pod budowę cmentarzy i rozbudowę istniejących. Ponadto przed sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację cmentarza, niezbędne jest wykonanie badań warunków gruntowo-wodnych.
- 2) Na terenie gminy nie wyznacza się terenów pod lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- 3) W studium wyznacza się obszar, oznaczony na rysunku studium, wymagający przeprowadzenia procedury scalenia i podziałów nieruchomości zlokalizowany w miejscowości Rybno po obu stronach nowoprojektowanej drogi. Obszar ten wskazuje się jednocześnie jako teren do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 4) Na terenie gminy Rybno nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej. W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych należy, w przyszłości wyznaczyć lokalne obszary przestrzeni publicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia.

9 Obszary, dla których zamierza się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

- 1) Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:
 - dla obszaru rozwoju miejscowości Rybno po obu stronach nowoprojektowanej drogi.
 - dla zabudowanych jednostek osadniczych - w pierwszej kolejności tych, które wskazane są do objęcia strefami ochrony konserwatorskiej,
 - dla obszarów pod zabudowę na cele rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych,
 - dla obszarów pod zabudowę produkcji rolnej (hodowlanej) w celu wyznaczenia obszarów na których lokalizacja tego typu działalności nie będzie powodowała uciążliwości dla mieszkańców gminy,
 - dla obszarów, na których będzie prowadzona eksploatacja złóż kopalin,

2) Granice terenów do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w w/w obszarach należy wyznaczać stosownie do potrzeb, na podstawie analizy, o której mowa w przepisach art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3) Obszary gospodarki rolnej, oraz zalesień stanowią tereny, dla których w lokalizacji inwestycji ma zastosowanie tryb decyzji o warunkach zabudowy określony przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dla przeznaczenia na w/w terenach gruntów rolnych na cele zalesień również ma zastosowanie tryb decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przepisami o lasach. W granicach w/w terenów gmina nie zamierza sporządzić miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej leśnej przestrzeni produkcyjnej

10.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo jak i pozostałe funkcje gospodarcze, obecnie ulega transformacji wynikającej z funkcjonowania gospodarki rynkowej w strukturach europejskich. O kierunku rozwoju

rolnictwa w gospodarce rynkowej przesądzają warunki rolnicze i ekonomiczne, które mają bezpośredni wpływ na opłacalność produkcji.

Ważnym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy w obszarach wiejskich jest stwarzanie przez samorząd warunków sprzyjających inwestycjom związanych z otoczeniem gospodarki rolnej, w tym działalności nierolniczej.

Podstawowymi kierunkami w ramach rozwoju i zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- w ramach kierunków zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zezwala się na realizację: zieleni urządzonej, zalesień, nie wyznaczonym w niniejszym studium ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych;
- objęcie ochroną przed zmianą na cele nierolnicze terenów szczególnie cennych dla rozwoju rolnictwa;
- wspieranie prawidłowego użytkowania gleb i ich ochrona przed wprowadzaniem niewłaściwych zabiegów technicznych;
- propagowanie rolnictwa ekologicznego;
- wzbogacanie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej zadrzewieniami śródpolnymi, wiatrochronnymi oraz realizacją zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz cieków wodnych i wód powierzchniowych, które zapobiegą erozji oraz zanieczyszczeniu wód oraz gleb;
- zwiększenie nacisku na ochronę gleb najwyższych klas bonitacyjnych (I – III); wprowadzenie nowej zabudowy na glebach najwyższych klas tylko na obszarach wskazanych pod rozwój zabudowy w zwartej zabudowie wsi.
- ograniczenie realizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym z uwagi na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- obiekty związane z hodowlą zwierząt w ilości powyżej 60 DJP powinny być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- maksymalna obsada obiektu inwentarskiego związane z hodowlą zwierząt w przeliczeniu do 210 DJP a na obszarach objętych formami ochrony przyrody 60 DJP,
- budynki inwentarskie należy realizować jako jednokondygnacyjne i wolnostojące;
- maksymalna powierzchnia zabudowy jednego budynku inwentarskiego, gospodarczego lub garażowego do 500 m²;
- zakaz tworzenia dominant w krajobrazie w postaci zgrupowań budynków inwentarskich, gdzie za zgrupowanie budynków należy rozumieć co najmniej trzy budynki inwentarskie, oddalone wzajemnie od siebie na odległość mniejszą niż 50 m w ramach jednej działki budowlanej;

Obszary o słabej izolacji wód wglębnych od terenu należy objąć zakazem gnojowicowania. Zakaz ten powinien też obejmować tereny w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz obszary chronionego krajobrazu.

Zakaz zabudowy dla powstawania nowych obiektów budowlanych należy wprowadzić w obszarach przyległych do jezior: Gronowo, Grądy i Tarczyńskie. Są to obszary o słabej izolacji wód podziemnych od terenu, szczególnie narażone na antropopresję. Ich położenie w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego i sąsiedztwie szczególnie chronionych dóbr przyrody, przy założonych tu ekstensywnych formach zagospodarowania turystycznego i braku inwestycji infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, nie pozwala na zwiększenie chłonności terenu do poziomu zagrażającego tym dobrom. W/w zakaz zabudowy powinien zostać wprowadzony do planu ochrony Welskiego Parku Krajobrazowego, z wyłączeniem rozbudowy, przebudowy, nadbudowy i modernizacji obiektów budowlanych mieszkaniowych i gospodarczych w granicach siedlisk rolniczych oraz terenów objętych do końca 1997 r. uchwałami rady gminy o przystąpieniu do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno.

10.2 Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy terenu gminy wchodzą w skład obszaru lasów wielofunkcyjnych, tj. spełniających funkcje: ochrony przyrody, rekreacji i turystyki, produkcji drewna.

W ramach zagospodarowania leśnej przestrzeni produkcyjnej należy:

- utrzymać i bezwzględnie chronić istniejące zadrzewienia i zalesienia, które powiększają udział terenów biologicznie czynnych i stanowią ogniwo systemu ekologicznego gminy;
- zalesiać kompleksy gleb niższych klas bonitacyjnych (wskazane klasy V, VI, VIz), stanowiące naturalne przedłużenie istniejących korytarzy i ciągów ekologicznych, stanowiące (z zachowaniem naturalnych polan, łąk, łąk śródleśnych i pastwisk) uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych;
- wprowadzenie zalesień na terenach o niekorzystnych warunkach do rozwoju innych funkcji, w tym stworzenie leśnej zieleni izolacyjnej na styku terenów o różnych, kolidujących ze sobą sposobach zagospodarowania;
- zalesianie hałd i terenów po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie
- utrzymanie wielofunkcyjnego charakteru przyrodniczego lasów, w tym ich funkcji glebo-, wodochronnej;

- ustalanie na etapie opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nieprzekraczalnej linii zabudowy od terenu lasu dla zapewnienia bezpiecznej odległości budynków od granicy lasu.

11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

1) Na terenie gminy Rybno występują obszary szczególnie zagrożone powodzią od rzeki Wel, wyznaczone w opracowaniu Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Morski w Gdyni, i wskazane na załączniku Nr 2 do studium. W/w tereny przedstawiają maksymalny obszar zagrożony prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi raz na 100 lat.

W stosunku do terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, podstawowe działania związane z ochroną przeciwpowodziową obejmują przede wszystkim zapewnienie pełnej sprawności technicznej istniejących urządzeń przeciwpowodziowych poprzez prowadzenie remontów, konserwacji oraz bieżących napraw wynikających z dokonywanych okresowo przeglądów.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wel obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu tych obszarów, wynikające z zapisów ustawy Prawo wodne.

- 2) Na terenie gminy nie występują tereny osuwiskowe.

12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy Rybno w/w obszary mogą być wyznaczone w złożach, o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego z tytułu warunków eksploatacji w/w złóż.

13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na obszarze gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, w tym obowiązujące na nich ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zmianami).

14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane

Rewitalizacją powinny zostać objęte zabudowania gospodarcze i służące prowadzeniu działalności rolniczych, oraz zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana na terenach popegeerowskich. Przekształceń i rehabilitacji wymagają obiekty zabudowy mieszkaniowej o dysharmonijnych formach architektury takich jak: gabaryty, bryły, kształty dachów, czy kolorystyka.

Ponadto w studium wyznacza się obszary rekultywacji terenów po wyeksploatowaniu kopalin. W/w rekultywację obszarów poeksploatacyjnych surowców mineralnych wykonać należy w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji.

15 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zgodnie z decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów przez, które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, na terenie gminy Rybno tereny zamknięte kolejowe zajmują powierzchnię ok. 74,8 ha. Niżej wymienione tereny zamknięte w gminie Rybno pozostają w zarządzie Polskich Kolei Państwowych.

Wykaz terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe

Lp.	Obręb	Nr działki	Pow. (ha)
1	Dębień	181	4,0301
2	Hartowiec	240/12	10,2782
3	Jeglia	28	5,8853
4	Rybno	871	19,4028
5	Tuczki	56/2	9,0209
6	Żabiny	305	26,1969

Źródło: Dziennik Urzędowy Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych

Nie przewiduje się zmiany istniejącej dotychczasowej funkcji (przeznaczenia) powyższych nieruchomości stanowiących tereny zamknięte.

16 Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Do obszarów funkcjonalnych na terenie gminy zaliczyć można:

- 1) planowaną Specjalną Strefę Ekonomiczną - Podstrefa Rybno w ramach Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, o powierzchni ok 40 ha. Planowana strefa położona jest południowo-wschodniej części gminy na terenach poeksploatacyjnych

obok miejscowości Rapaty. Dostępność komunikacyjna zapewnia przyległa droga powiatowa oraz pobliska droga wojewódzka.

Grunty przeznaczone są pod inwestycje gospodarcze. Obok dobrego uzbrojenia, korzystnego położenia, główną zachętą do inwestowania na tych terenach jest pomoc publiczna udzielana inwestorom. Przedsiębiorcy działający na terenie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w ramach „Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej” mają prawo do korzystania z pomocy publicznej w postaci zwolnienia z podatku dochodowego. W myśl obowiązujących przepisów województwo warmińsko-mazurskie należy do obszaru, na którym przedsiębiorca może otrzymać najwyższą, w skali kraju pomoc publiczną.

Powyższe stanowi znaczący impuls do inwestycji na terenie gminy oraz aktywizacji zawodowej lokalnej społeczności.

- 2) budowę szlaku turystyki wodnej na rzece Wel wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie gminy, w tym kąpieliska, stacje wodne. Inwestycja ma stanowić impuls do rozwoju usług turystycznych związanych z obsługą szlaku (wypożyczalnie sprzętu wodnego, przystanie wodne itp.)